ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐ

ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԻ ՀԱՄԱՐ

АРМЯНСКИЕ ТАНЦЫ

ДЛЯ ФОРТЕПЬЯНО

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐ

Կրճատված փոխադրություն
դաշնամուրի համար
Է. Բաղդասարյանի

Армянские танцы

Облегченное переложение
для фортепьяно
Э. Багдасаряна

Հայպետհրատ
Երևան
1961
Армгосиздат
Ереван

ԿԱԶՄՈՂԻ ԿՈՂՄԻՑ

Հայկական ժողովրդական պարերի ժողովածուն կազմված է ելնելով ինչպես ռեսպուբլիկայում, այնպես էլ նրա սահմաններից դուրս երաժիշտ-սիրողների լայն շրջանի պահանջը բավարարելու ստիպողական անհրաժեշտությունից։

Մյուս կողմից, վաղուց հասել է ժամանակը կարգավորելու հայկական ժողովրդական պարային երաժշտությունը կենցաղում և ինքնագործունեության մեջ օգտագործելու հարցը, նկատի ունենալով շարադրության գրագիտությունը, ճիշտ ներդաշնակումը (հարմոնիզացիան), պարեղանակների ստուգությունը և այլն։

Ներկա ժողովածուն կազմելիս օգտագործվել են Ա. Ալեքսանդրյանի հայկական ժողովրդական պարերի գրառումները, պարեղանակներ հայկական ռադիոյի դուդուկահարների կատարմամբ, ինչպես և հայ կոմպոզիտորների ինքնուրույն ստեղծագործությունները։

Ինչ վերաբերում է պարերի շարադրման գեղարվեստական տեխնիկայի առանձնահատկությանը (ֆակտուրային), ապա այստեղ մենք ղեկավարվել ենք մի ցանկությամբ՝ հնարավորություն տալ, որ դրանք կատարվեն երաժիշտ-սիրողների ամենալայն շրջանի կողմից։

Այստեղից էլ բխում է ամենից ավելի հարմար ու դյուրացրած ձևով ֆակտուրան շարադրելու ձգտումը։ Անհրաժեշտ է հենց այստեղ անել մի վերապահում, որ, իհարկե, ոչ բոլոր համարներում ենք մենք դրան հասել լրիվ չափով, և հենց այդ է պատճառը, որ պարերը ժողովածուում դասավորված են ավելի հեշտից դեպի ավելի դժվարը։

Որոշ դեպքերում հարկադրված եղանք կատարել ոչ ցանկալի կրճատումներ (օրինակ՝ «Ալմաստ», «Անուշ» և այլ օպերաների պարերից), սակայն այդ բանը միշտ կատարվել է ելնելով երաժշտական նյութը հեշտացնելու շահերից, հաշվի առնելով տվյալ ժողովածուի օգտագործման բնույթը։

Վերջում պետք է ասել, որ ժողովածուն կազմողն ու խմբագիրը համոզված չեն, թե նյութն ընդգրկված է ամբողջությամբ (միանգամայն ակնհայտ է, որ հետագայում անհրաժեշտ կլինի այն լրացնել և ընդարձակել)։

Կազմողը և խմբագիրը իրենց նպատակին հասած կհամարեն, եթե տվյալ ժողովածուն ինչ-որ չափով բավարարի երաժիշտ-սիրողների պահանջը՝ հայկական պարերի ձայնանիշային նյութերի նկատմամբ։

ОТ СОСТАВИТЕЛЯ

Настоящий сборник армянских народных танцев составлен в результате настоятельной необходимости удовлетворить потребность широкого круга музыкантов-любителей как в республике, так и за ее пределами.

С другой стороны, давно уже пришло время упорядочить дело использования музыки армянских народных танцев в быту и самодеятельности с точки зрения грамотности изложения, правильной гармонизации, достоверности мелодий танцев и т. д.

При составлении настоящего сборника использовались записи армянских народных танцев А. Александряна, мелодии танцев в исполнении трио дудукистов армянского радио, а также оригинальные произведения армянских композиторов.

Что касается фактуры изложения танцев, то здесь мы руководствовались желанием дать возможность исполнять их самому широкому кругу музыкантов-любителей.

Отсюда стремление к наиболее удобной и облегченной фактуре изложения. Необходимо здесь же оговориться, что не во всех танцах это было достигнуто в полной мере, и именно поэтому они в сборнике расположены от более легких к более трудным.

В некоторых случаях приходилось идти на нежелательные сокращения (например, в танцах из опер „Алмаст", „Ануш" и т. д.), однако всегда это делалось в интересах облегчения музыкального материала с учетом характера использования данного сборника.

В заключение следовало бы сказать, что составитель и редактор сборника не претендуют на полноту охвата материала. (Совершенно очевидно, что в будущем предстоит дополнить и расширить его).

Составитель и редактор будут считать цель достигнутой, если данный сборник в какой-то мере удовлетворит потребность любителей-музыкантов в нотном материале армянских танцев.

ԶԱՆԳԵԶՈՒՐԻ ЗАНГЕЗУРИ

(Կանացի պար Женский танец)

Elegante — նուրբ

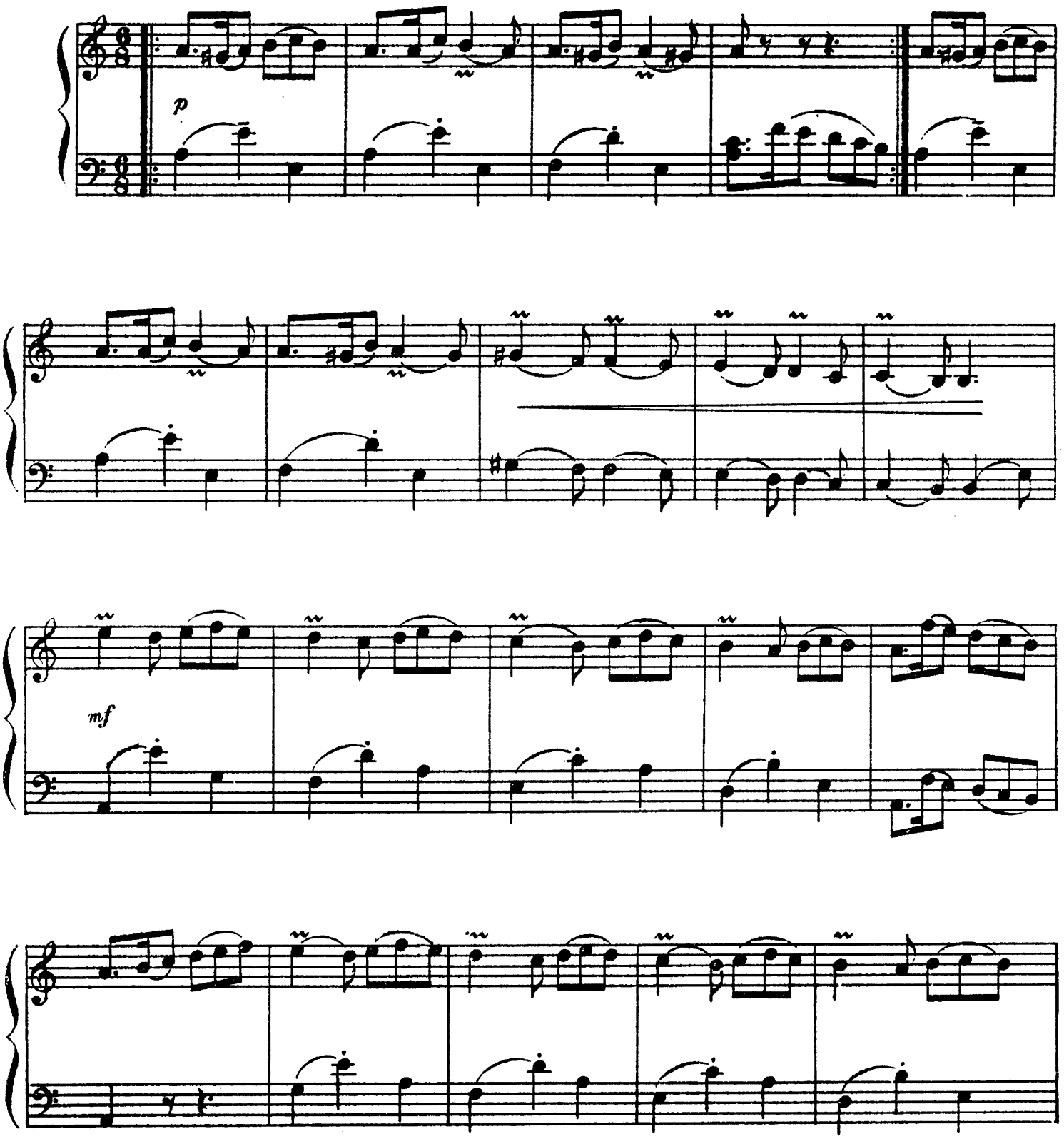

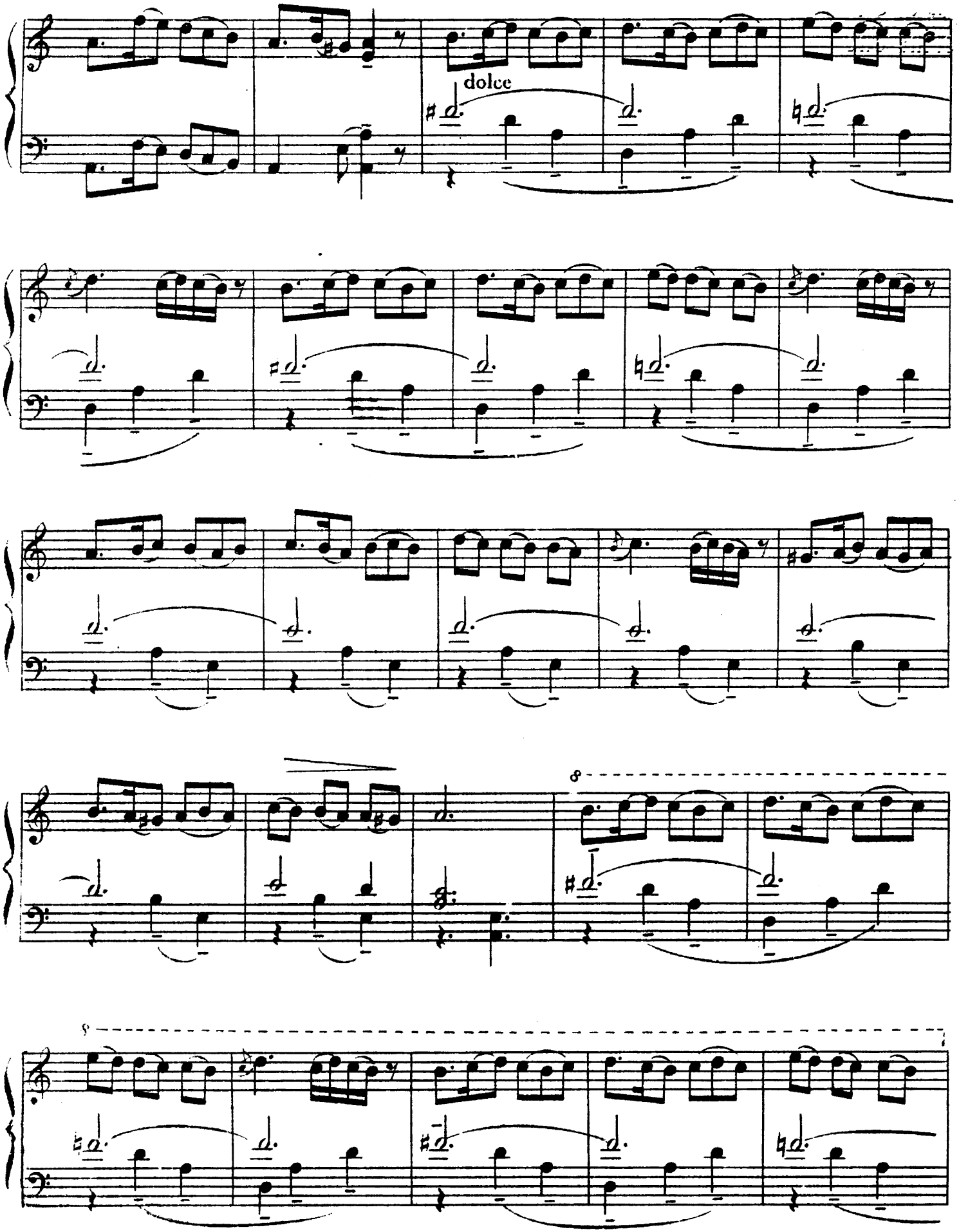
dolce
8

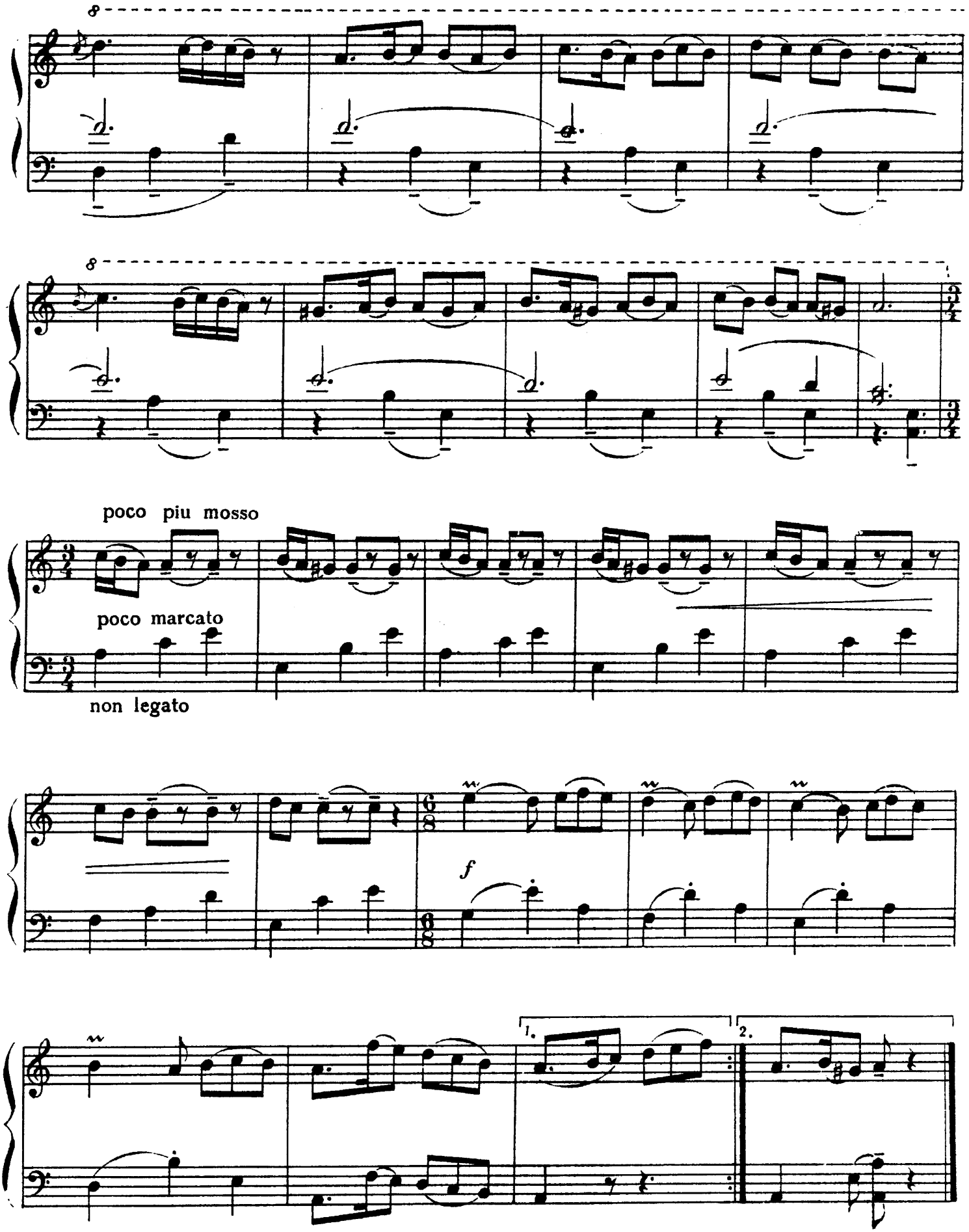
8
8
poco piu mosso
poco marcato
non legato
f
1.
2.

ՓԵՐԻ ՓԵՅ

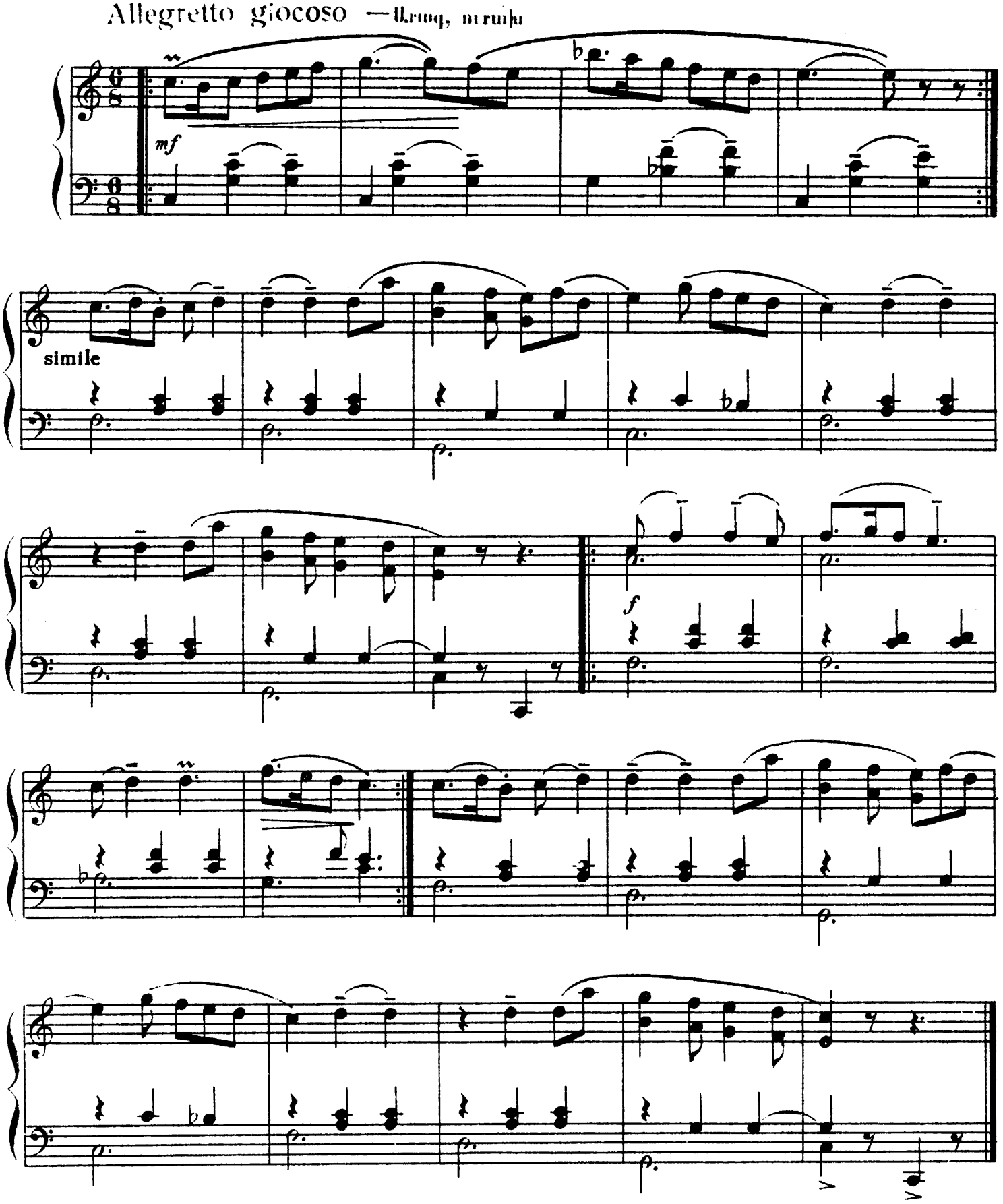

ՋԵՅՐԱՆԻ ДЖЕЙРАНИ

Andante—դանդաղ

p

più f

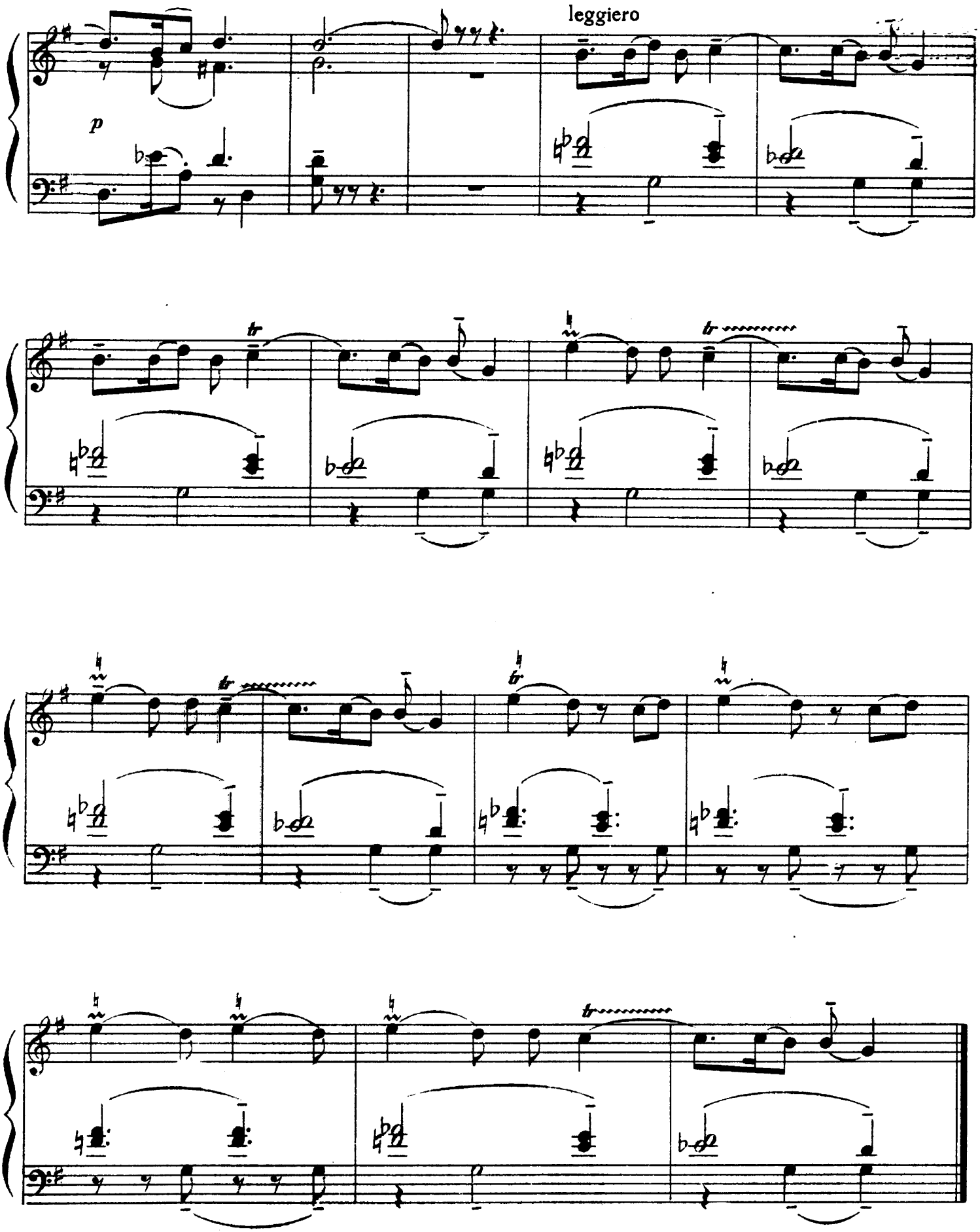
leggiero
p

ՔՈՉԱՐԻ КОЧАРИ

(ՄԱՐՏՈՒՆՈՒ) (МАРТУНИНСКИЙ)

Allegro marcato — Արագ, կտրուկ

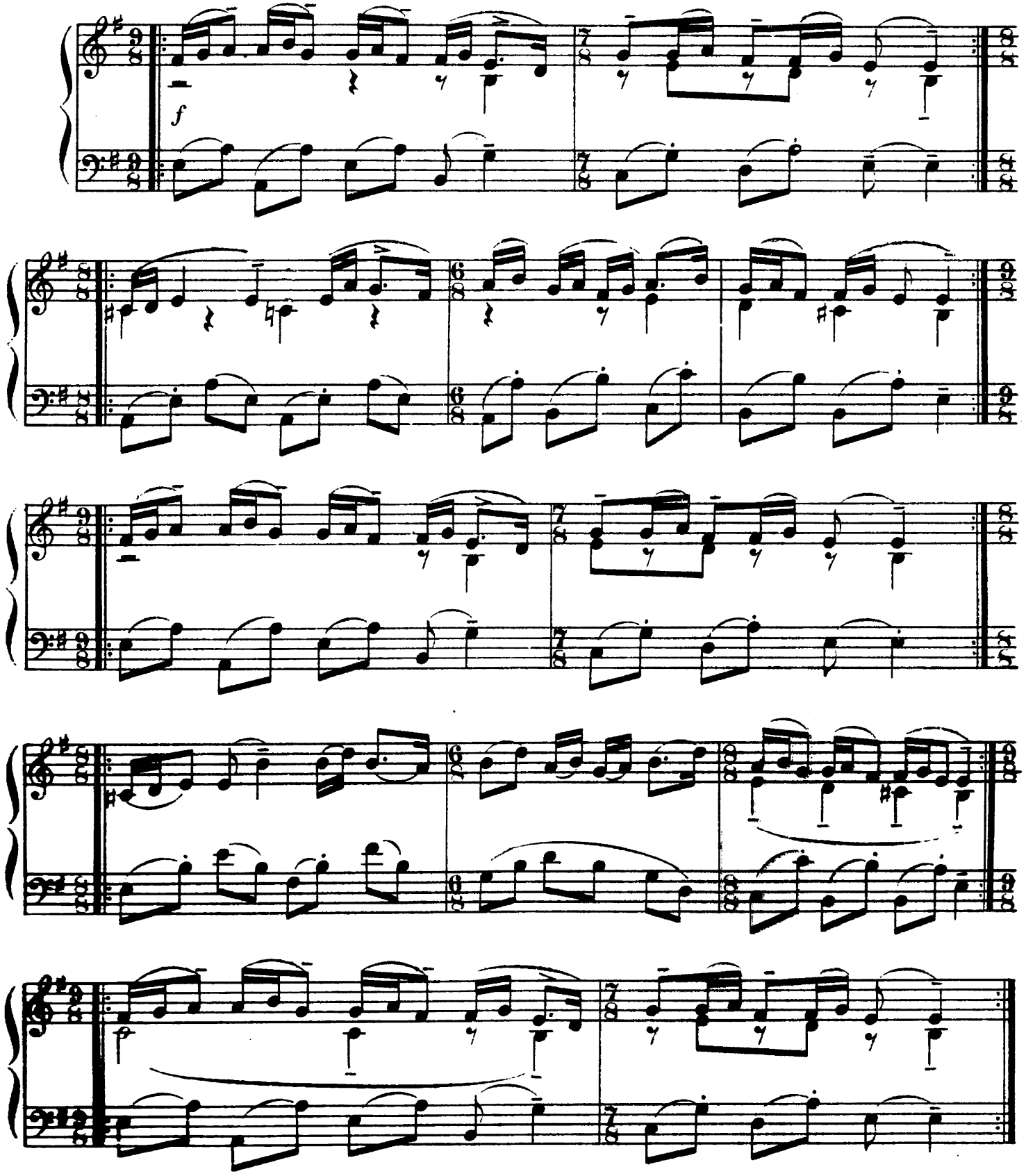

ՆԱԶ ՊԱՐ
НАЗ ПАР

Կանացի մենապար. Женский сольный танец

Moderato grazioso — Չափավար, նազանքով

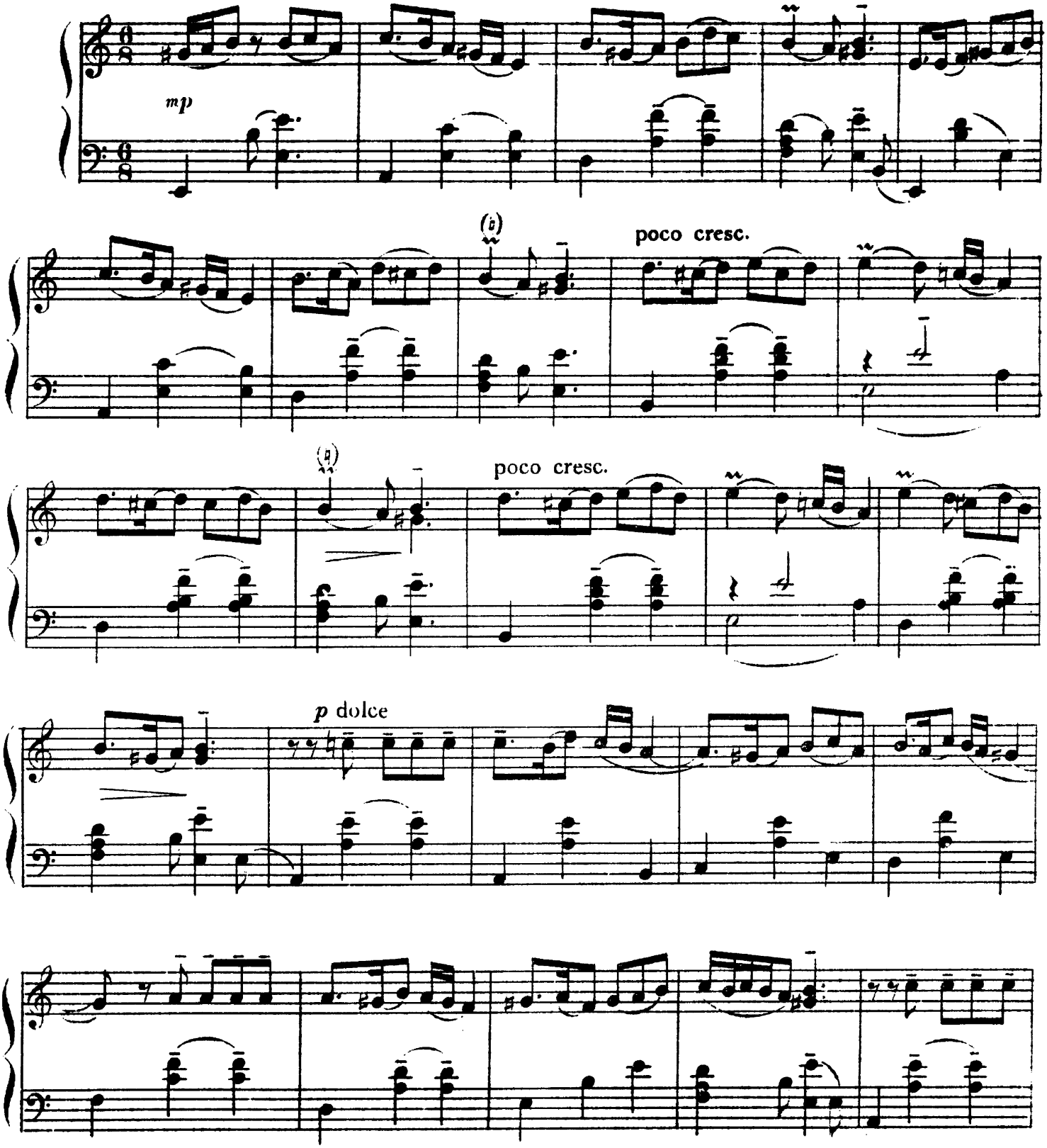

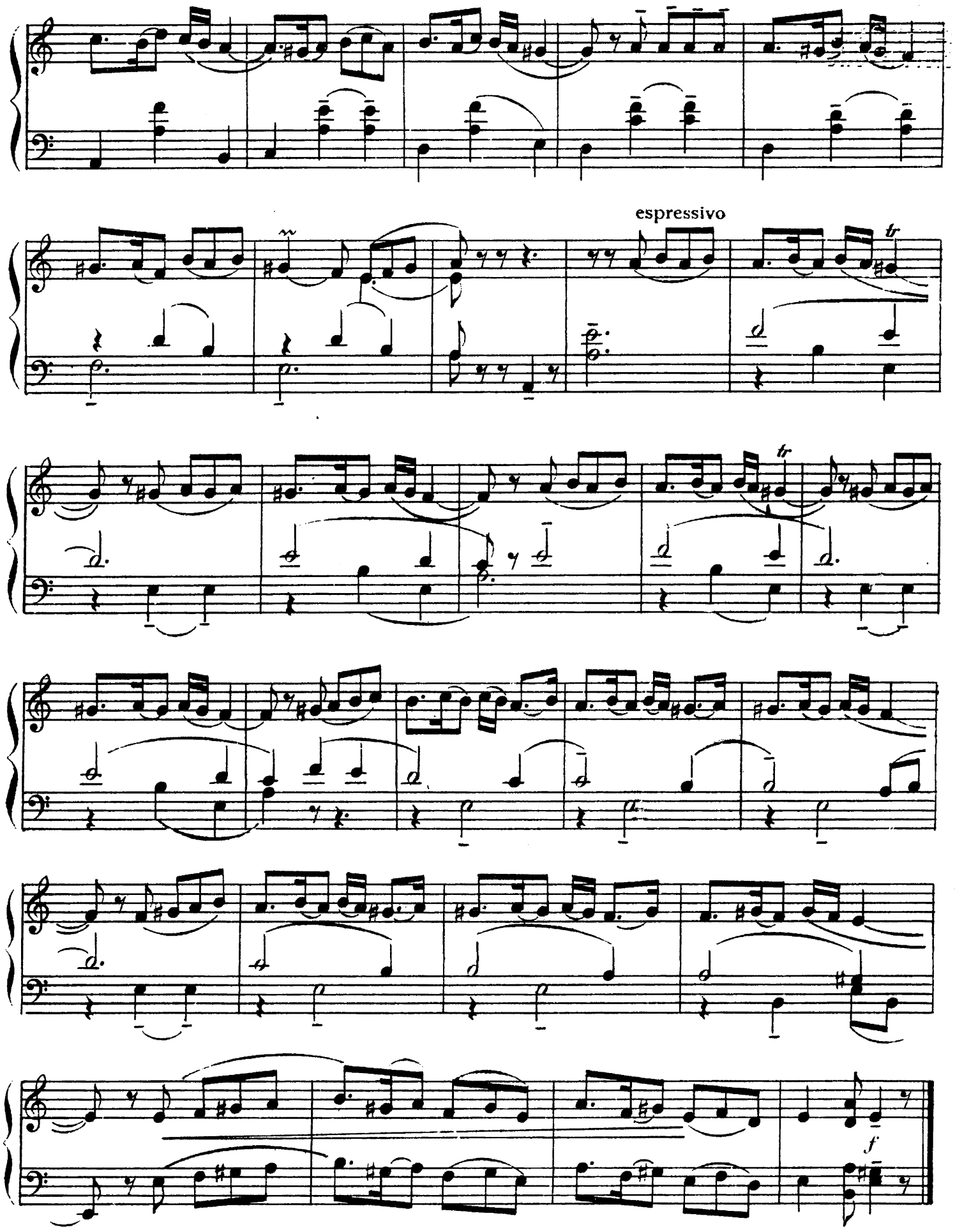
espressivo
tr
tr
f

ՖՈՐԿԱ-ՖՈՐԿԱ
ФОРКА-ФОРКА

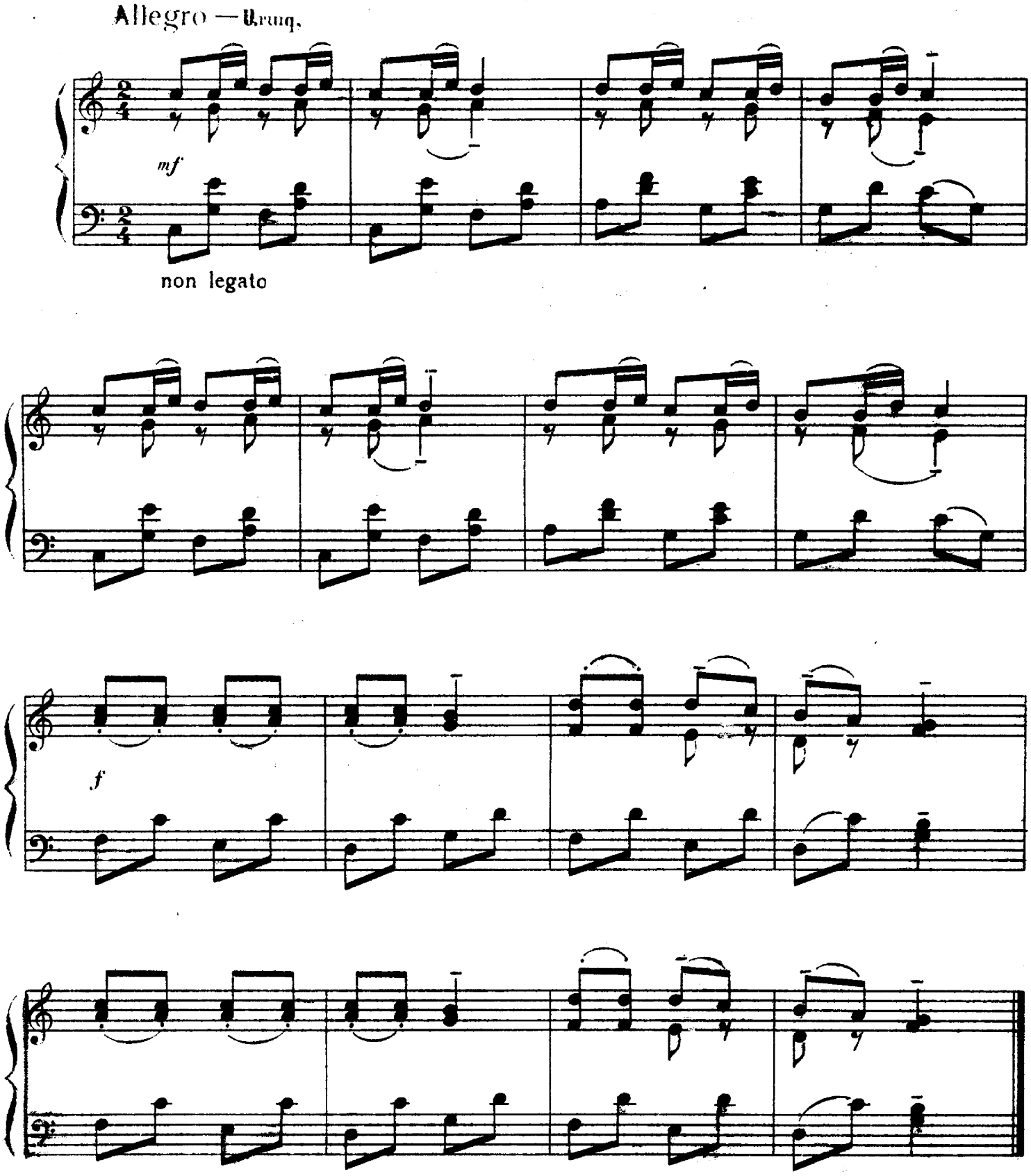

ՆՈՒՆՈՒՖԱՐ НУНУФАР

Andantino grazioso — Քիչ դանդաղ, նազանիզ

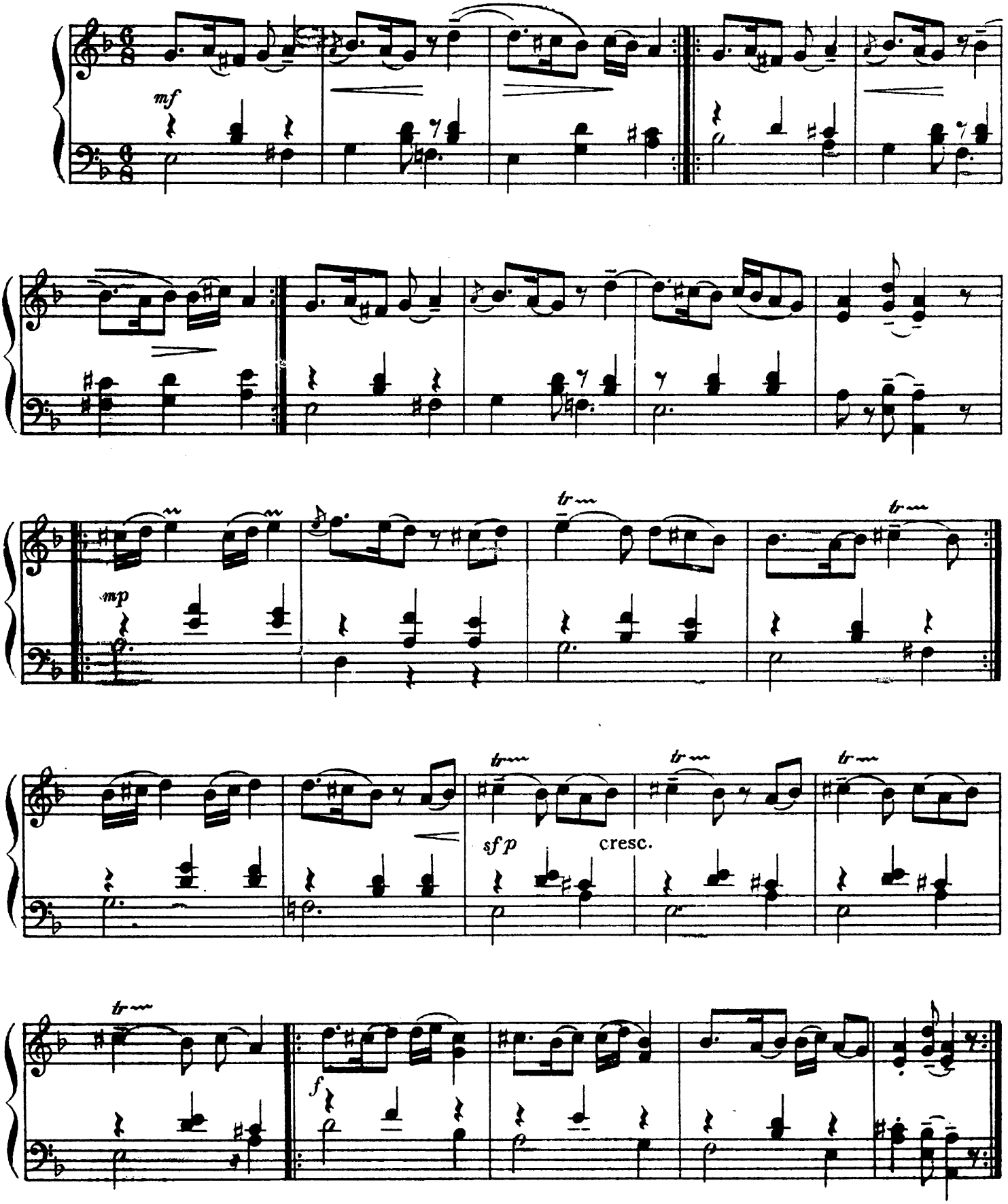

ԴԻԼԻՋԱՆ ДИЛИЖАН

Allegretto—Քիչ արագ

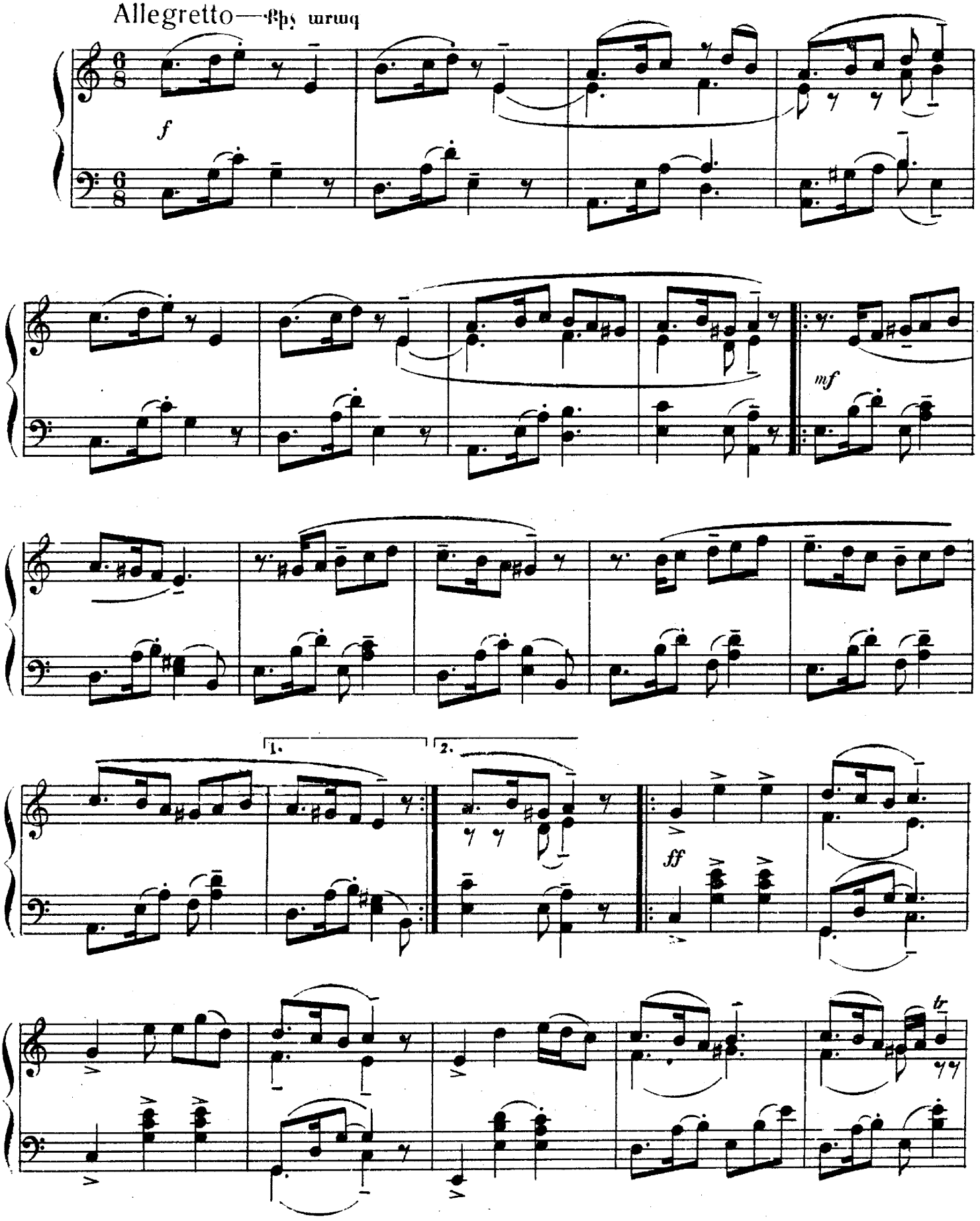

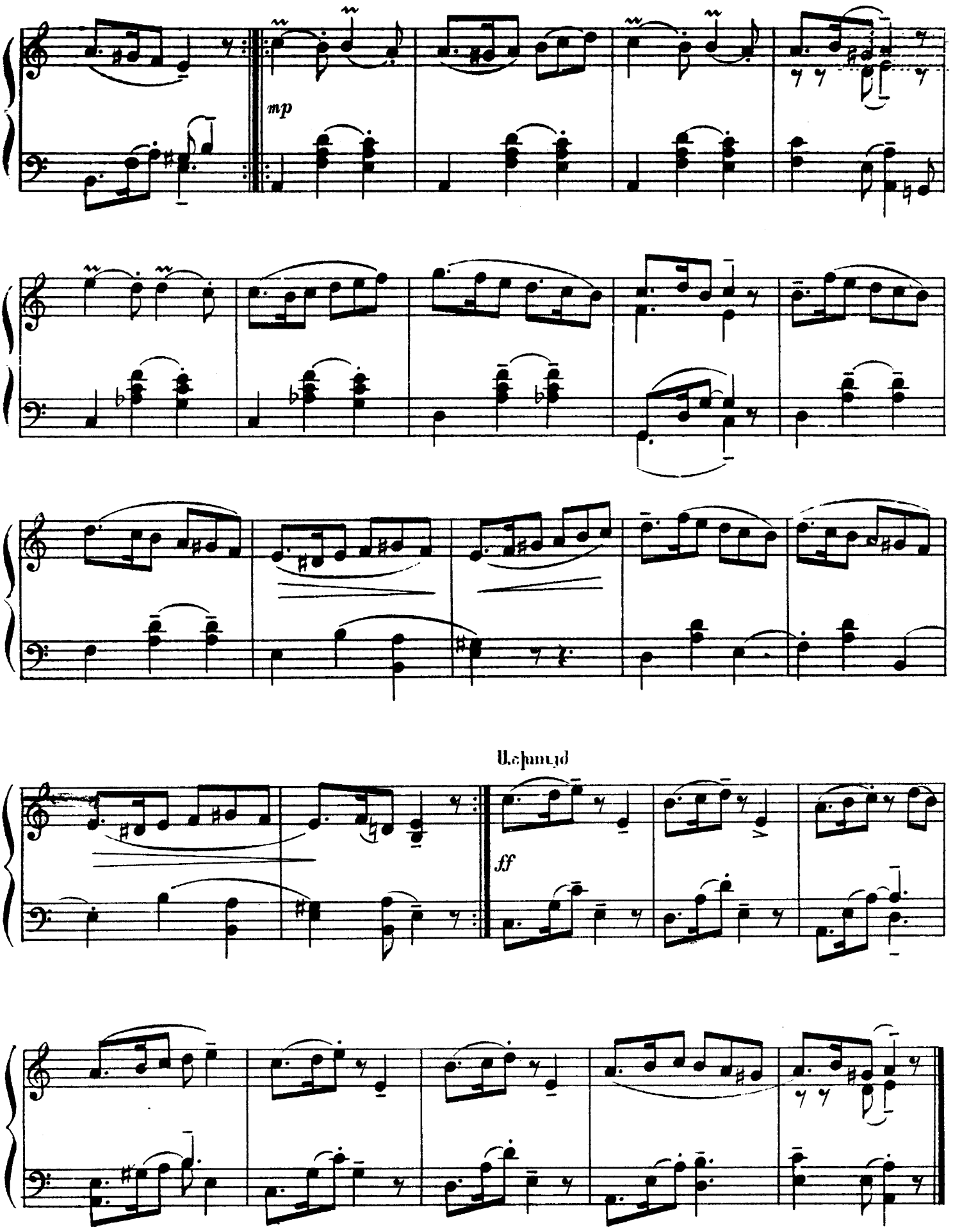
mp
Largo
ff

ԹԱՐԱԿՅԱՄԱ ТАРАКЯМА

Allegro non troppo—Ֆ ձայն արագ

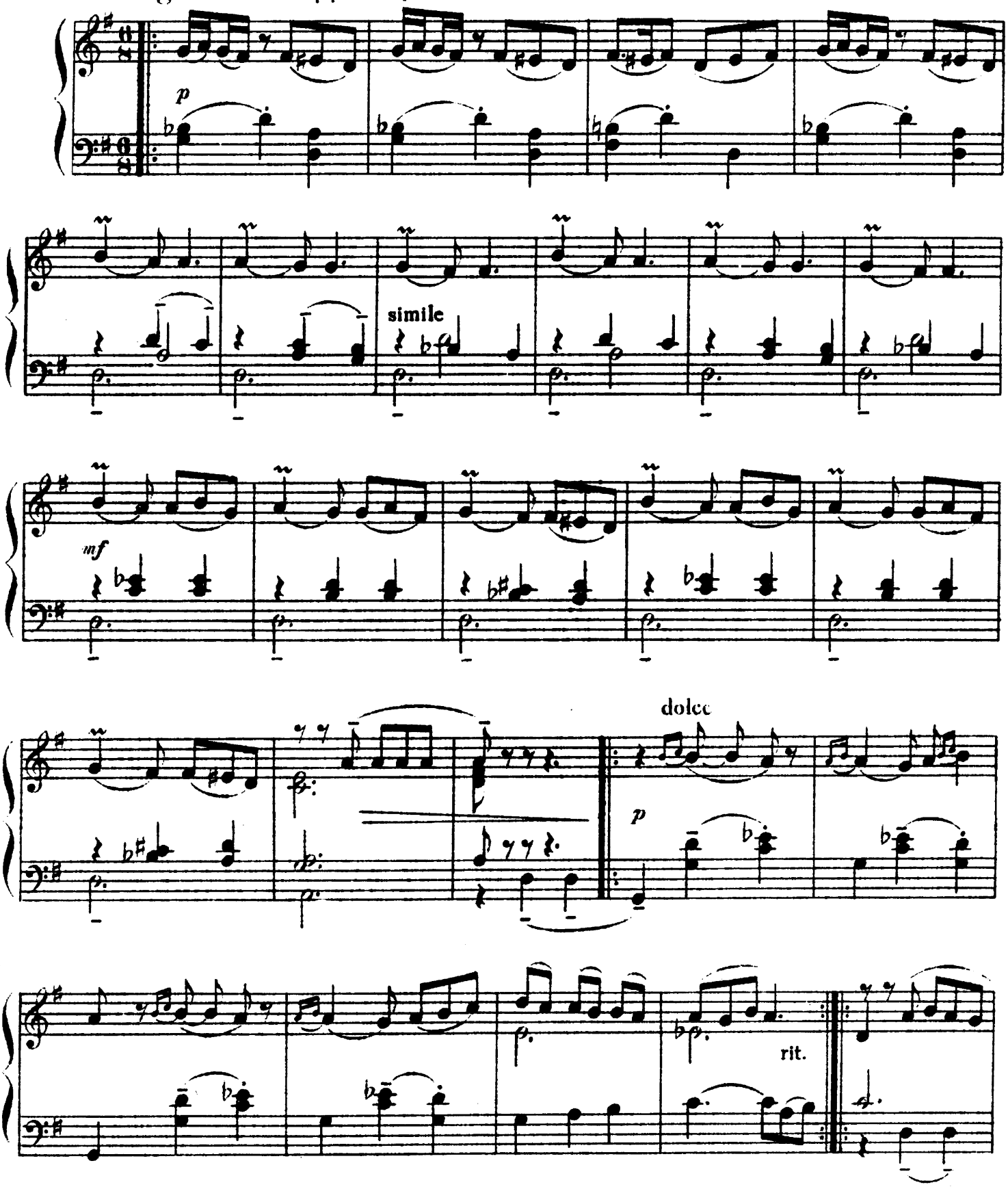

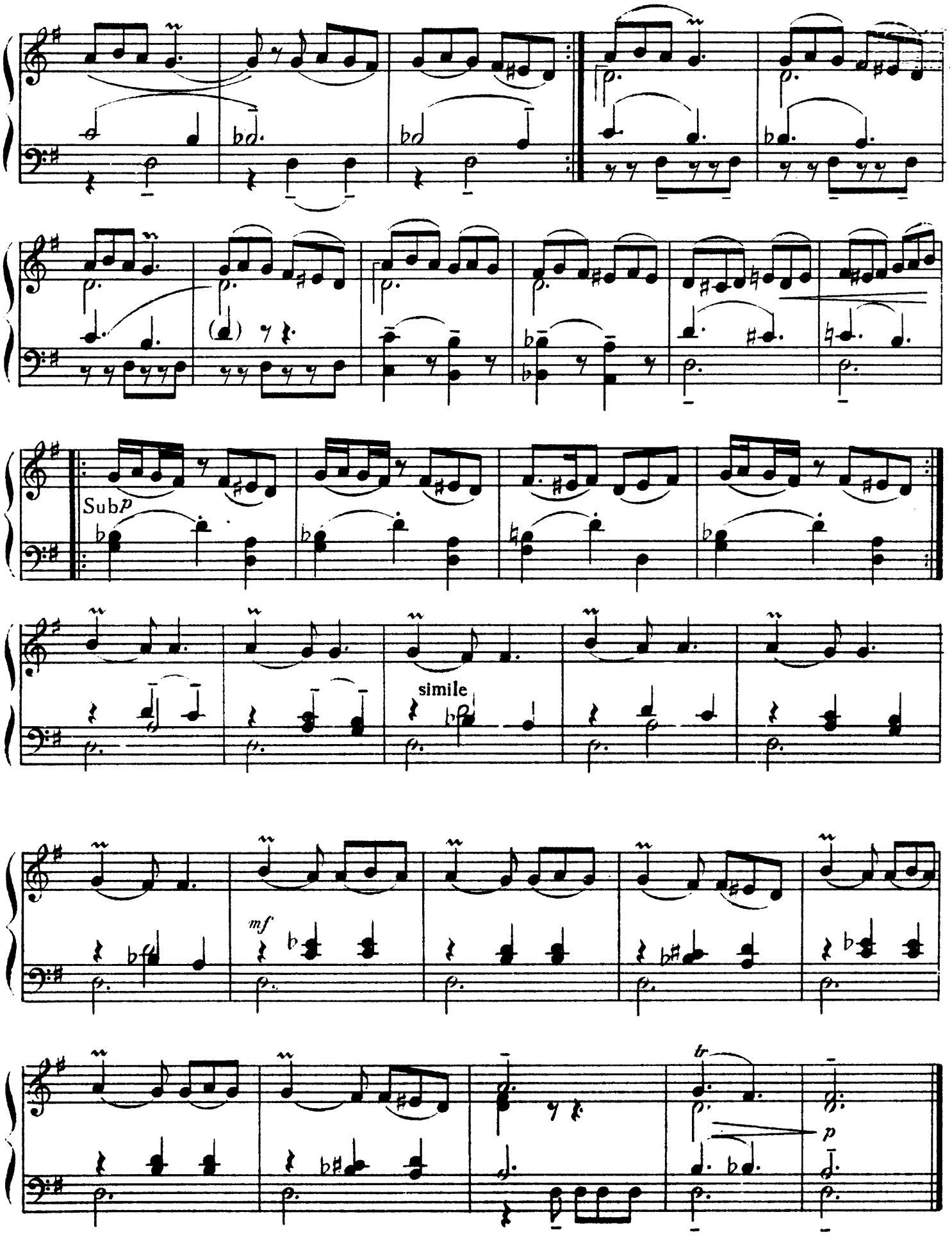
Sub p
simile
mf
tr
p

ՄԱՐԱԼԻԿ МАРАЛИК

Grazioso—Նազանքով

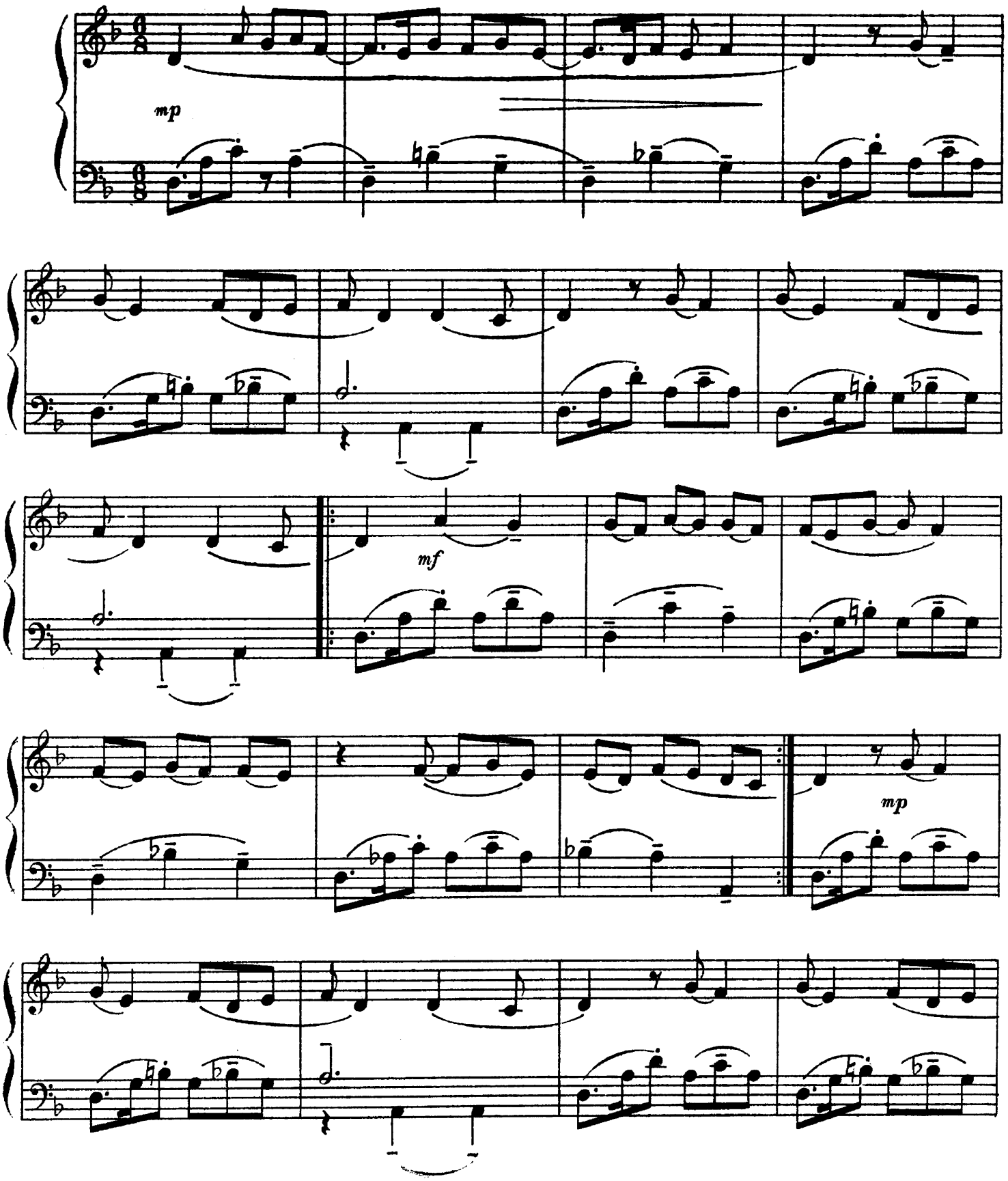

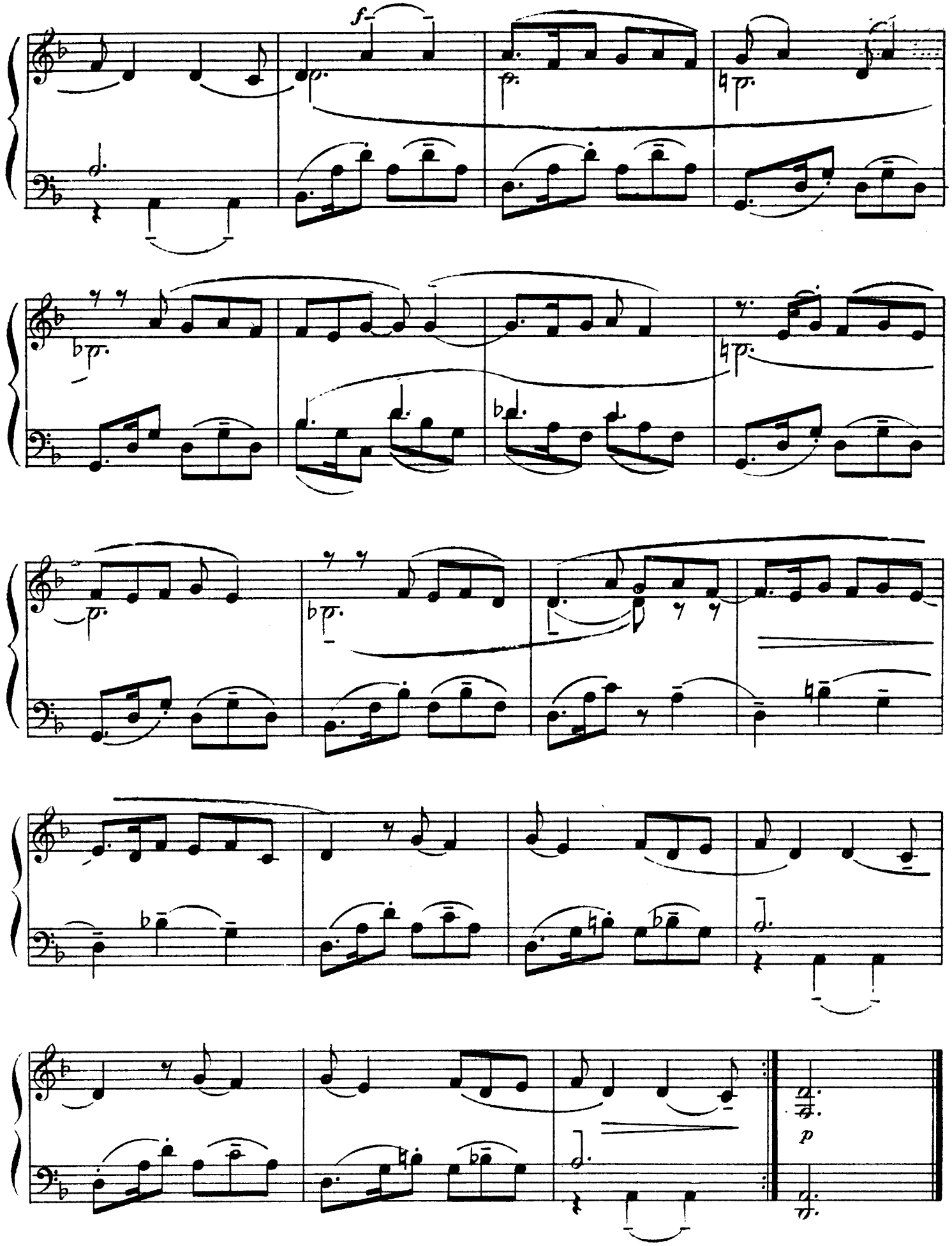
f
p
p
p
p
p
p
p

ՇԱԼԱԽՈ ШАЛАХО

Allegro moderato—Արագ, չափավոր

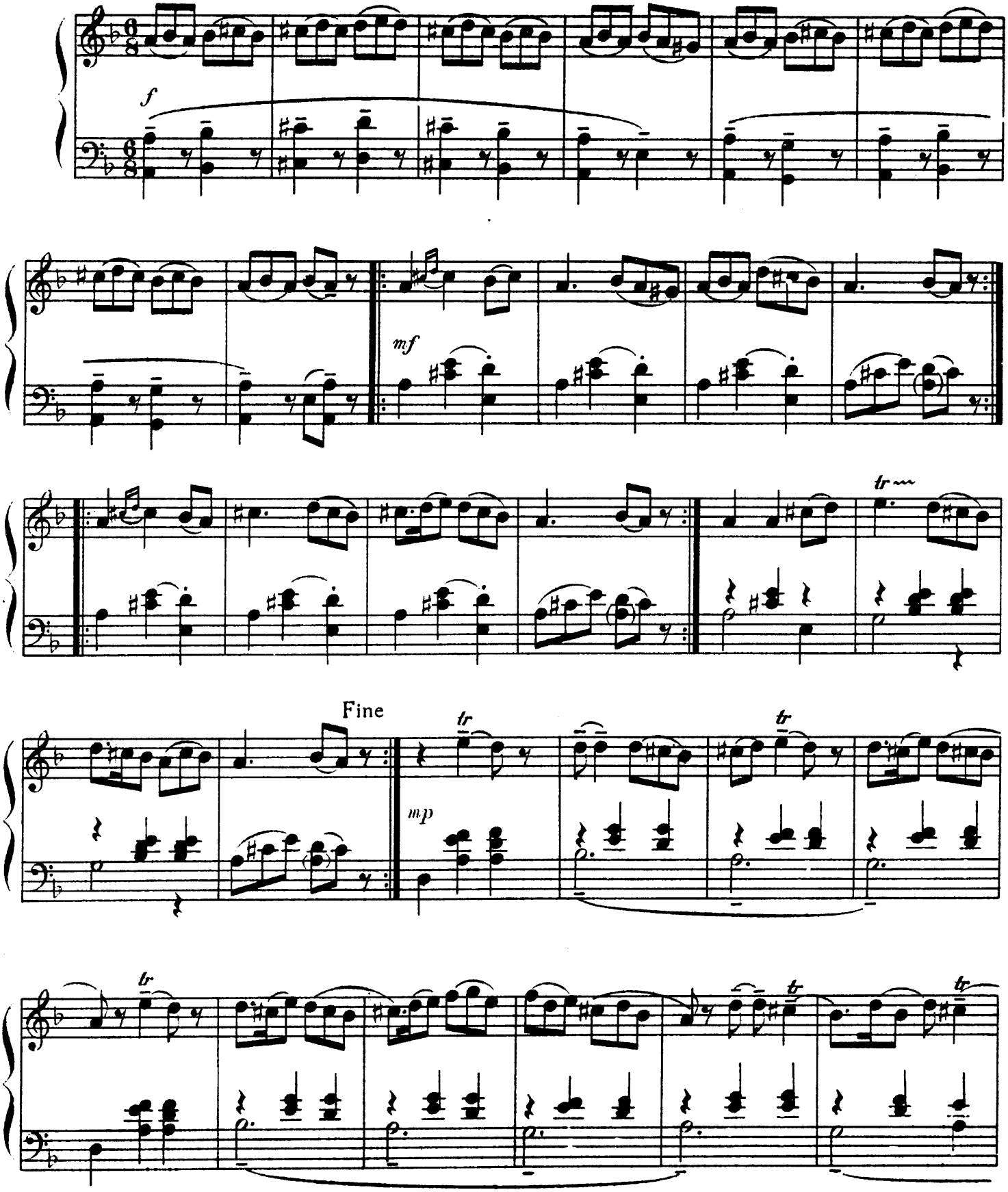

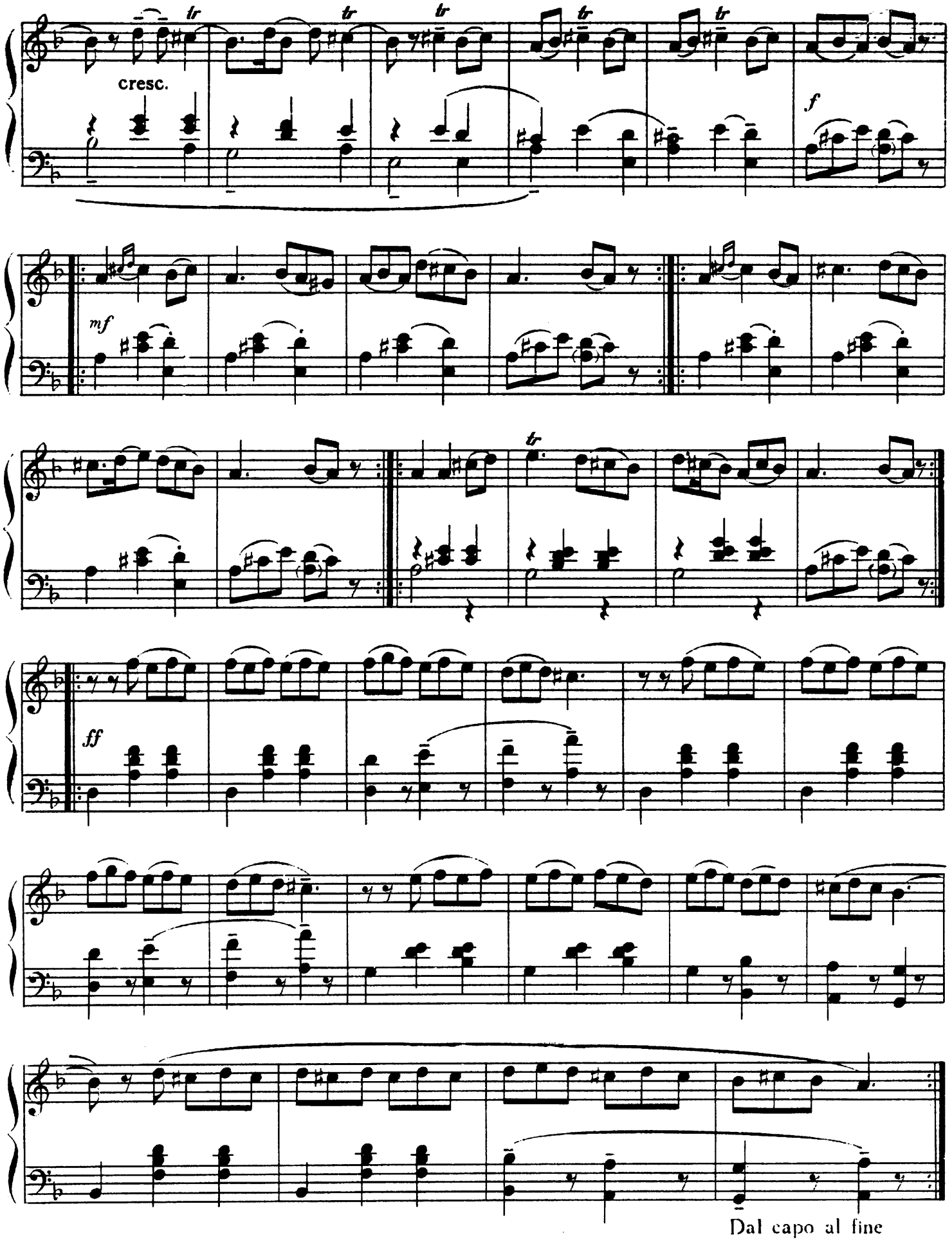
tr
cresc.
f
mf
ff
Dal capo al fine

ՆԱԶԵԼԻ НАЗЕЛИ

Grazioso — Նազանքով

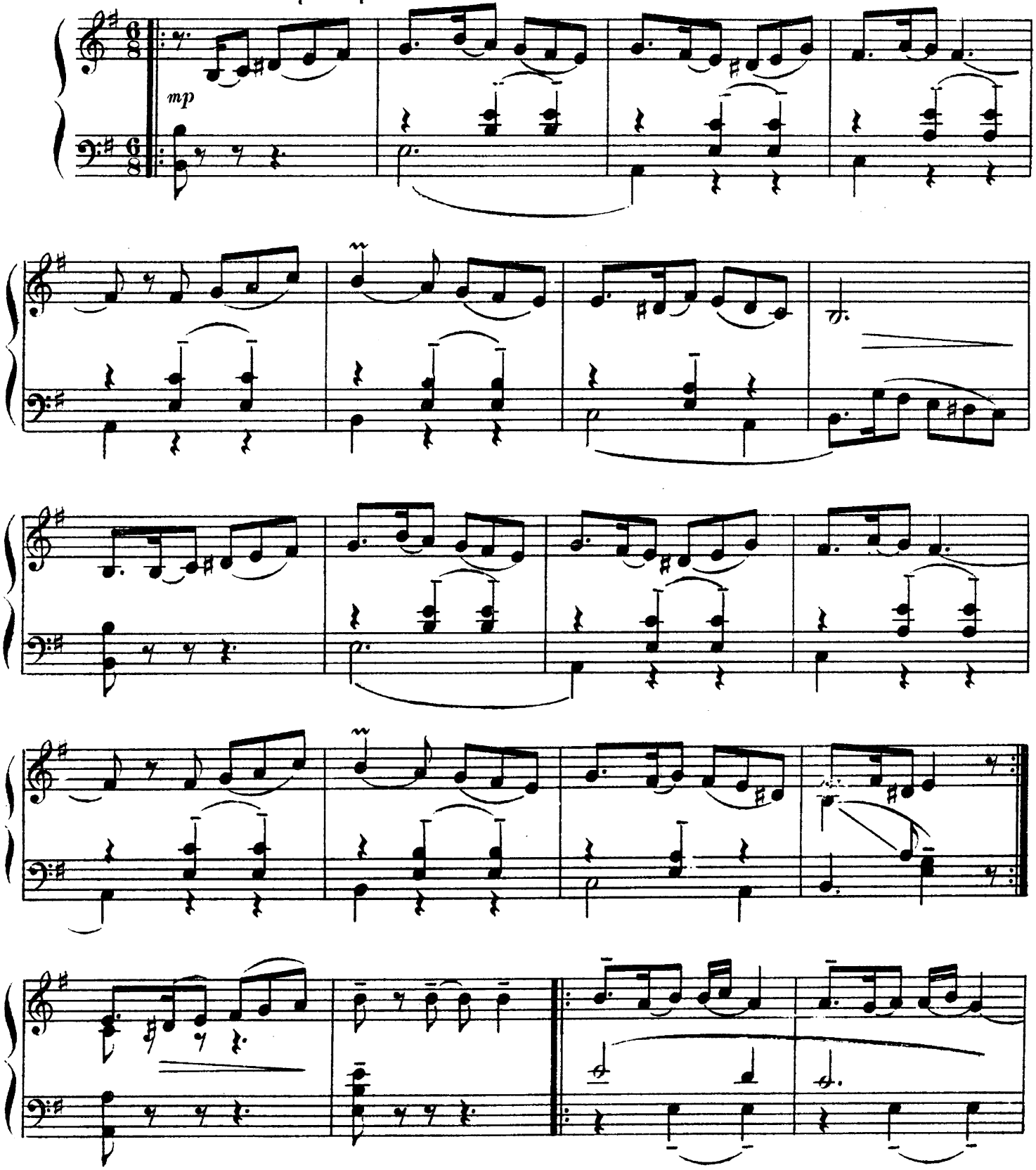

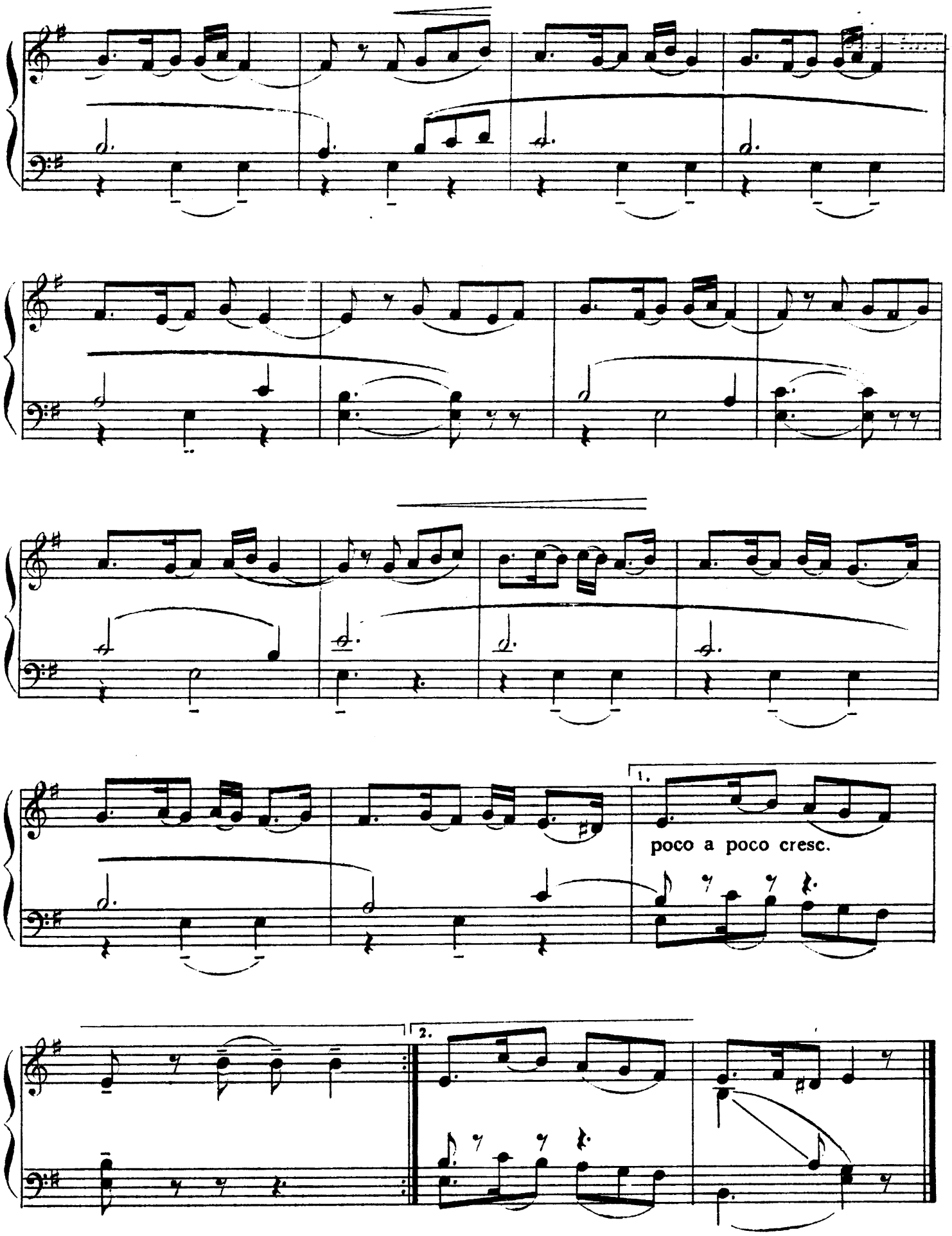
1.
poco a poco cresc.
2.

ԶՈՒՌՆԻ ՏՐՆԳԻ
ЗУРНИ ТРНГИ

Vivace — Ուժգին, արագ

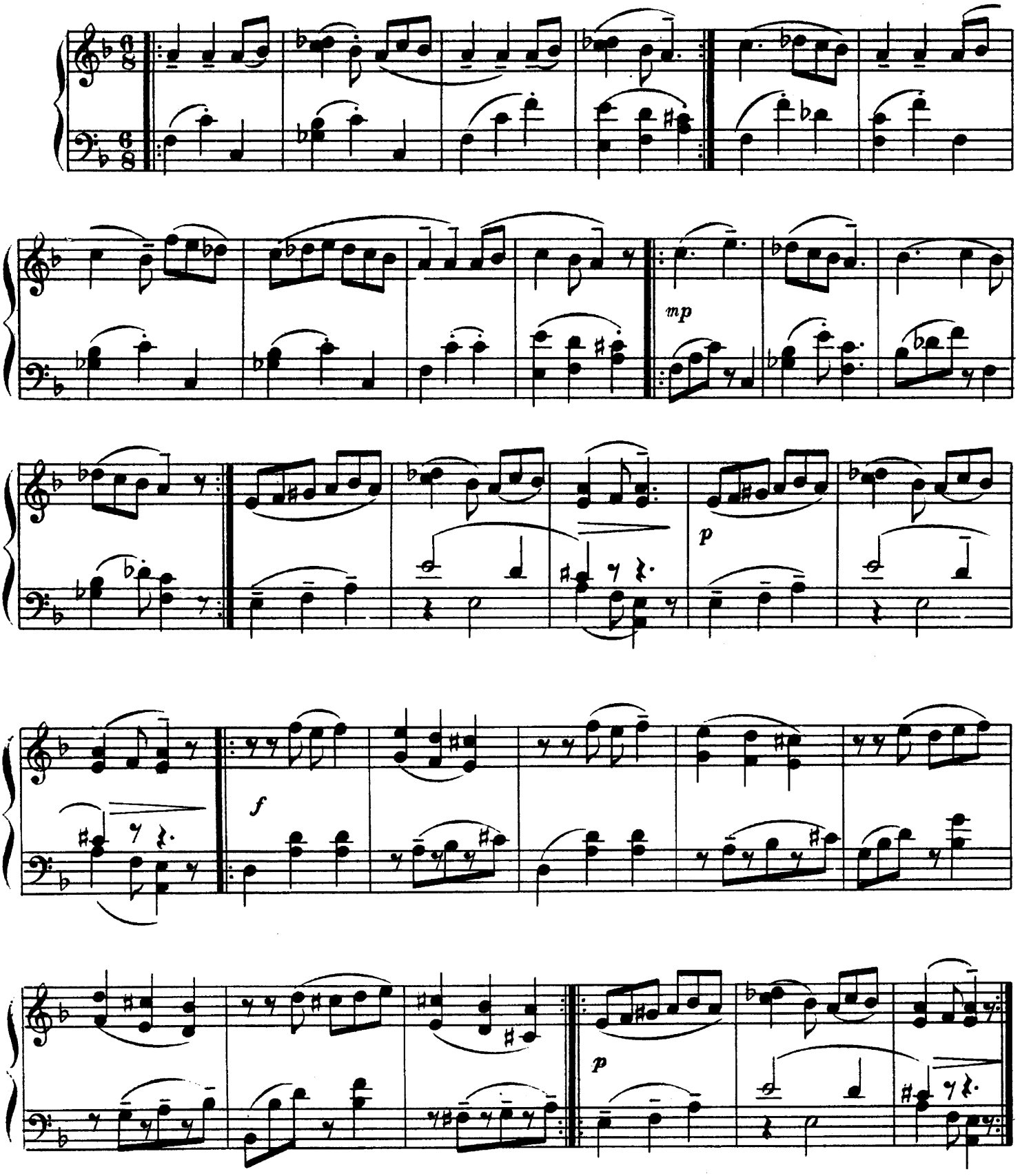

ՀԵՏ ՈՒ ԱՌԱՋ
ВПЕРЕД И НАЗАД

Moderato — Չափավոր

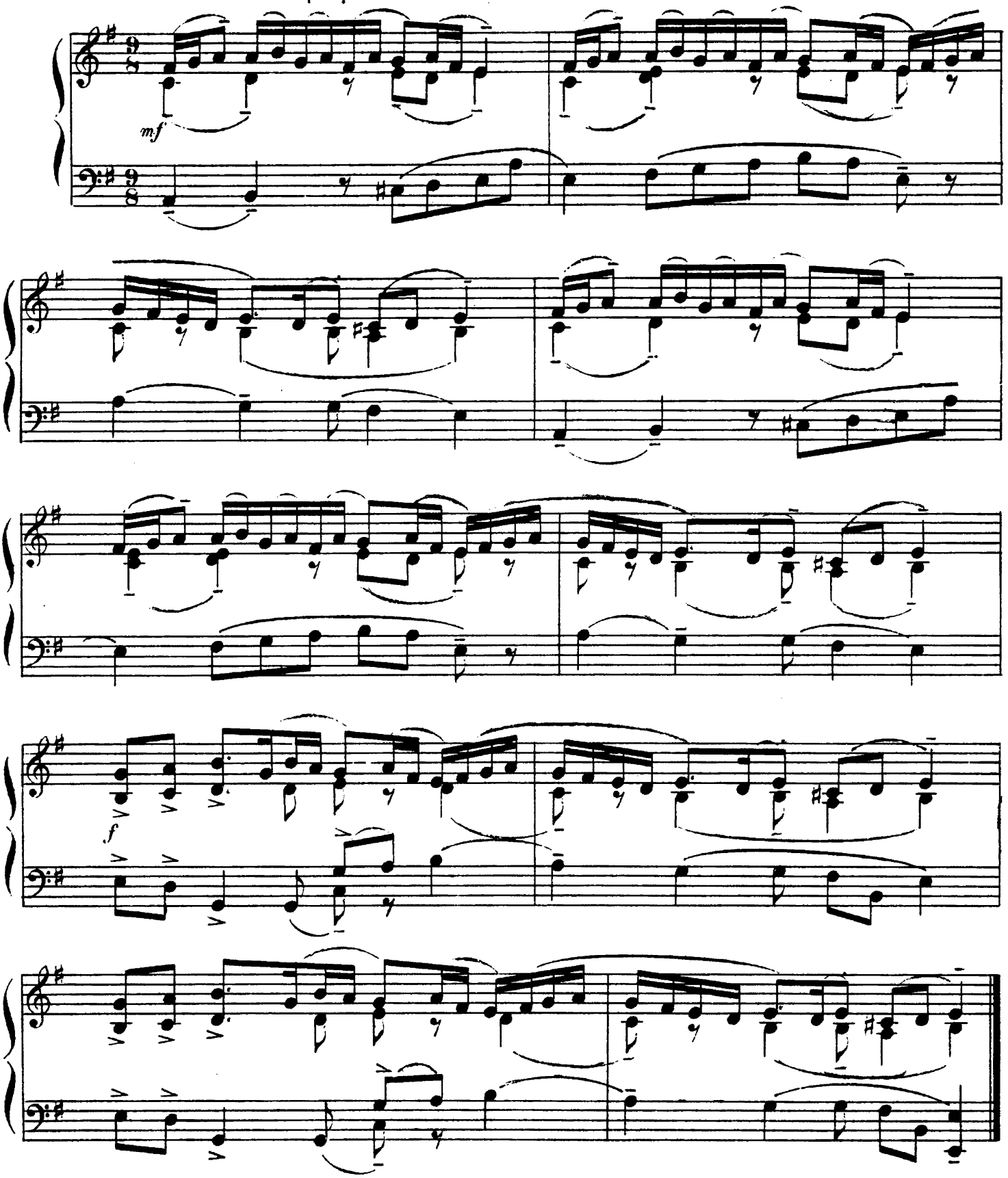

ԴՈՒՉ ՊԱՐ ДУЗ ПАР

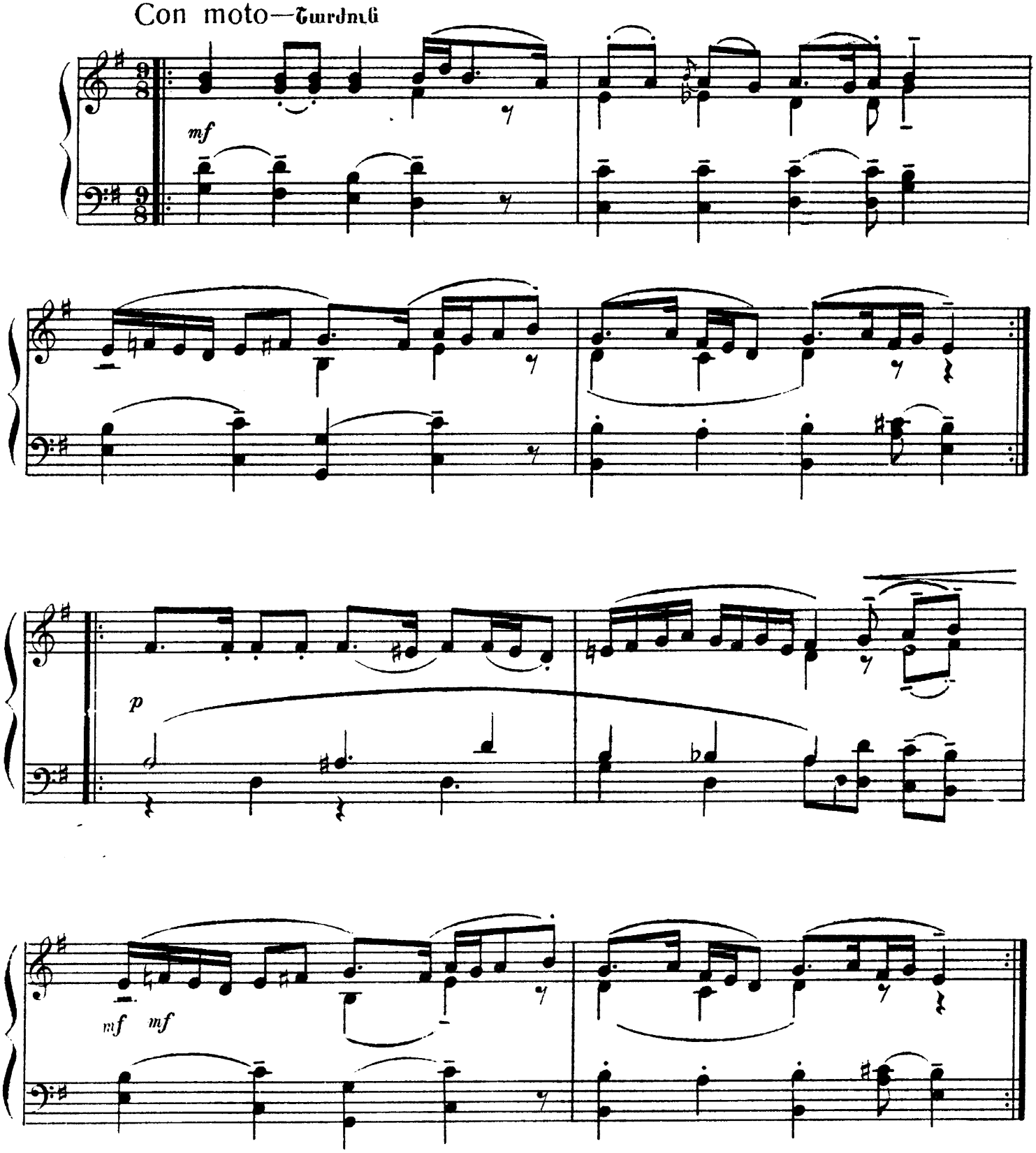

ԿԱՏԱԿ ՊԱՐ
ШУТОЧНЫЙ ТАНЕЦ

Scherzando — Կատակով

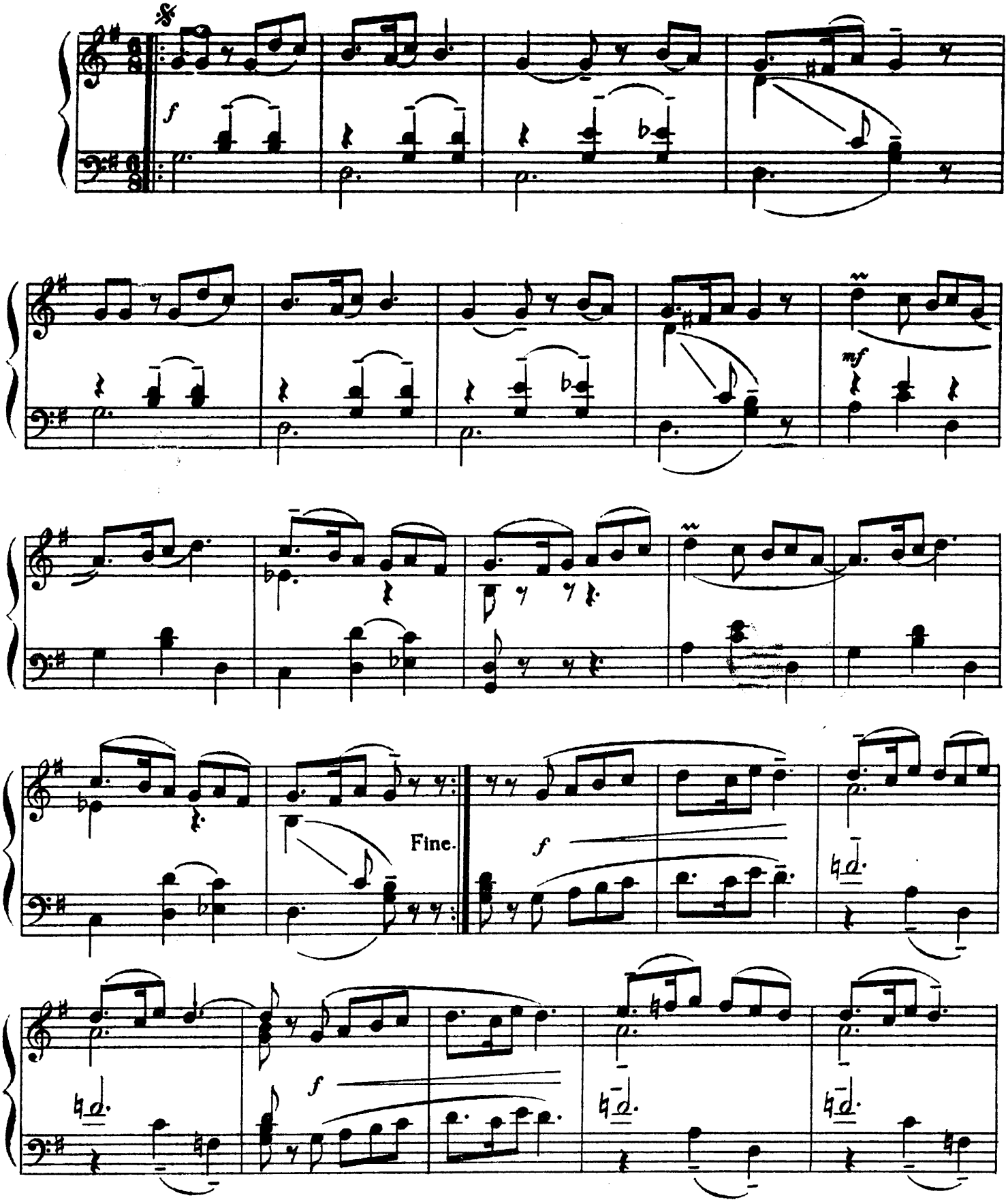

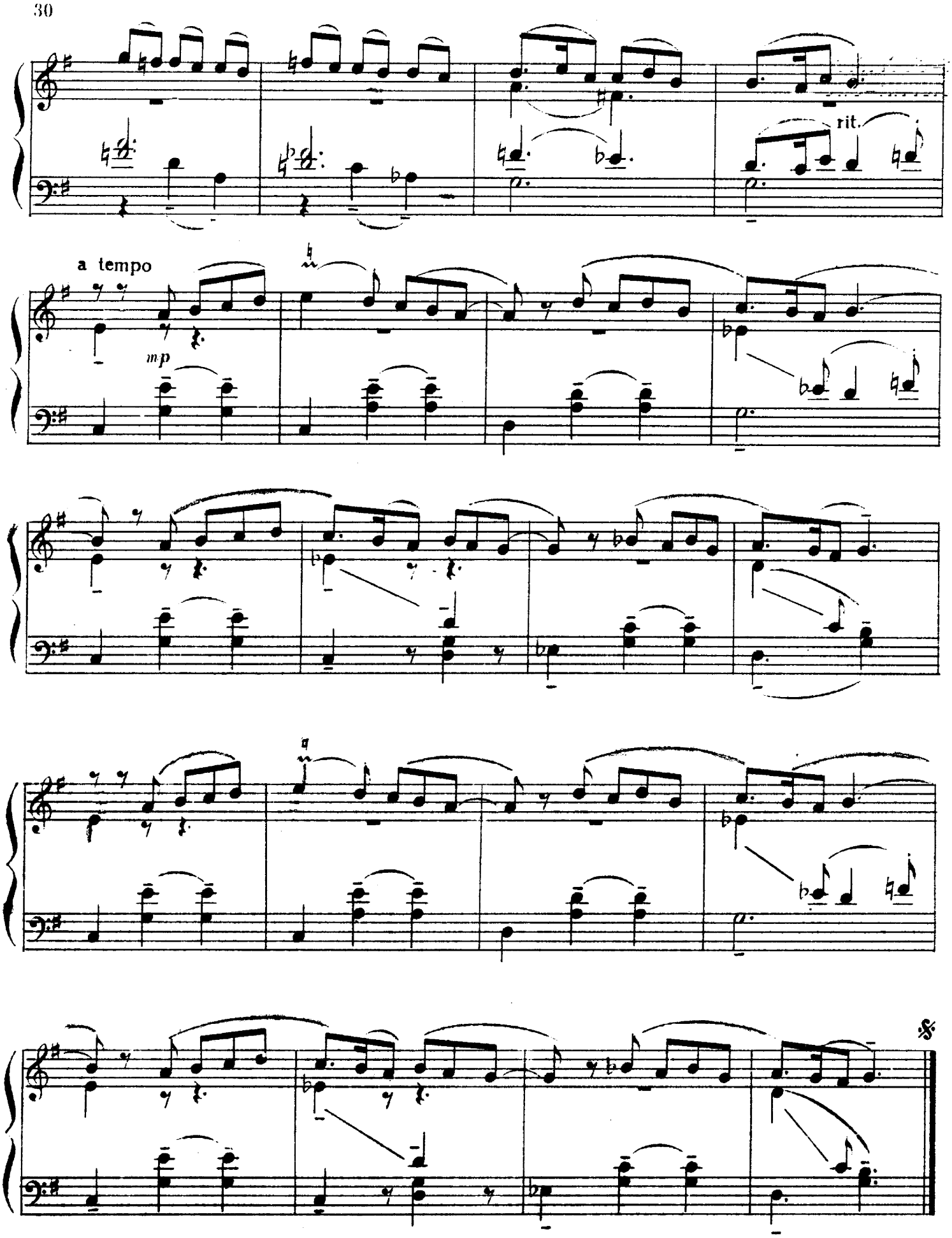
rit.
a tempo
mp

ԳՅՈՒՄՐԻԱՅԻ ՊԱՐ
ГЮМРИЙСКИЙ ТАНЕЦ

Andantino — Քիչ դանդաղ

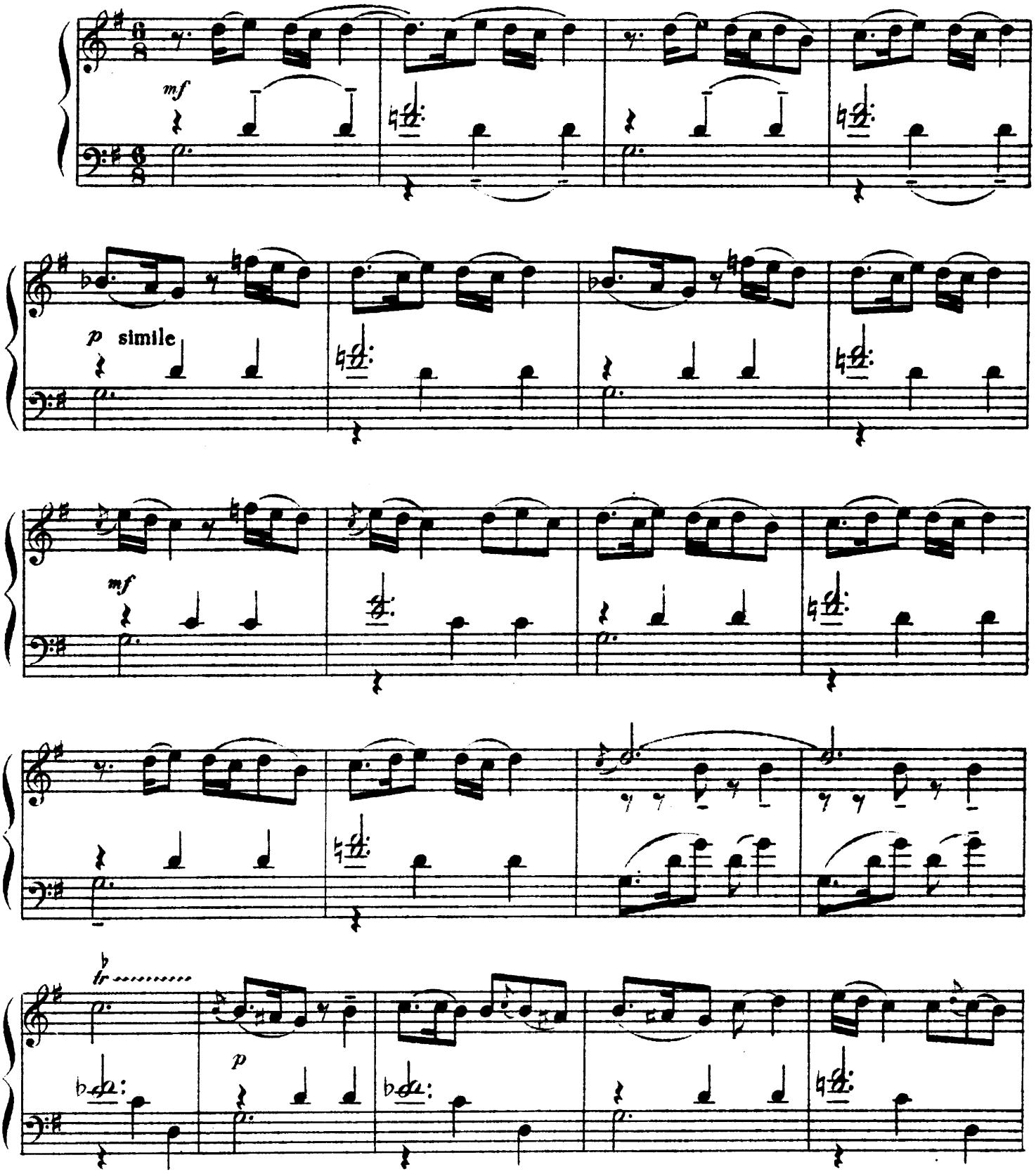

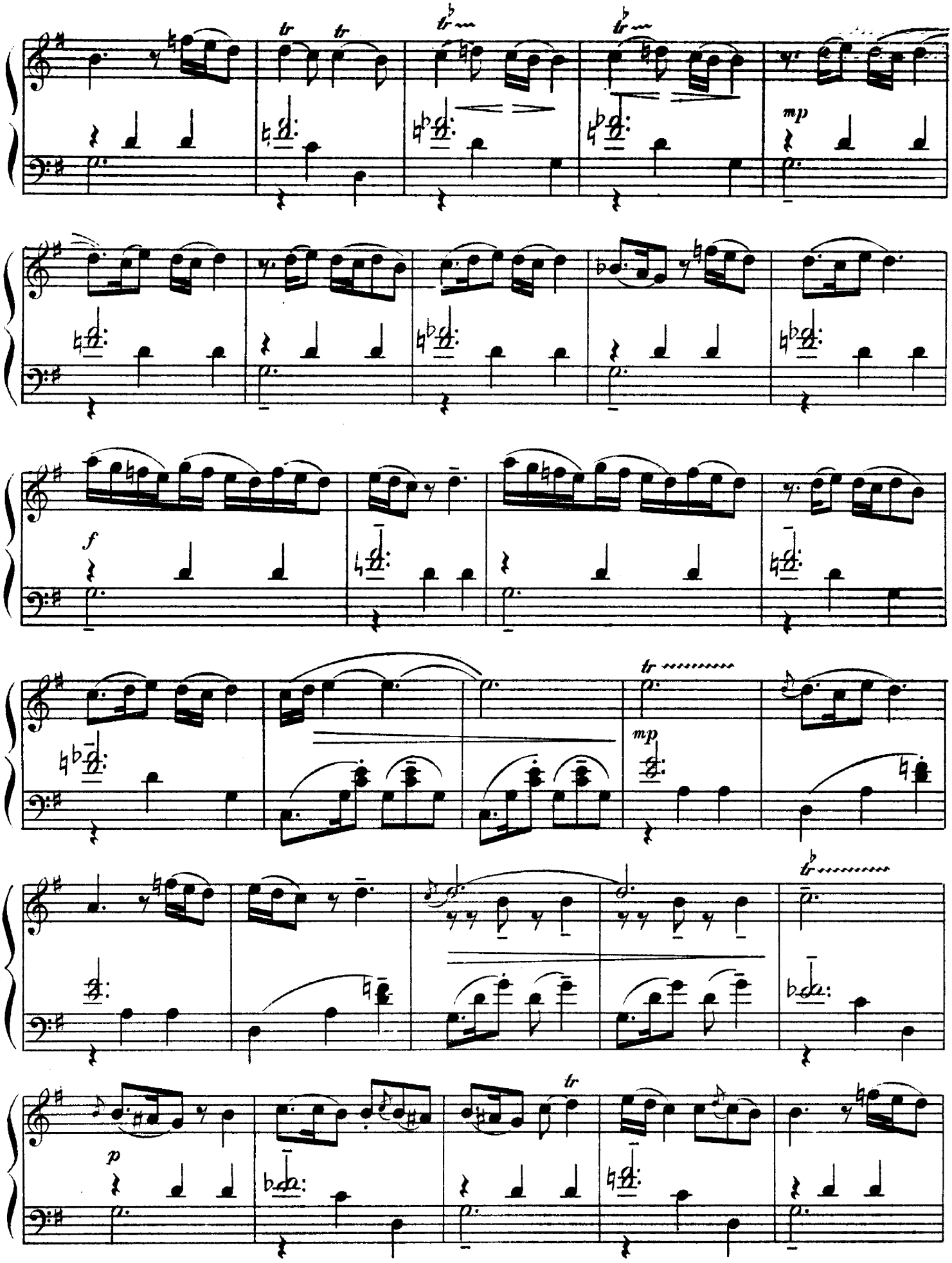
tr
tr
mp
f
tr
mp
p

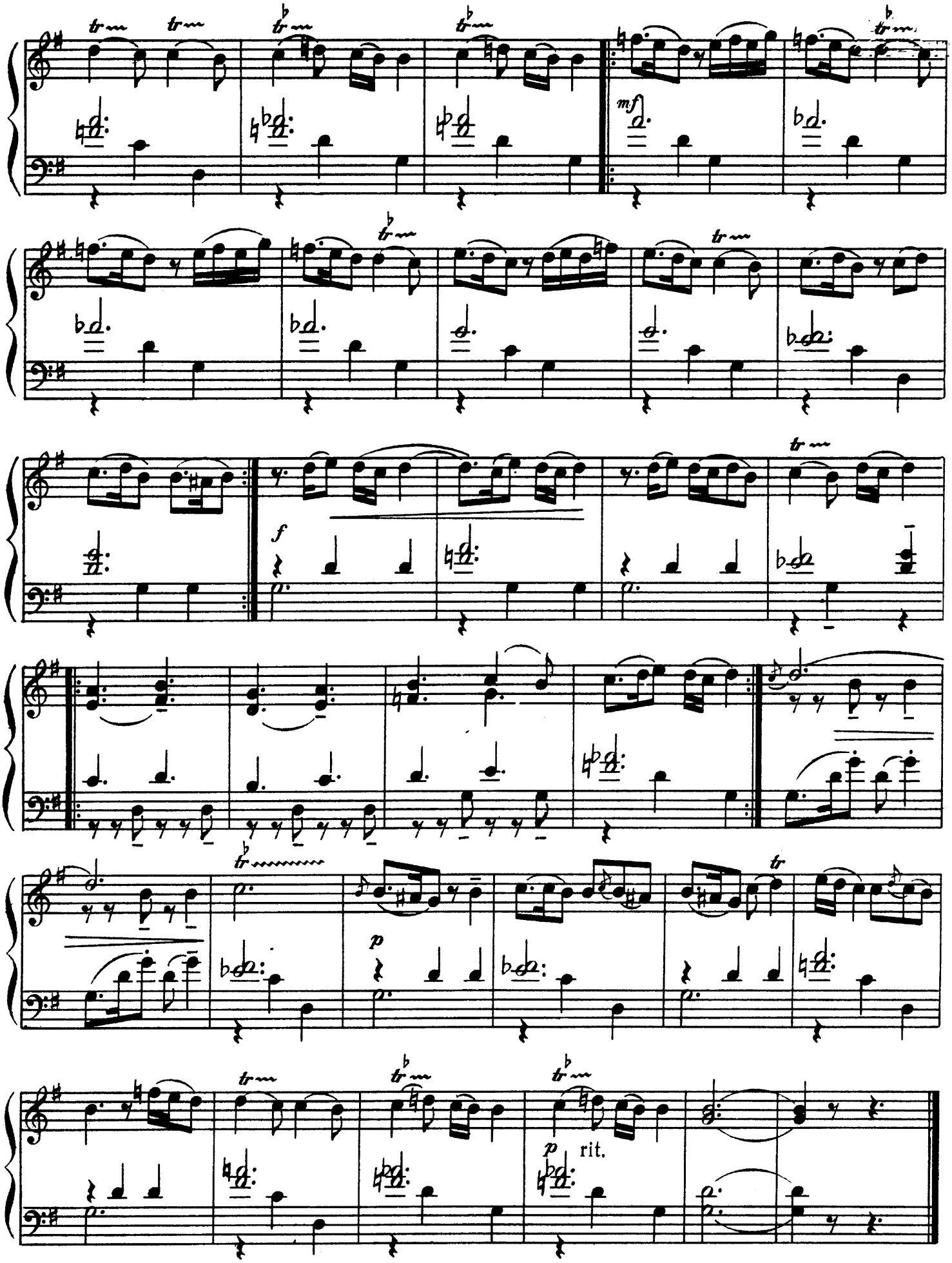
mf
f
p
p
rit.

ԱՐՏՈՒՏԻԿ ЖАВОРОНОК

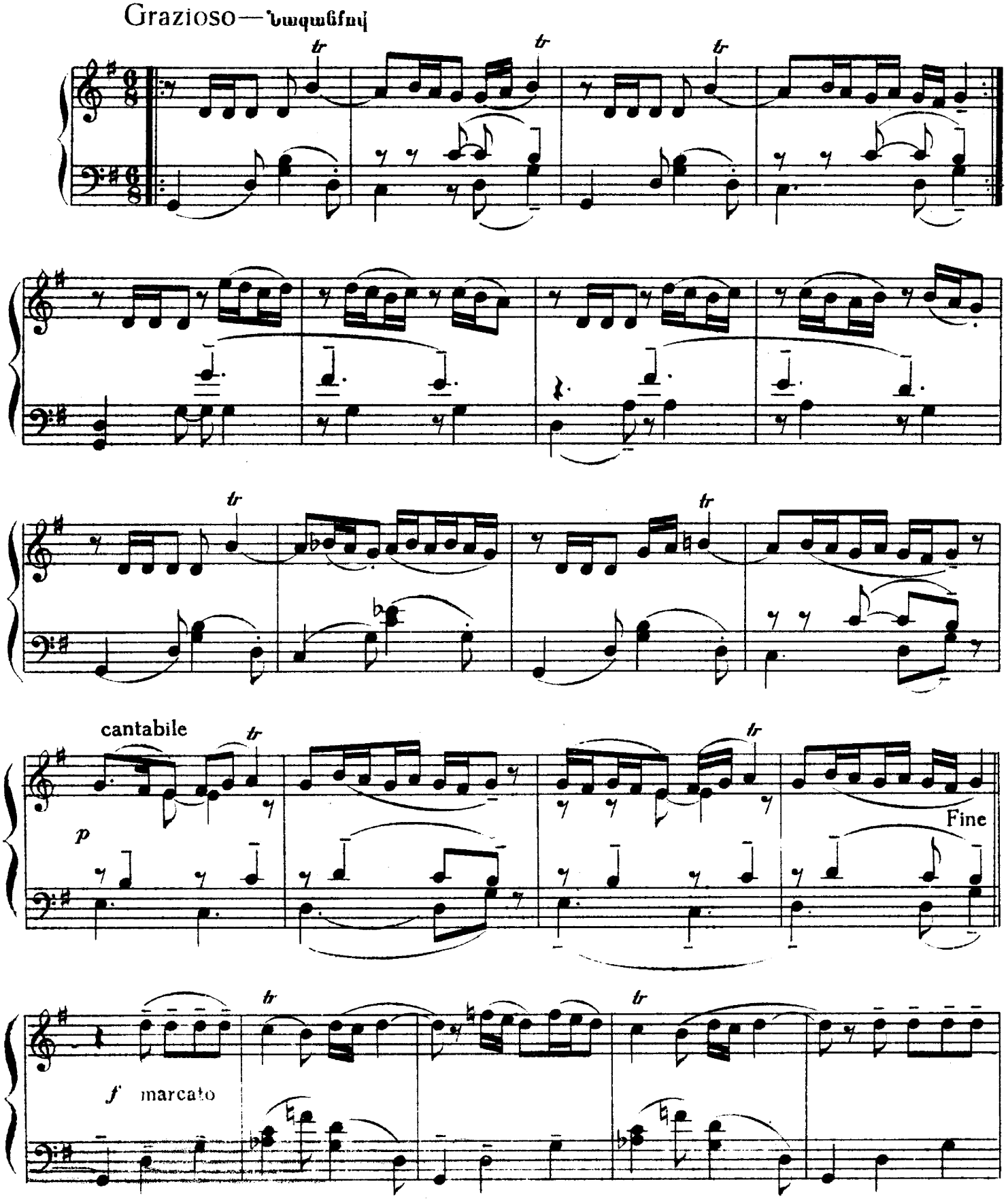

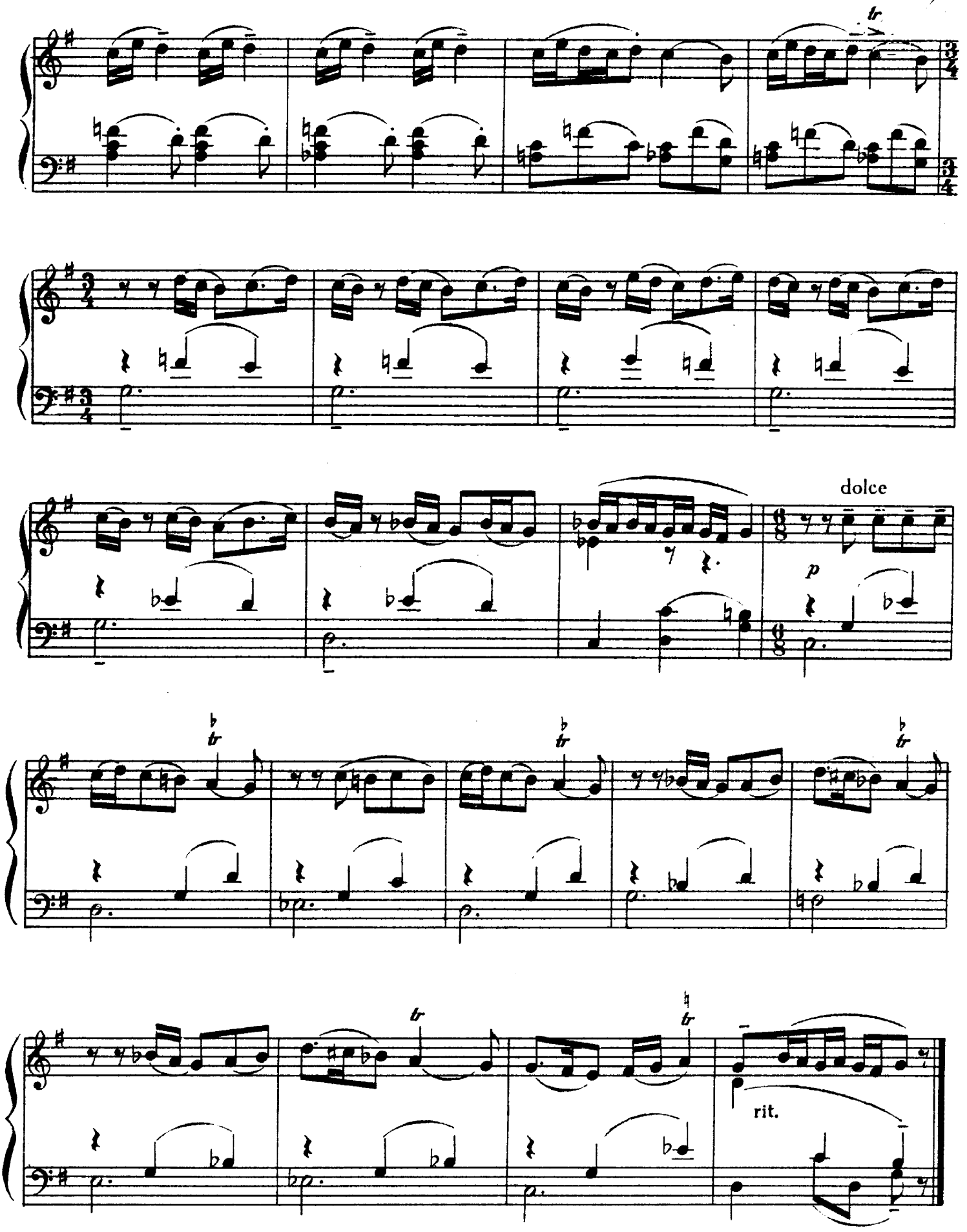
tr
dolce
p
tr
tr
tr
tr
rit.

ՈՒԶՈՒՆԴԱՐԱ УЗУНДАРА

Andante grazioso—Խանդաղ, նազանքով

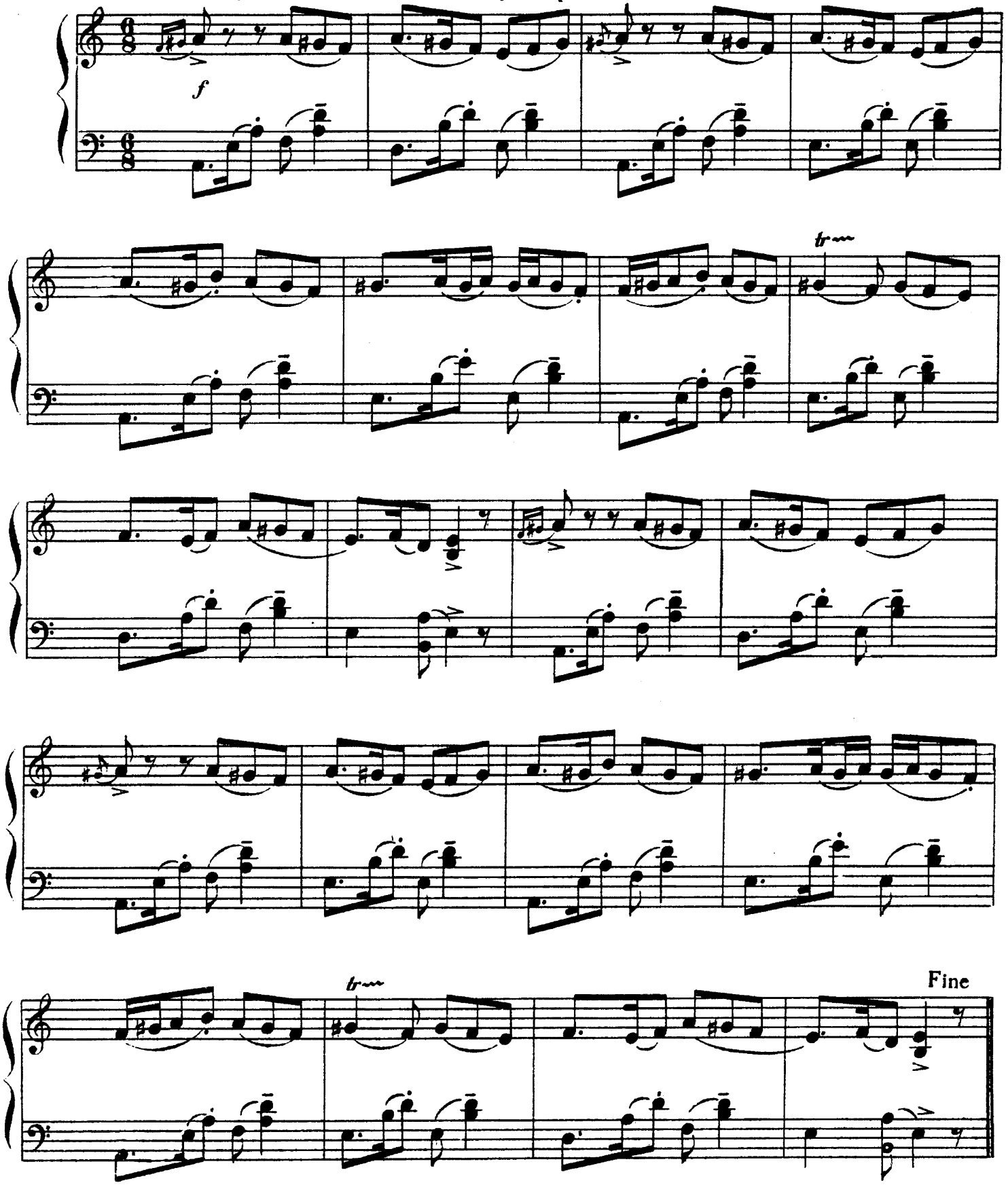

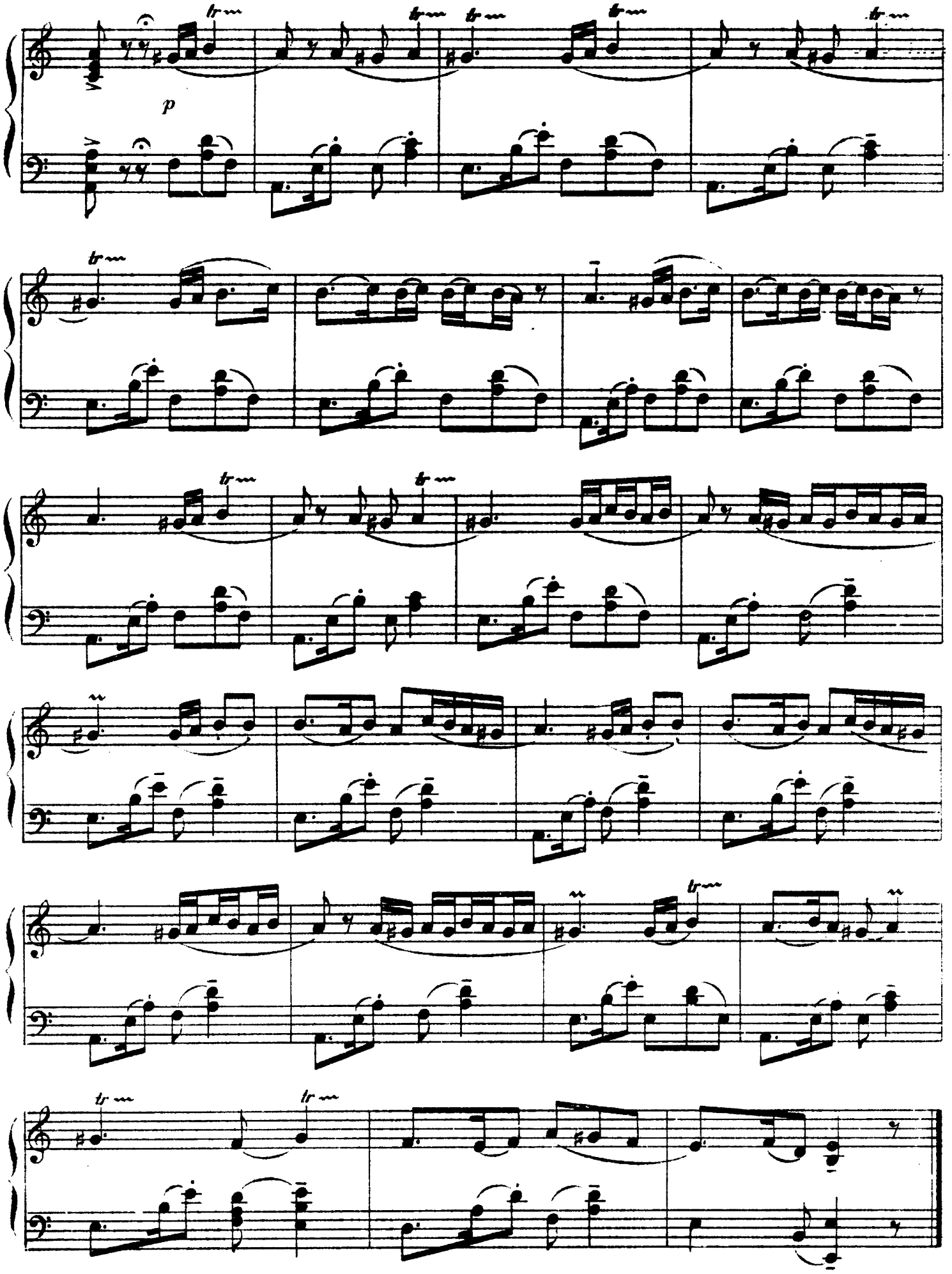
p

ՆՈՒԲԱՐ-ՆՈՒԲԱՐ
НУБАР-НУБАР

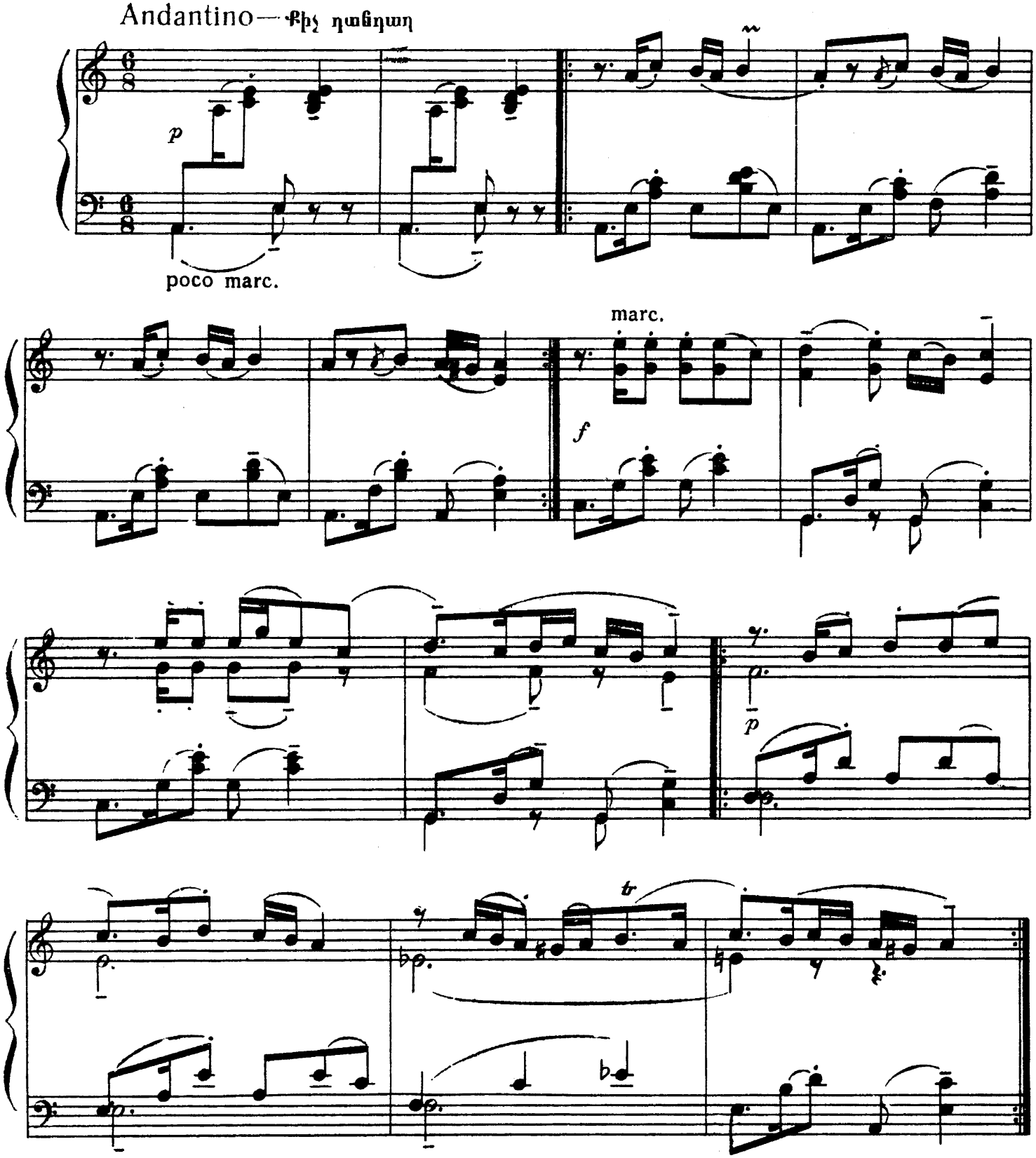

ԱՐՏԱՇԱՏԻ АРТАШАТИ

Allegro con moto—Արագ, շարժուն

f

simile

p

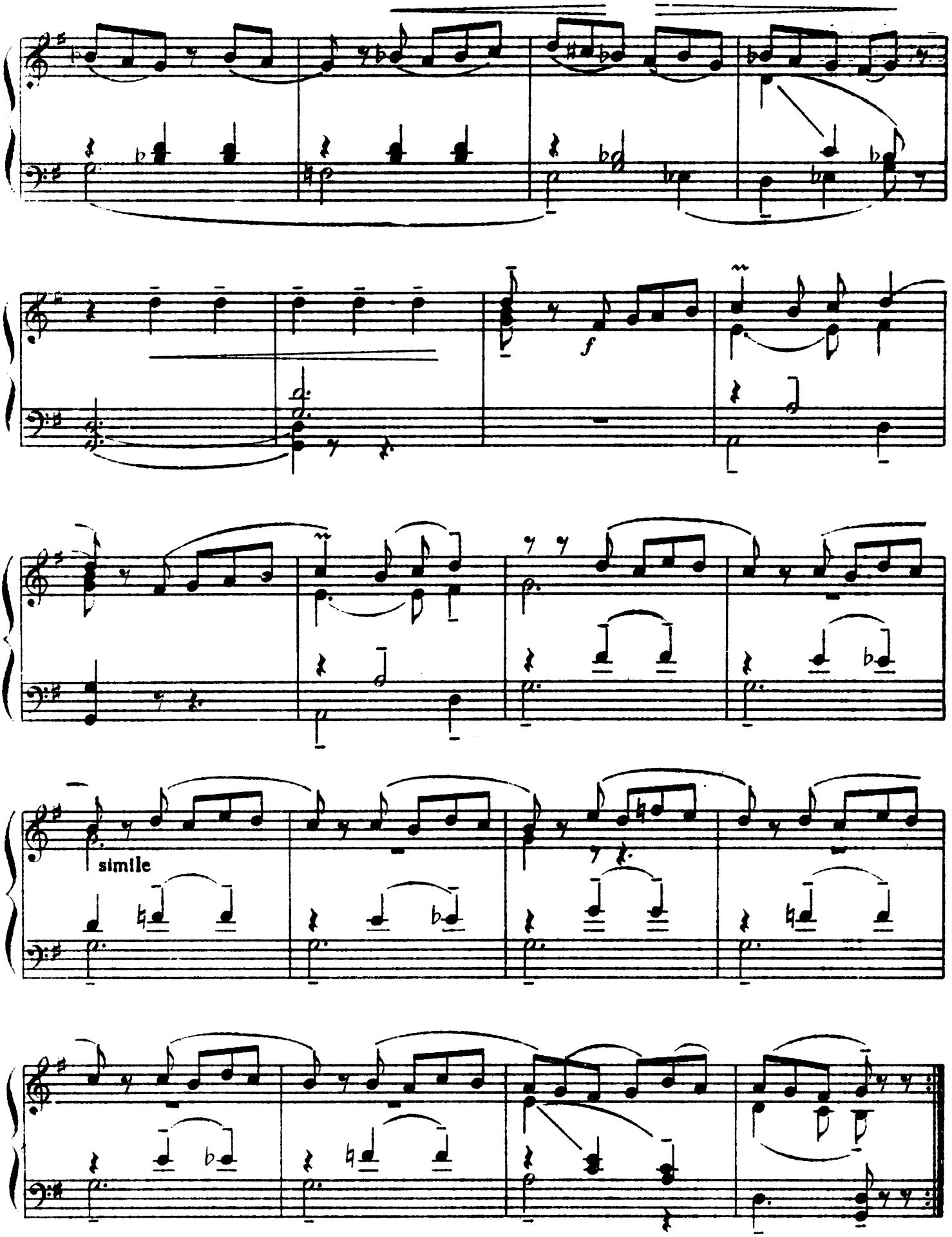
f
simile

ՍԵՎԱՆԻ СЕВАНИ

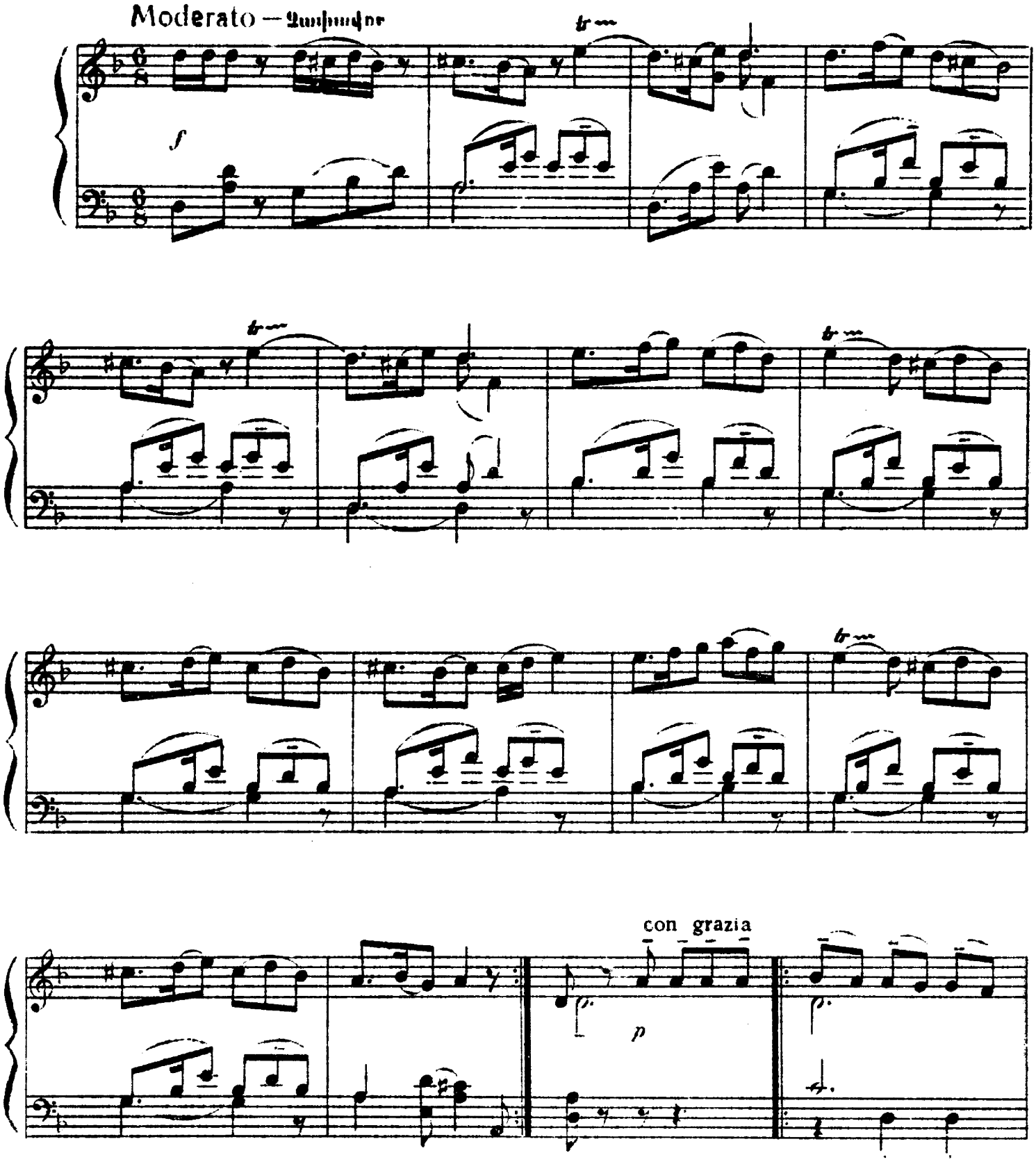

poco a poco cresc.

1.

mf

sf

p

2.

tr

f

ՔՈՉԱՐԻ КОЧАРИ

Allegretto con fermezza—Զուսպ, արագ

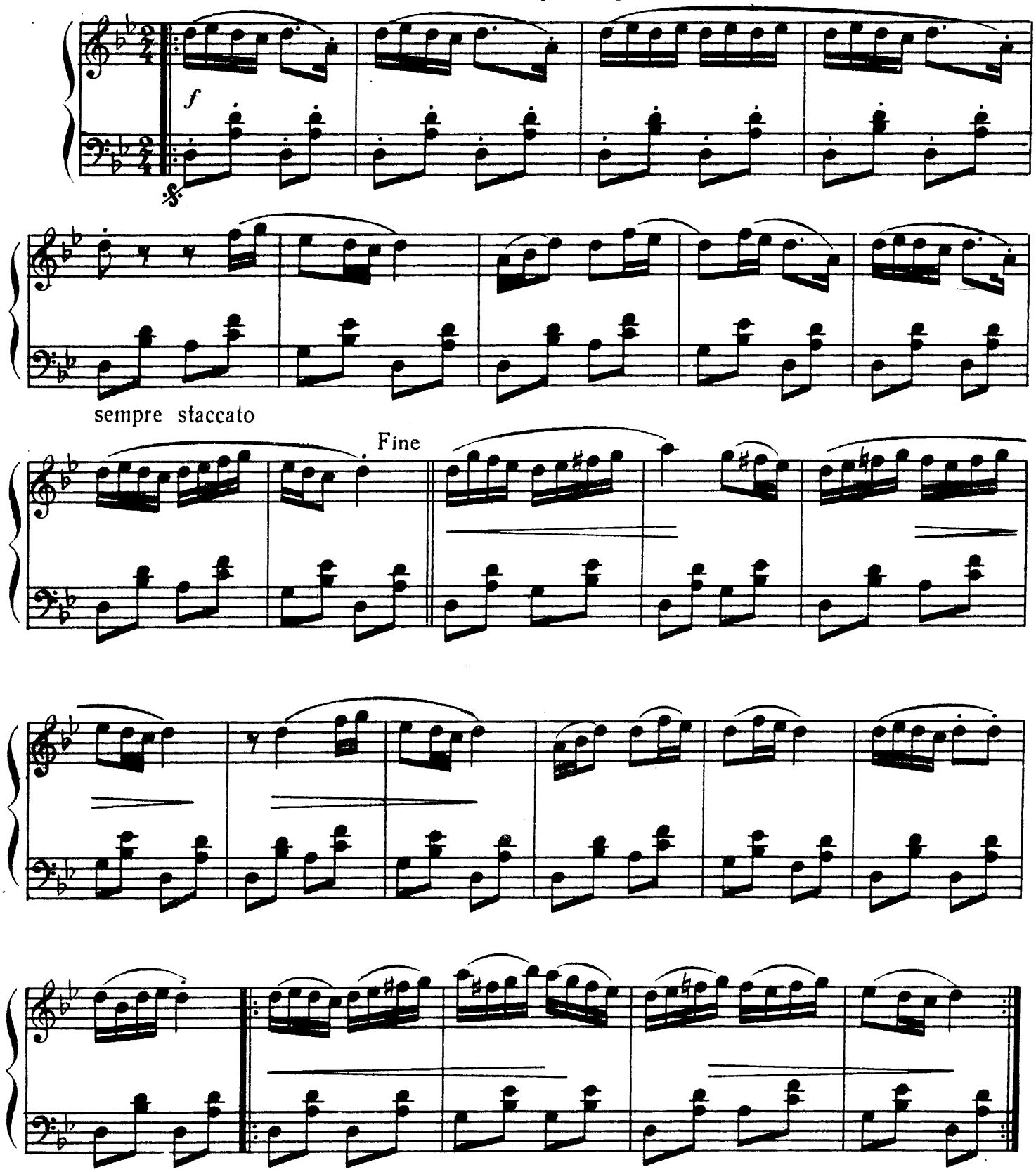

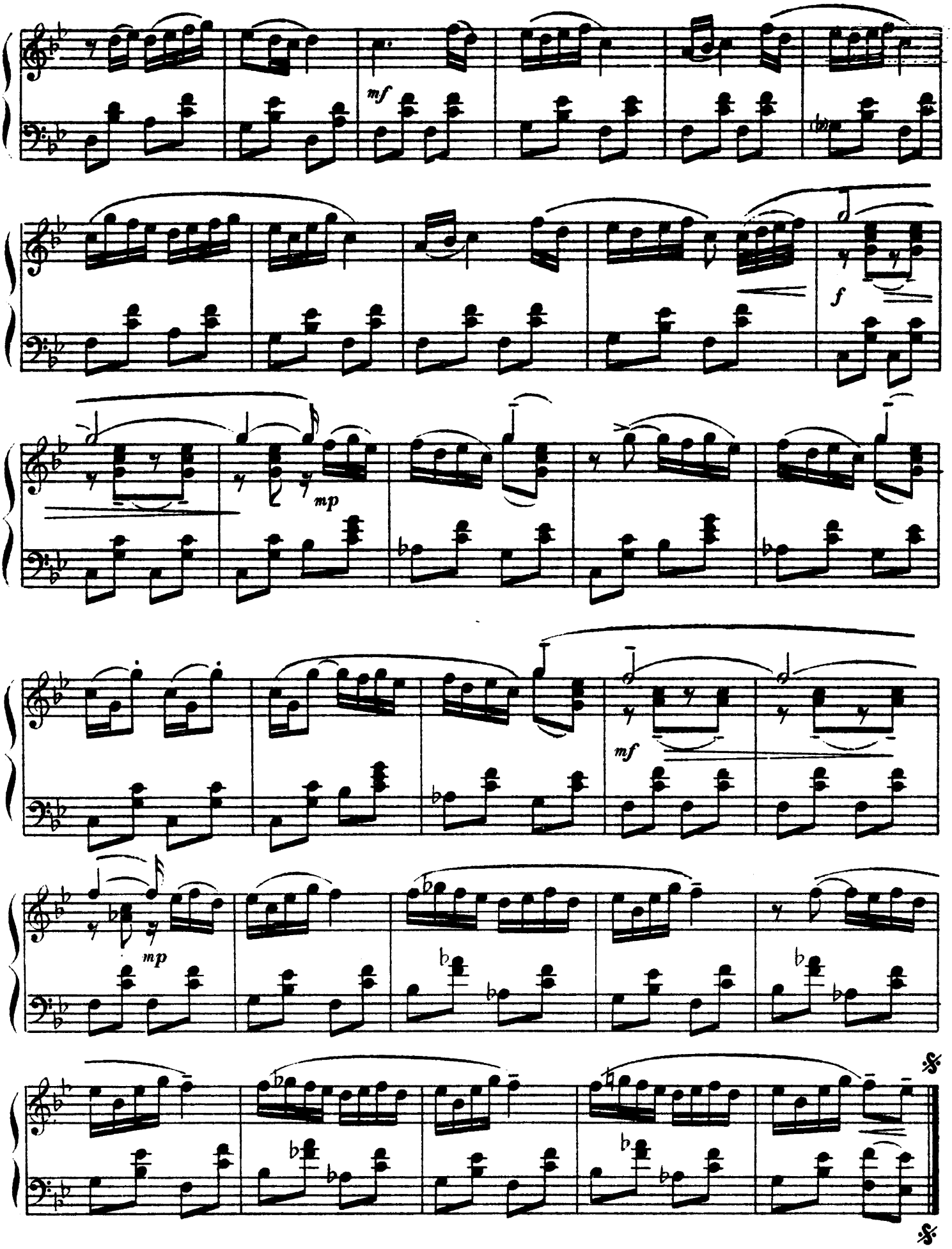
mf
f
mp
mf
mp

ՎԵՐ-ՎԵՐԻ ВЕР-ВЕРИ

Andantino amoroso — Քիչ դանդաղ, սիրով

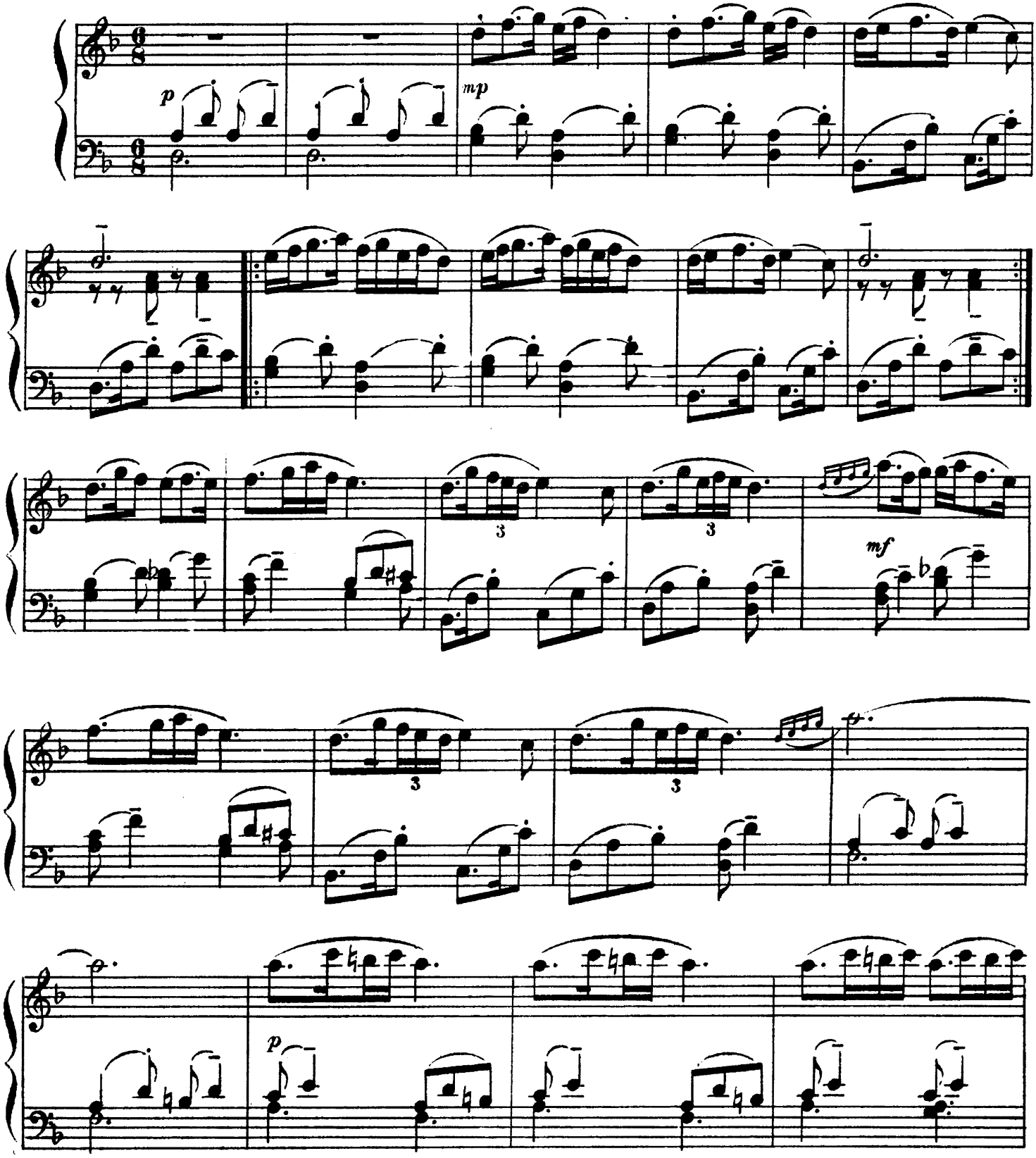

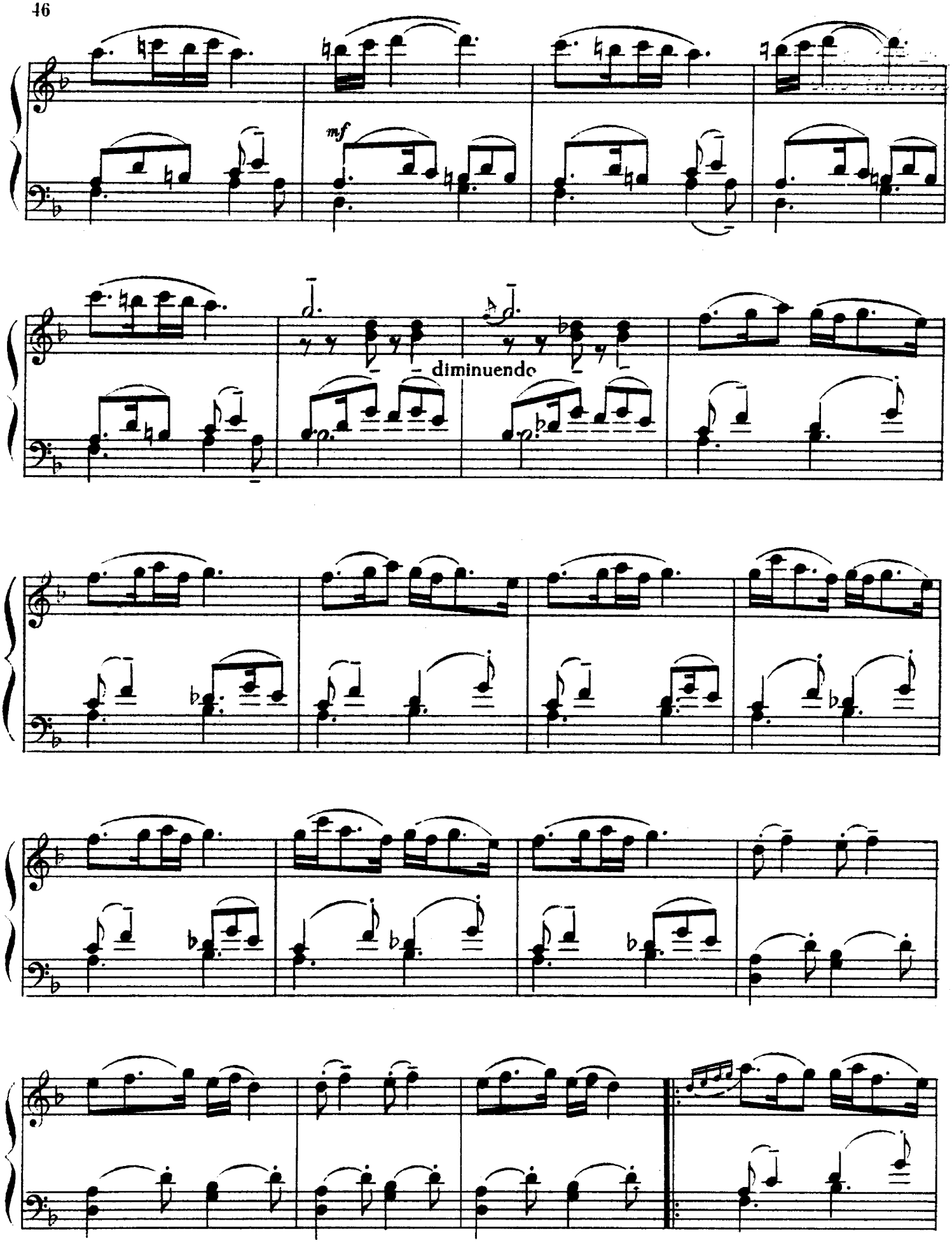
mf
diminuendo

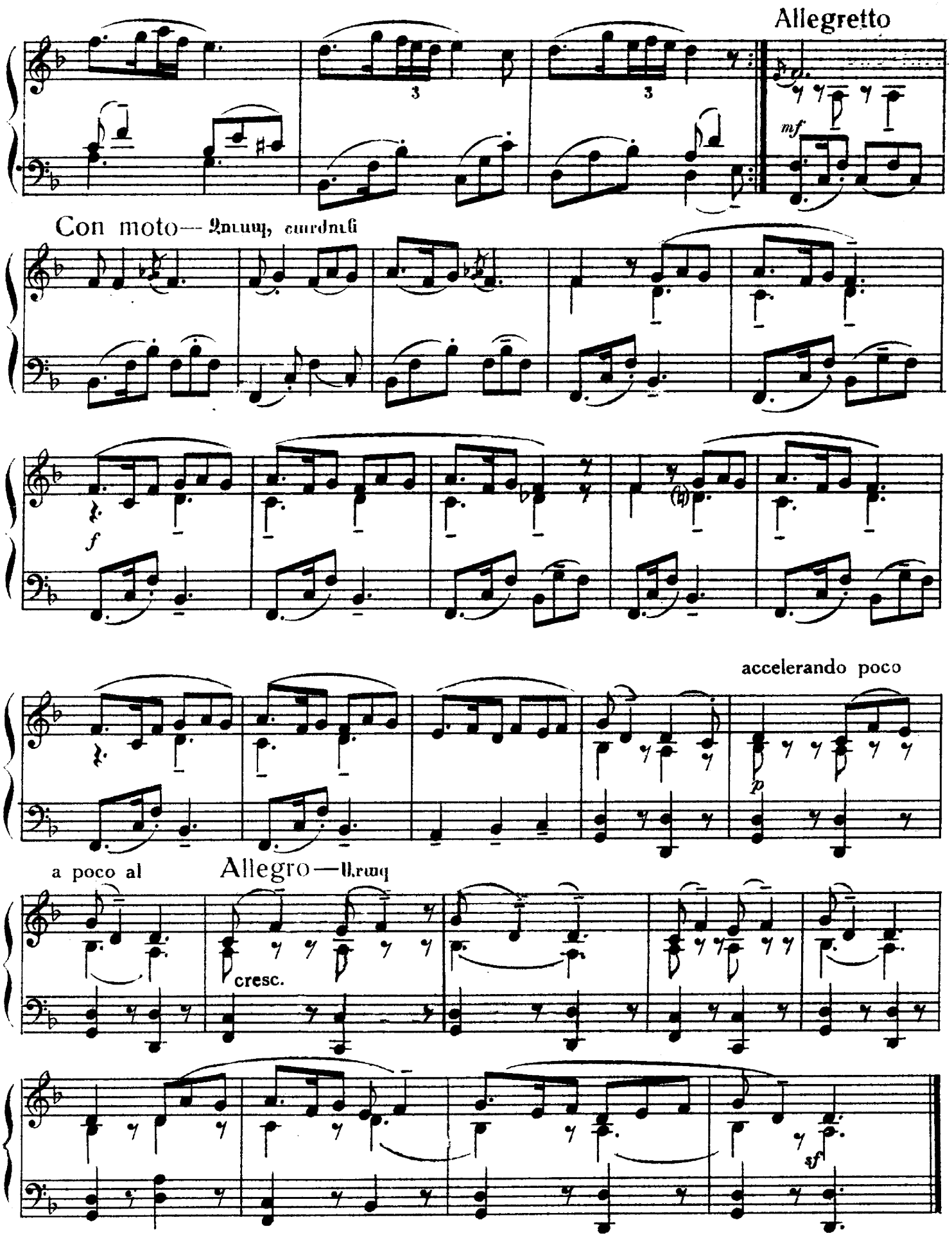
Allegretto
mf
Con moto
f
accelerando poco
p
a poco al
Allegro
cresc.
sf

ՀՈՏԱՂՆԵՐԻ ՊԱՐ
ТАНЕЦ ПАСТУХОВ

Vivo — Ակխույժ, արագ

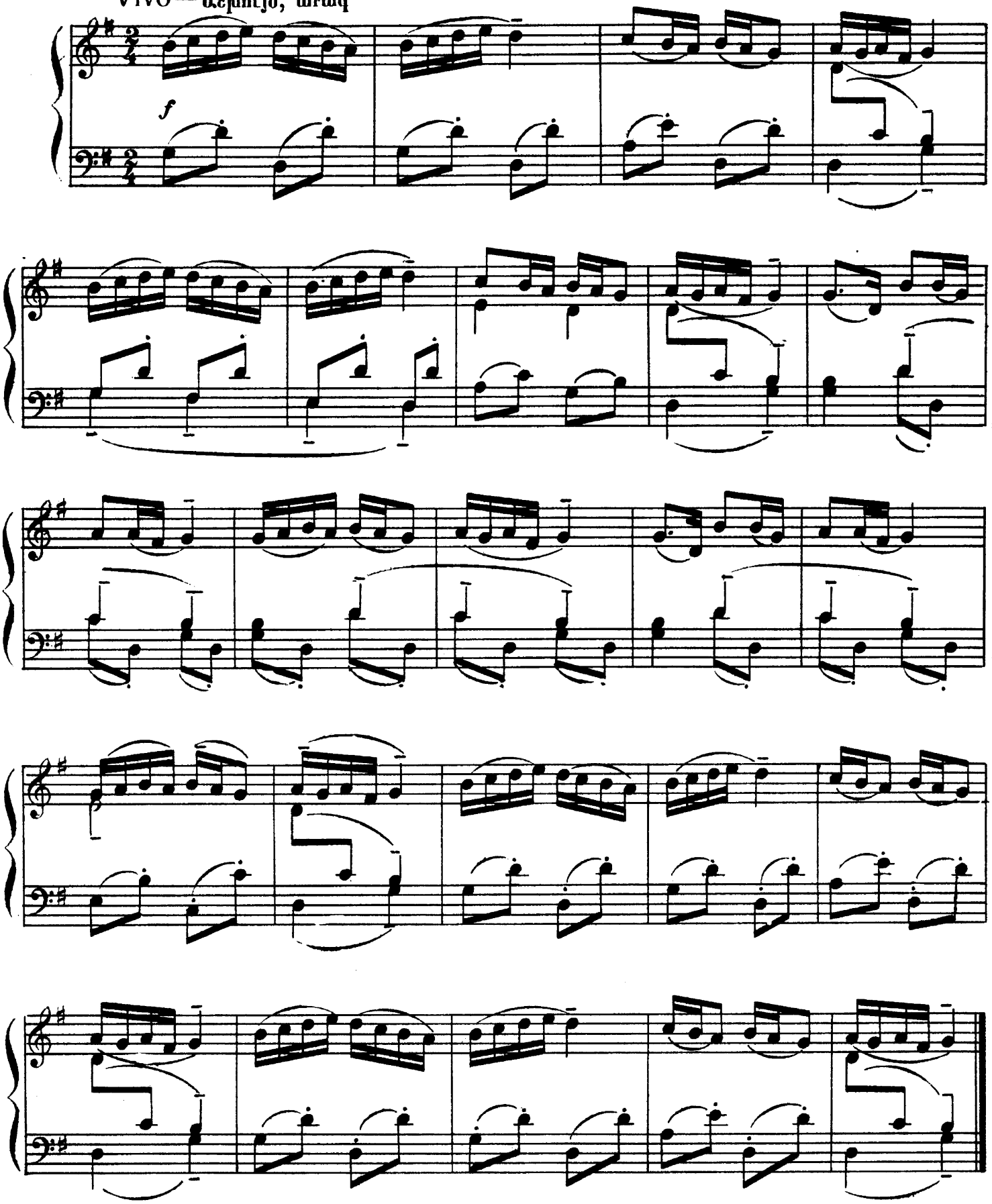

ՄԵԿ ԵՐԿՈՒ, ԵՐԵՔ, ՉՈՐՍ...
РАЗ, ДВА, ТРИ, ЧЕТЫРЕ...

Allegretto—Քիչ արագ

mf

non legato

sf

ՊԱՐ ԱՆԵՑ

«Կարինե» օպերեից

Из опереты „Каринэ“

Երաժշտությունը Տ. Չուխաջյանի

Музыка Т. Чухаджяна

Moderato—Չափավոր

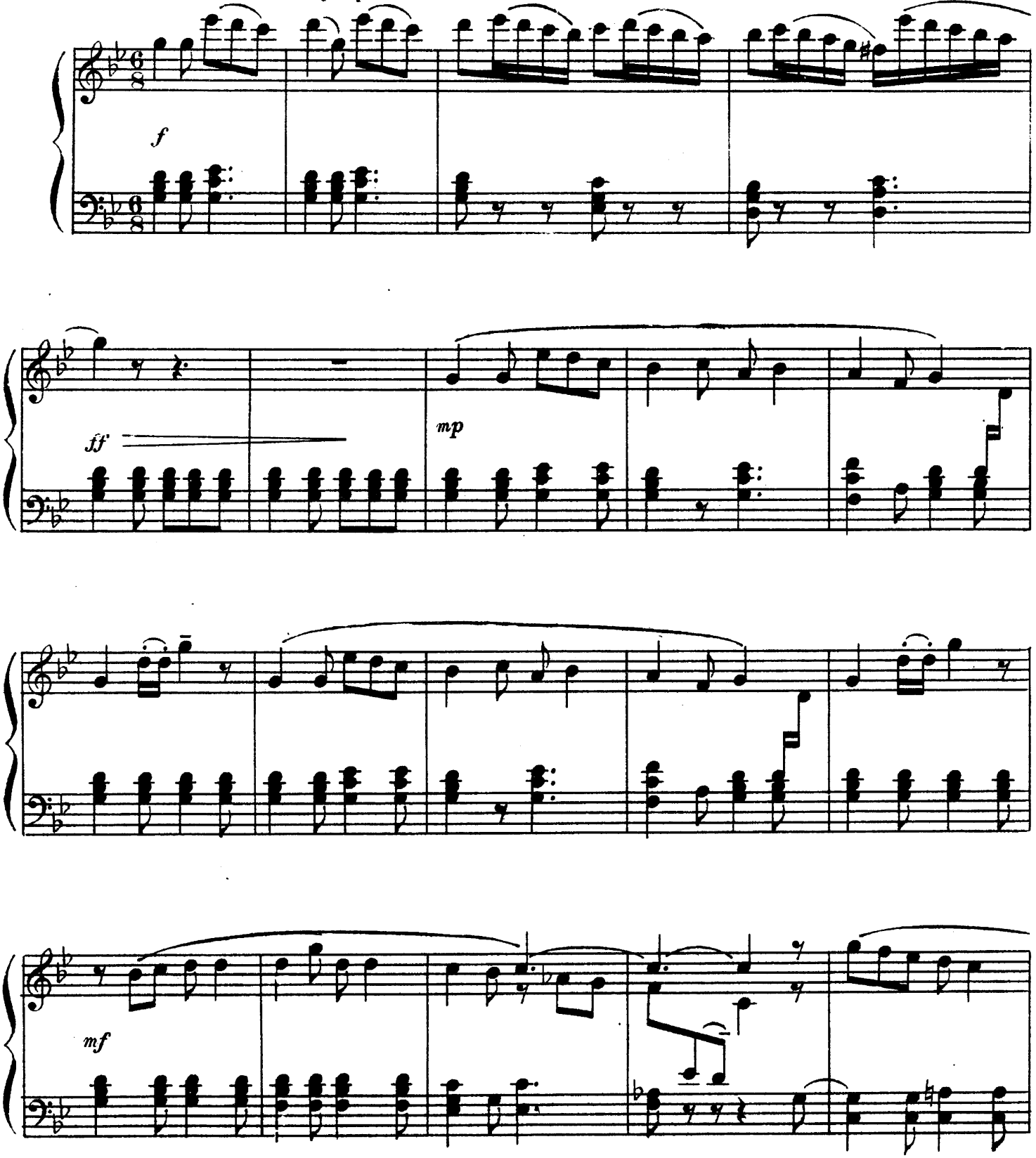

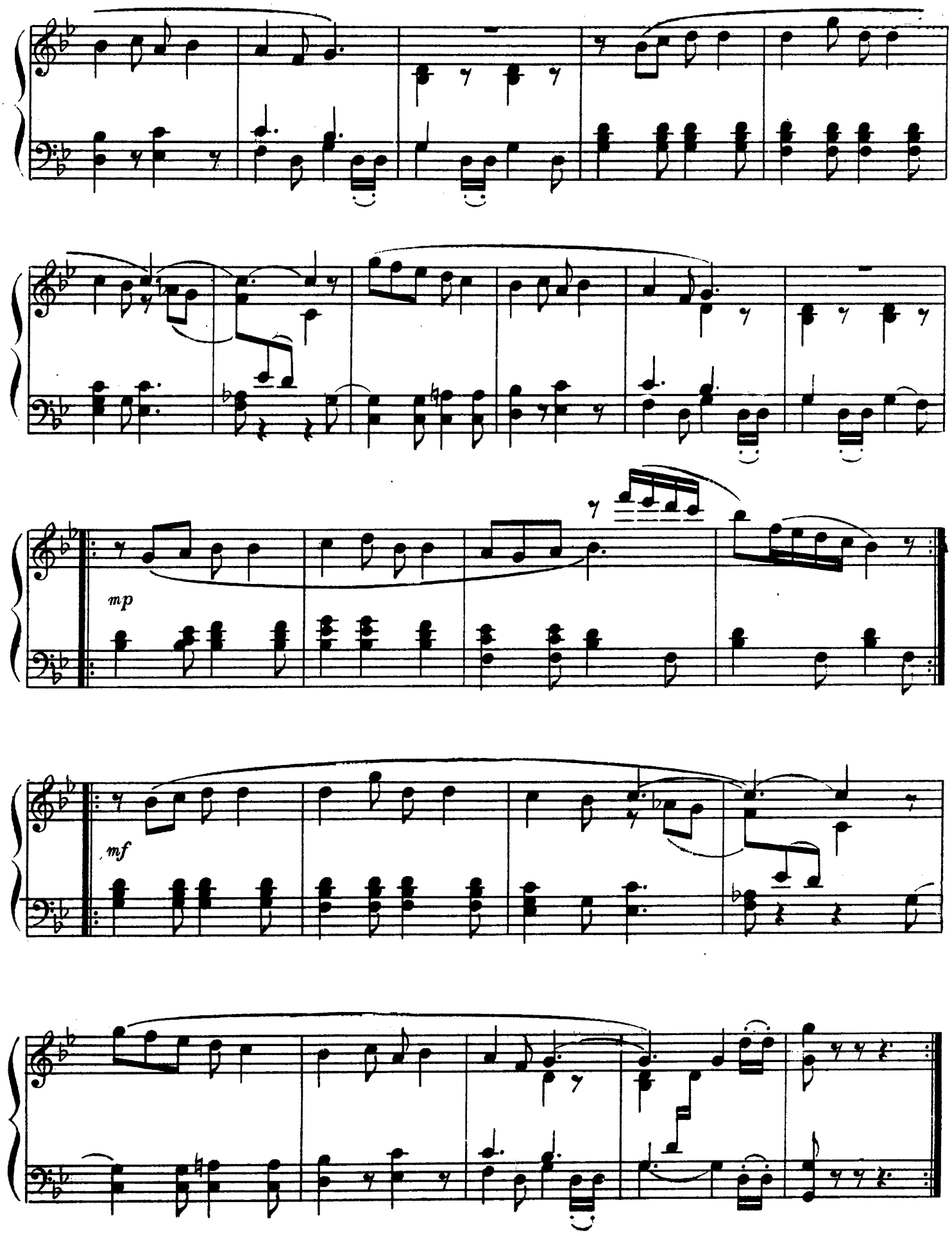
mp
mf

ՎԱՐԴ ԿՈՇԻԿՍ
КРАСНЫЙ БАШМАЧОК

Երաժշտությունը՝ Ն. Տիգրանյանի
Музыка Н. Тиграняна

Moderato — Չափավոր

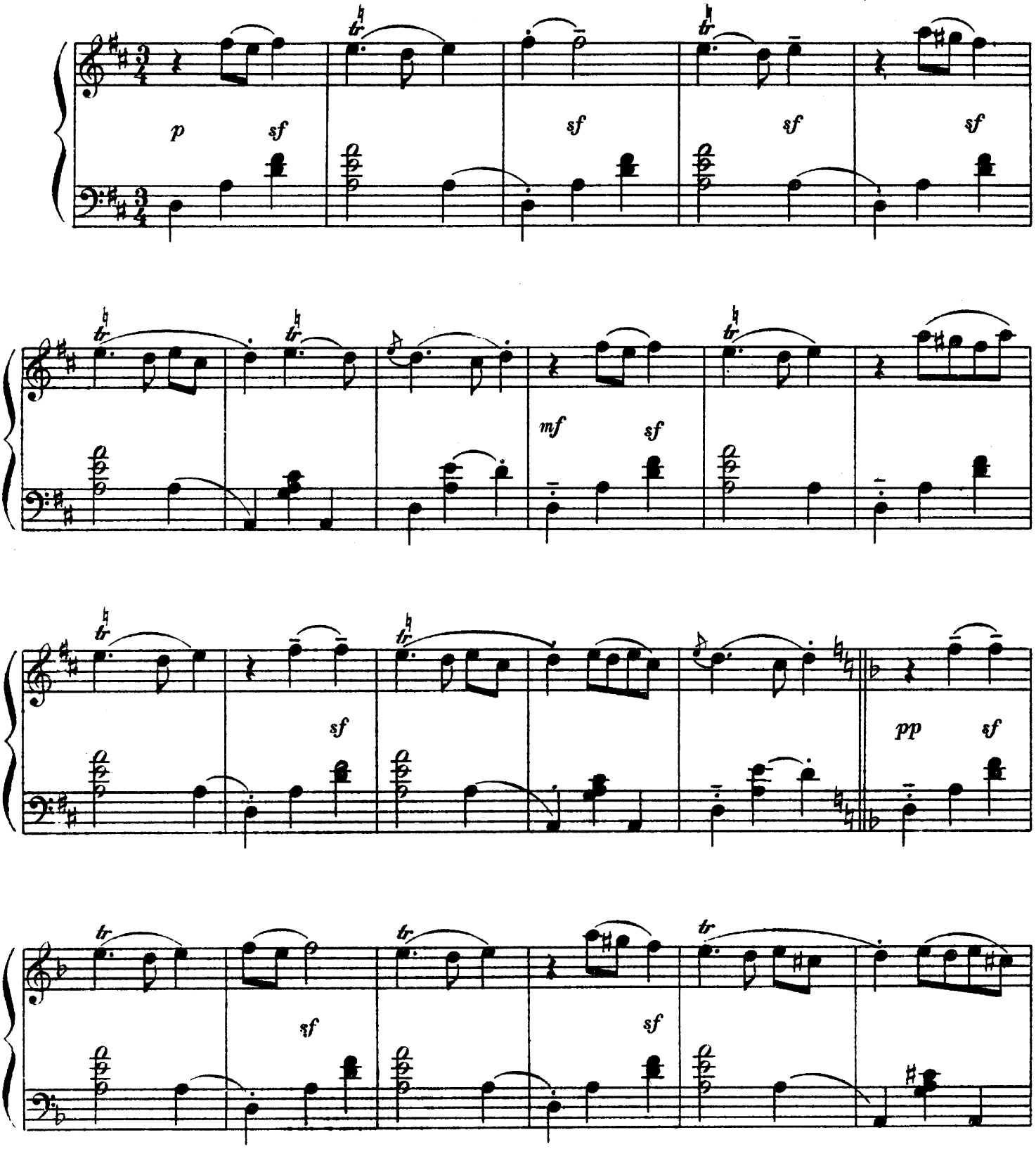

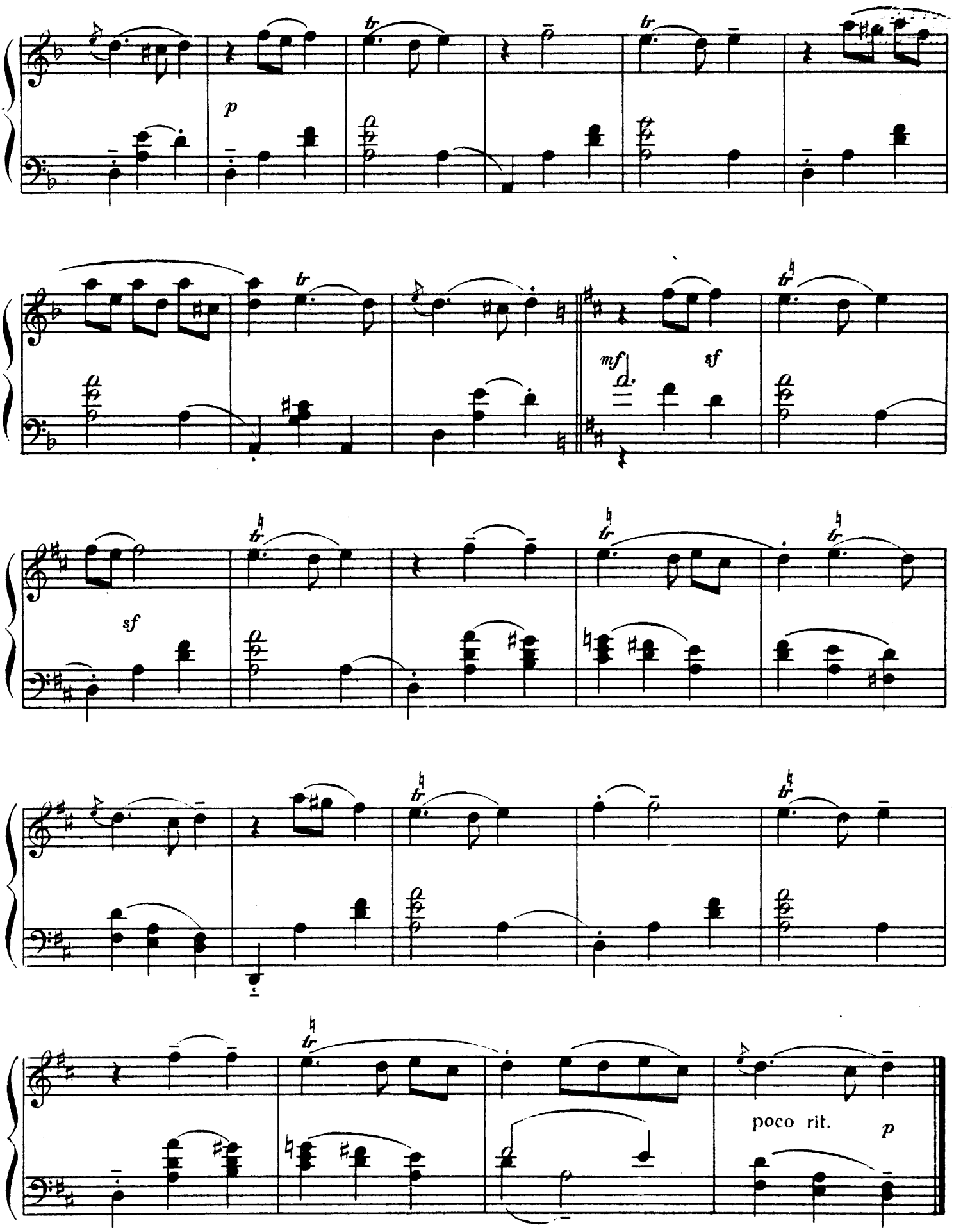
p
mf
sf
sf
poco rit.
p

ԹՅԱՆԴՐԻԱԶ КАНАТОХОДЕЦ

Երաժշտությունը Ն. Տիգրանյանի
Музыка Н. Тигранянa

Moderato — Չափավոր (♩=58)

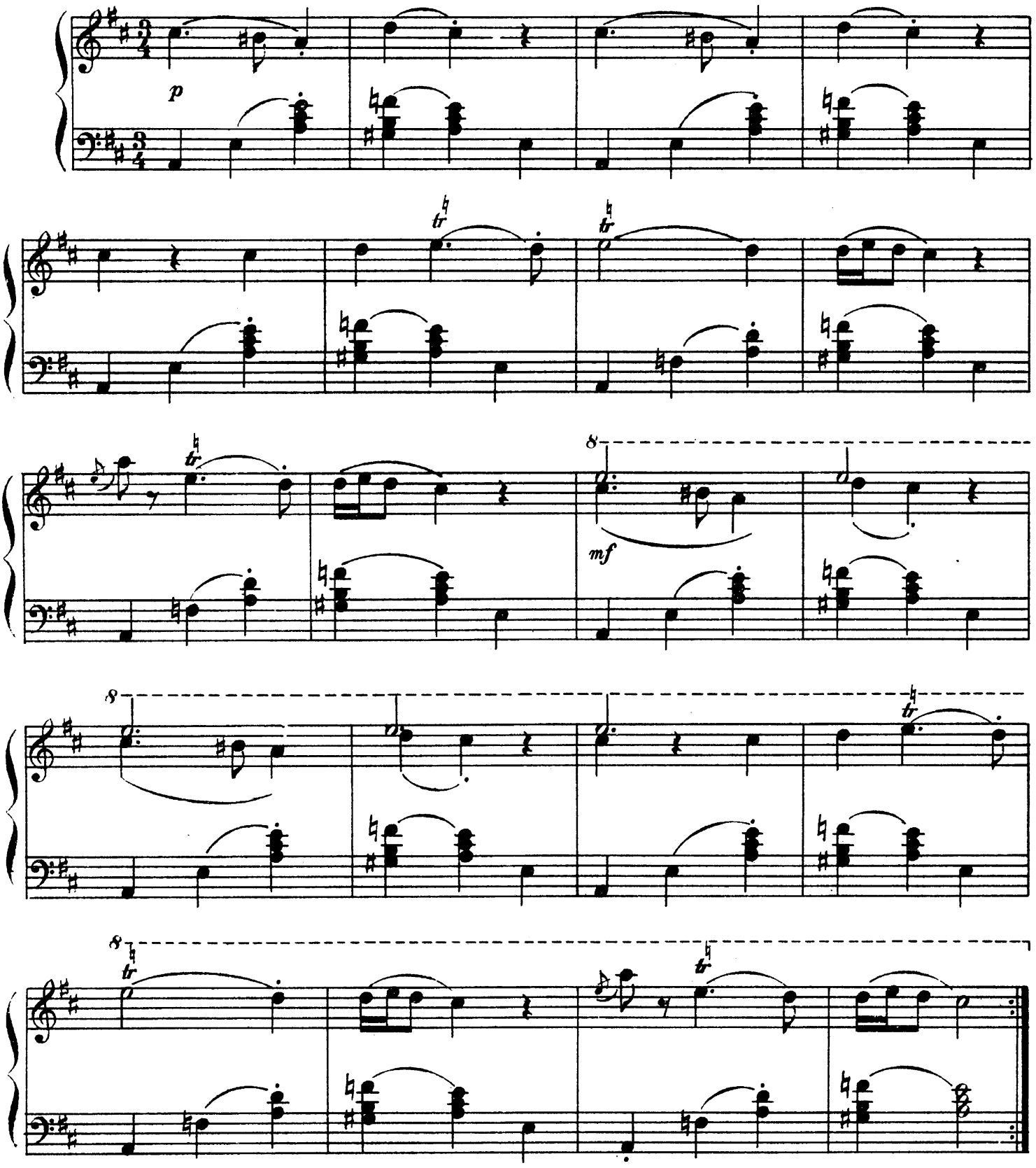

ՇԱՎԱԼԻ ШАВАЛИ

Երաժշտությունը Ն. Տիգրանյանի
Музыка Н. Тиграняна

Moderato—Չափավոր

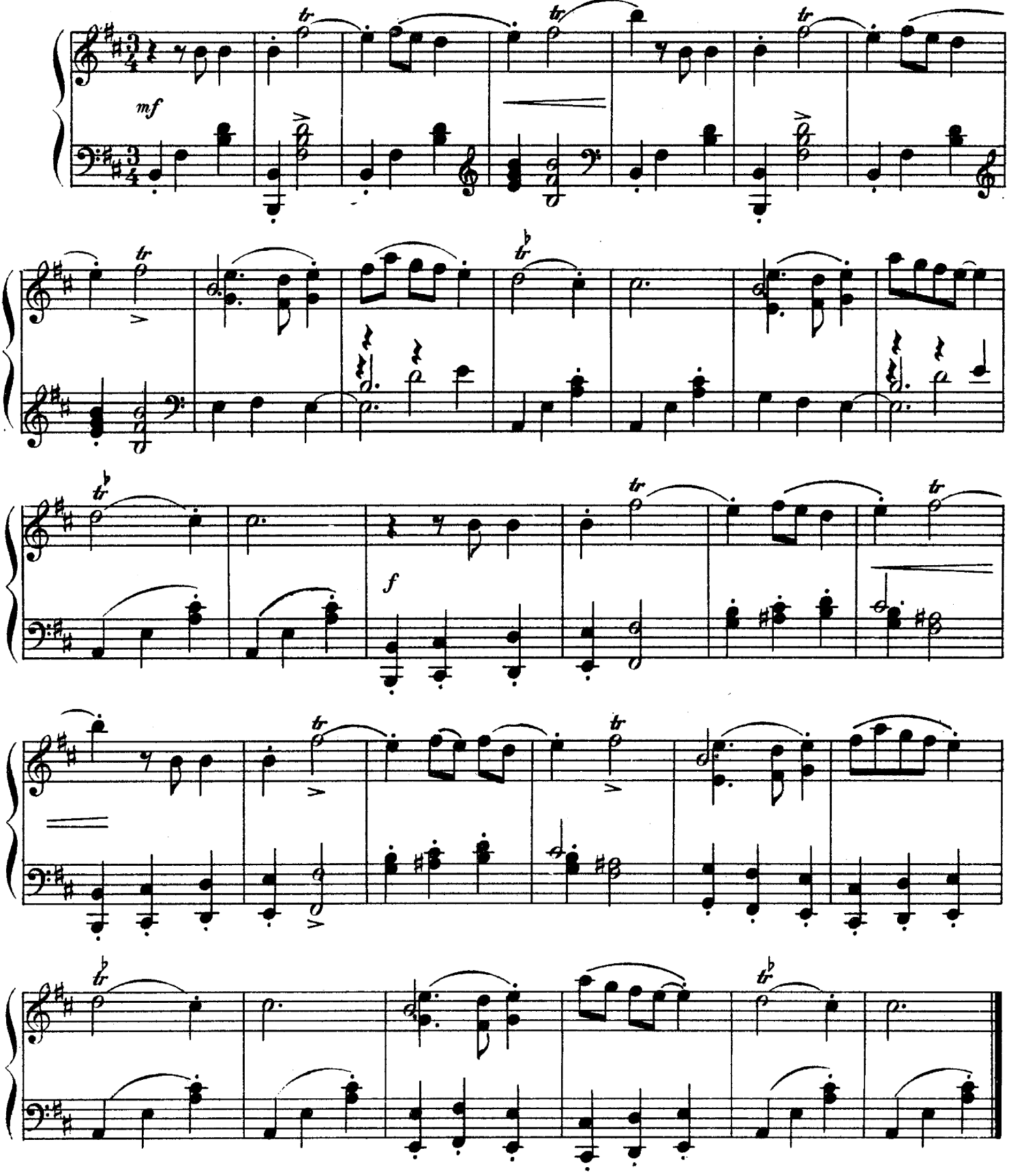

ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ՏՐՆԳԻ

ЕРЕВАНСКИЙ ТРНГИ

Երաժշտությունը՝ Ն. Տիգրանյանի

Presto ed animato—Շատ արագ, աշխույժ ♩=112 Музыка Н. Тиграняна

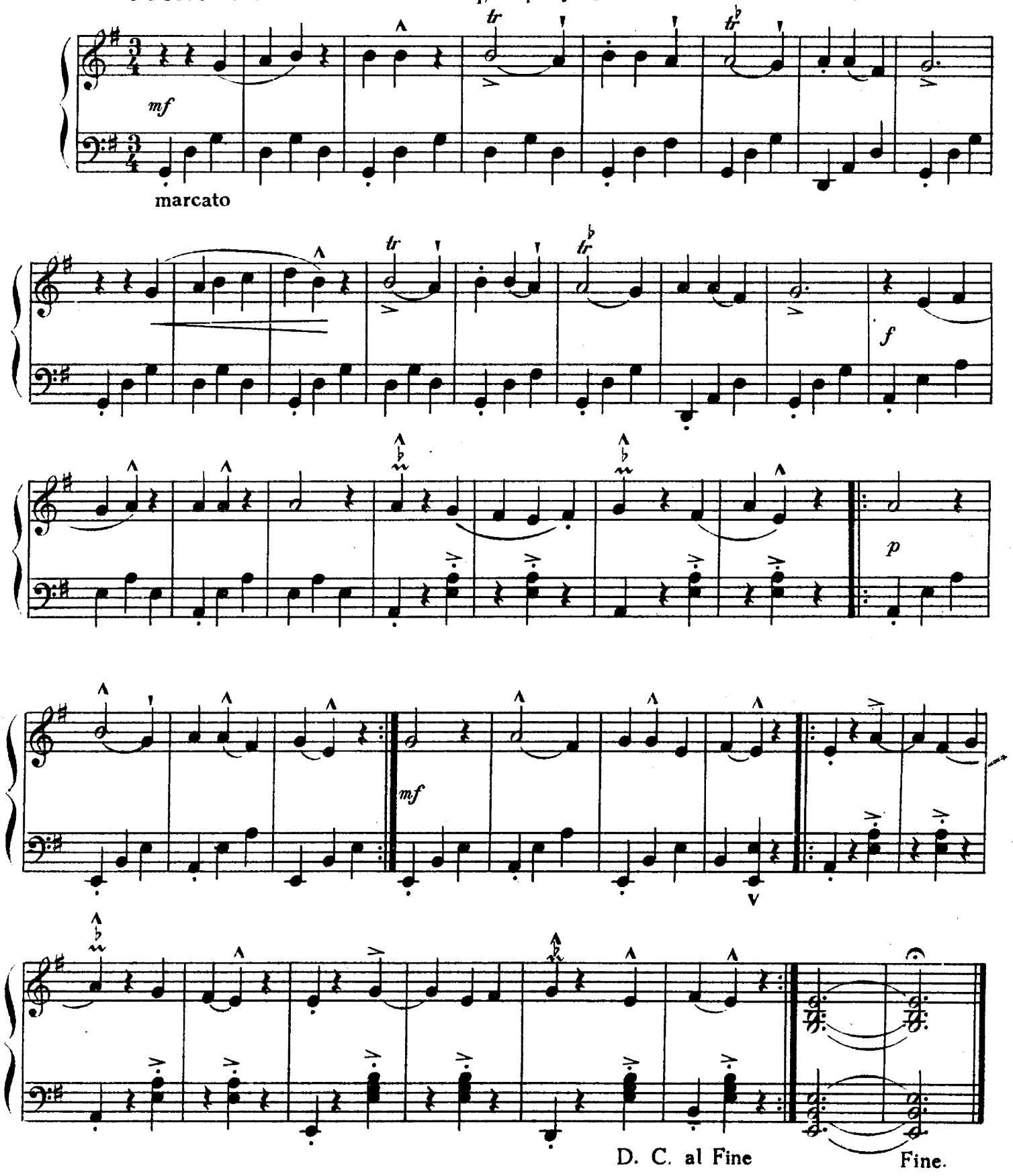

ՖԻՆՋԱՆ ФИНДЖАН

Երաժշտությունը Ն. Տիգրանյանի
Музыка Н. Тиграняна

Moderato maestoso — Չափավոր, հանդիսավոր

mf

non legato

mf

p

mf

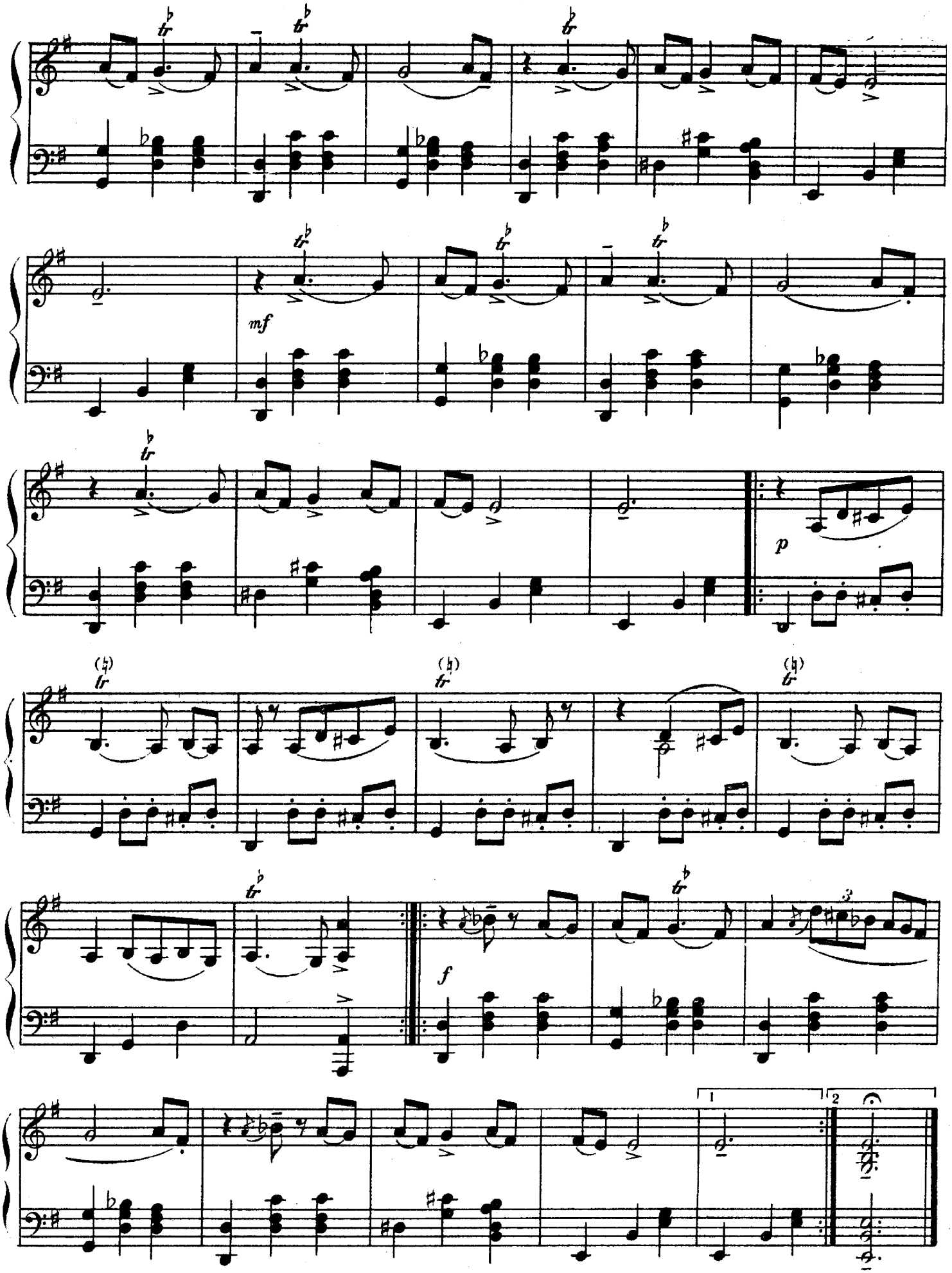
mf
p
f
1
2

ԽՄԲԱԿԱՆ ՊԱՐ ОБЩИЙ ТАНЕЦ

(«Անուշ» օպերայից из оп. «Ануш»)

Երաժշտությունը Ա. Տիգրանյանի
Музыка А. Тигранянна

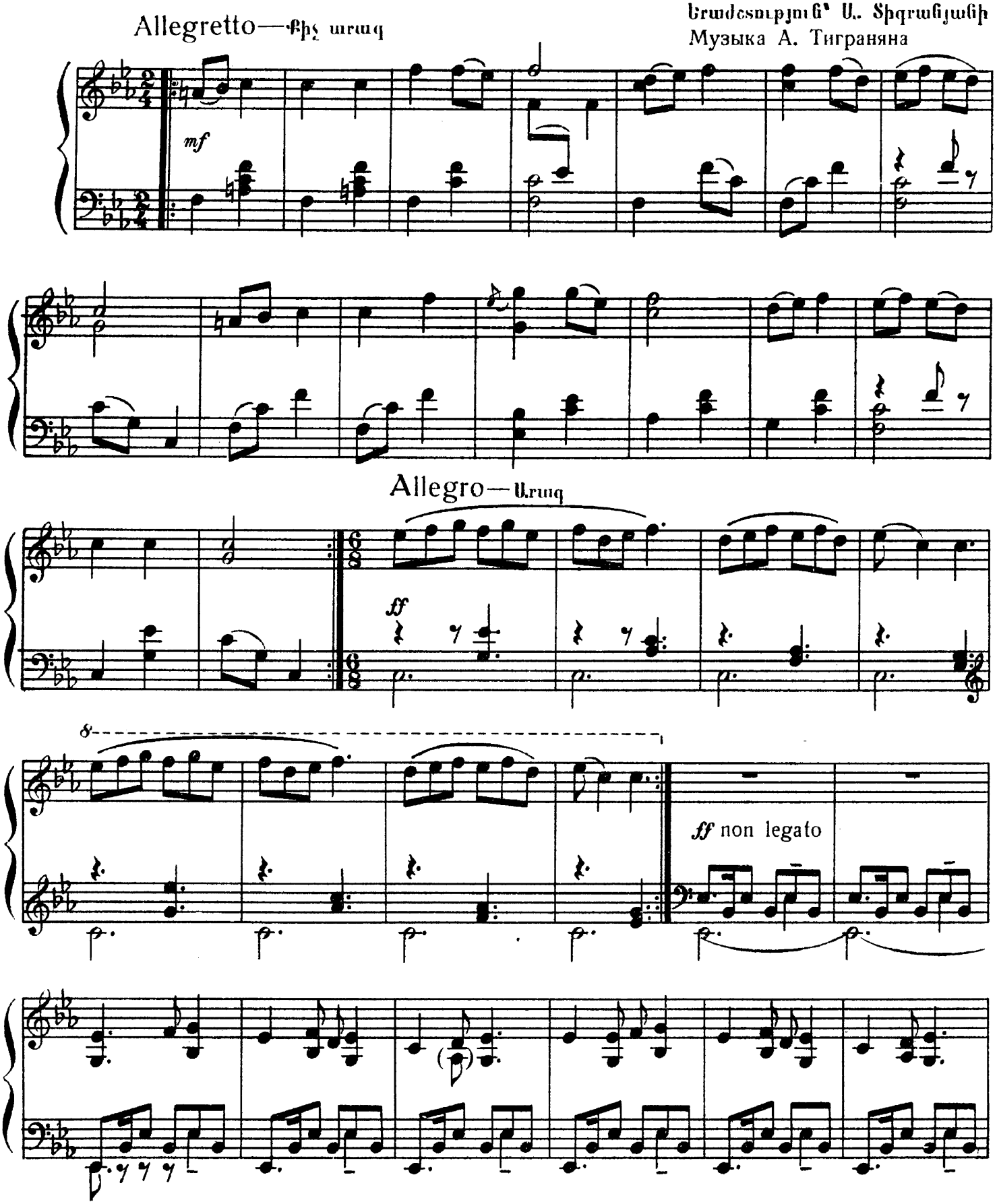

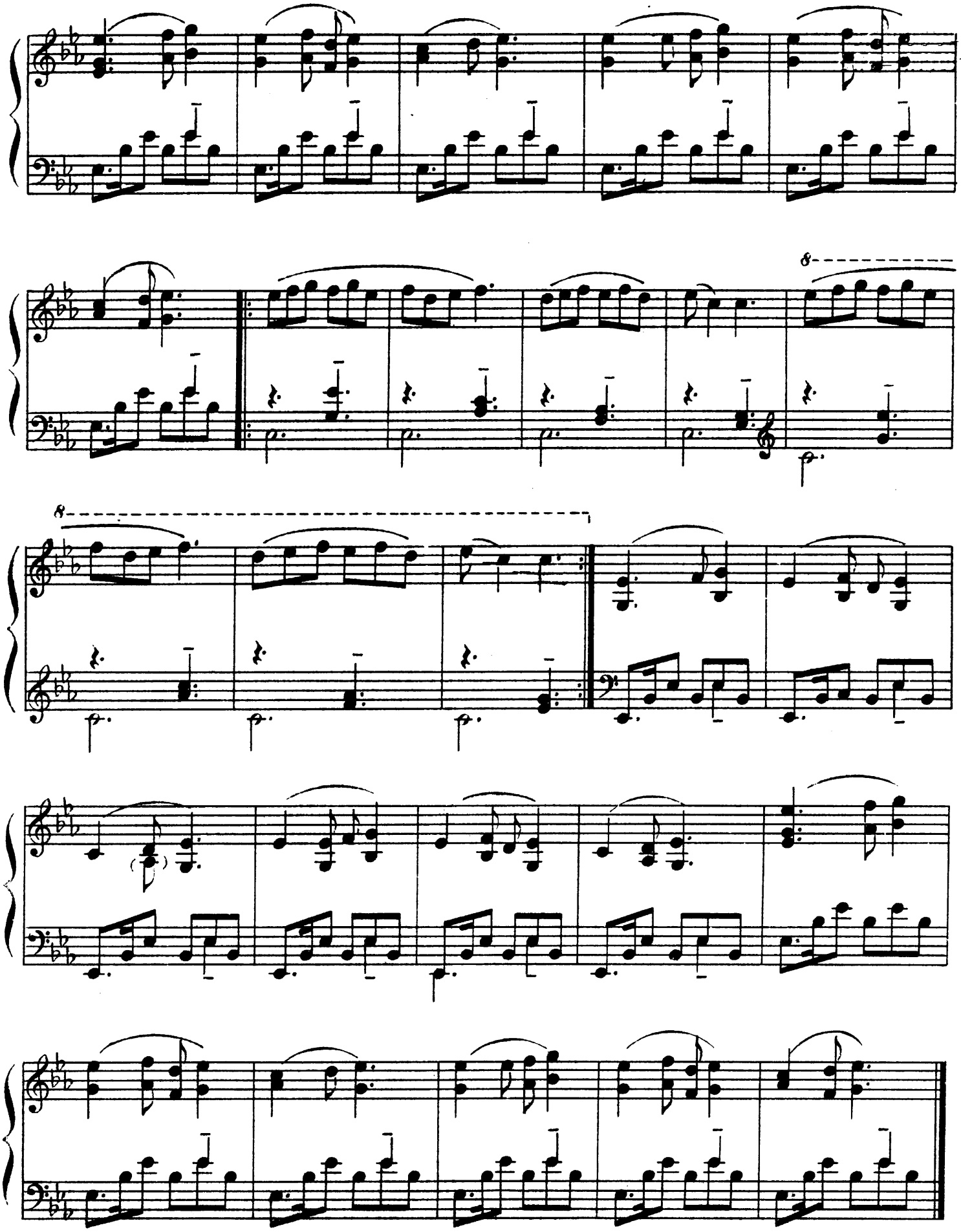
8
8

ԷՆԶԵԼԻ ЭНЗЕЛИ

Երաժշտությունը՝ Ա. Սպենդիարյանի
Музыка А. Спендиаряна

Moderato—Չափավոր

f

grazioso

mf

p grazioso

ff

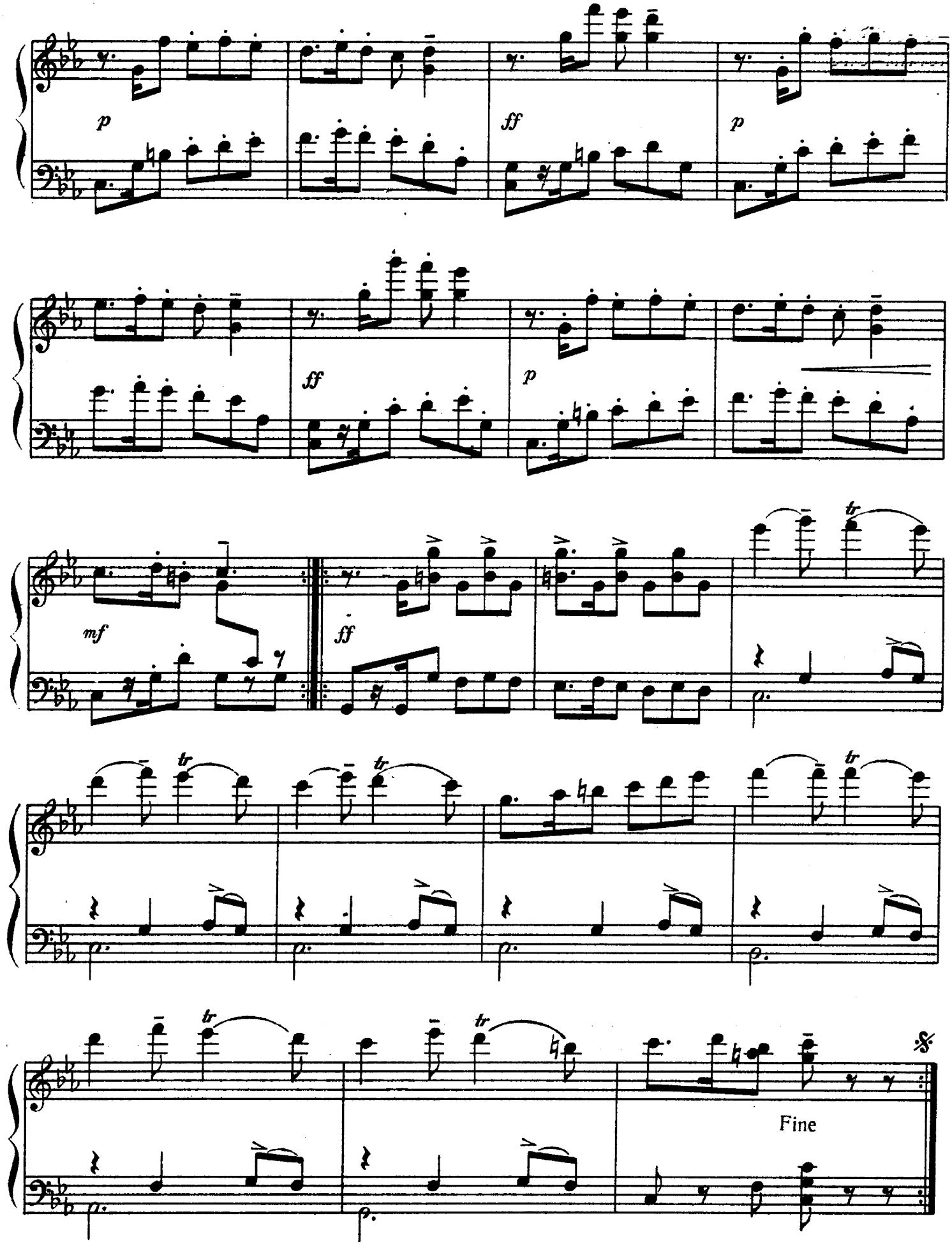
p
ff
p
ff
p
mf
ff
tr
tr
tr
tr
tr
tr
Fine

ՏՂԱՄԱՐԴԿԱՆՑ ՊԱՐԸ
МУЖСКОЙ ТАНЕЦ

(«Ալմաստ» օպերայից.)
(Из оп. «Алмаст»)

Երաժշտությունը՝ Ա. Սպենդիարյանի
Музыка А. Спендиаряна

Moderato—Չափավոր

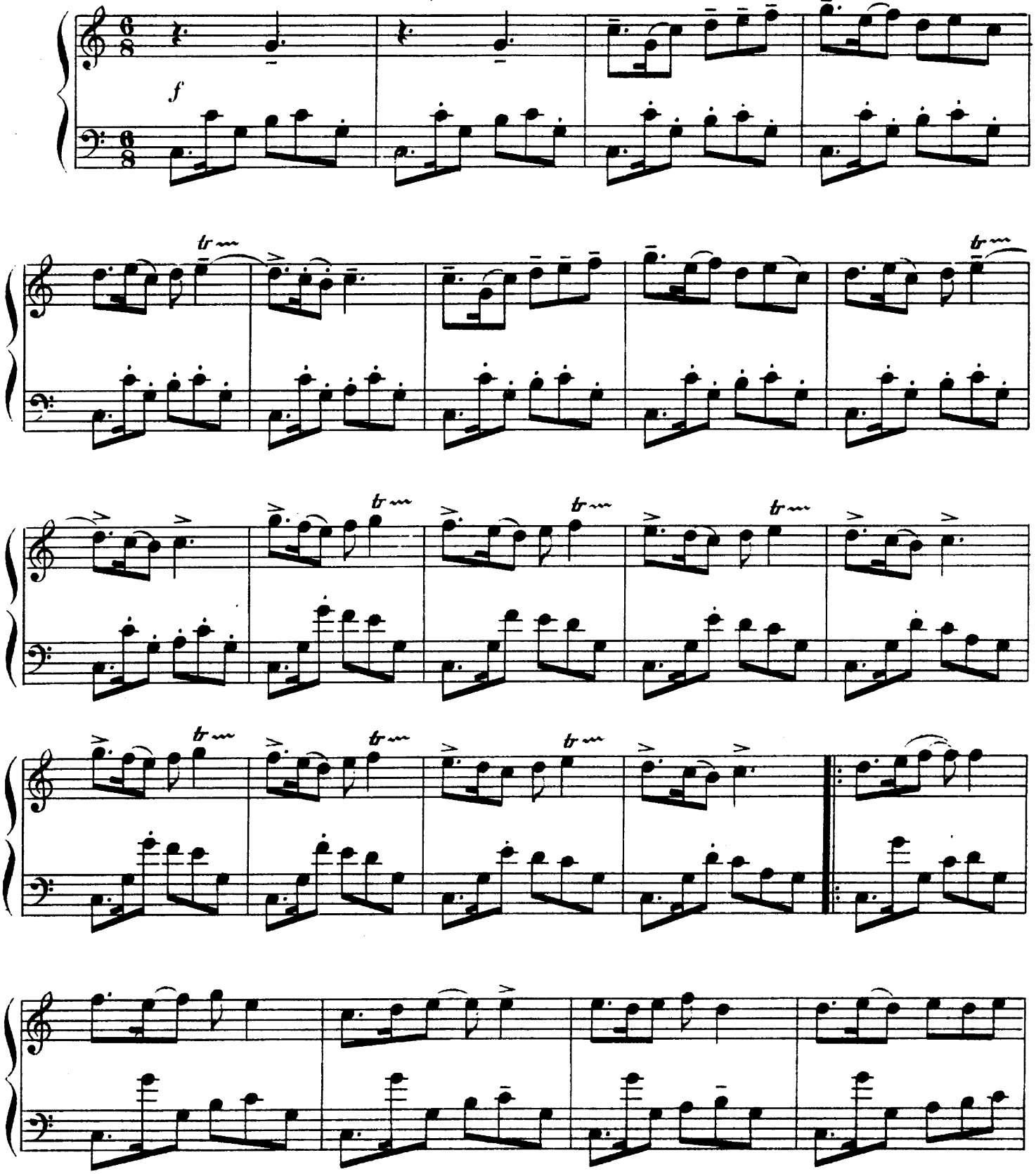

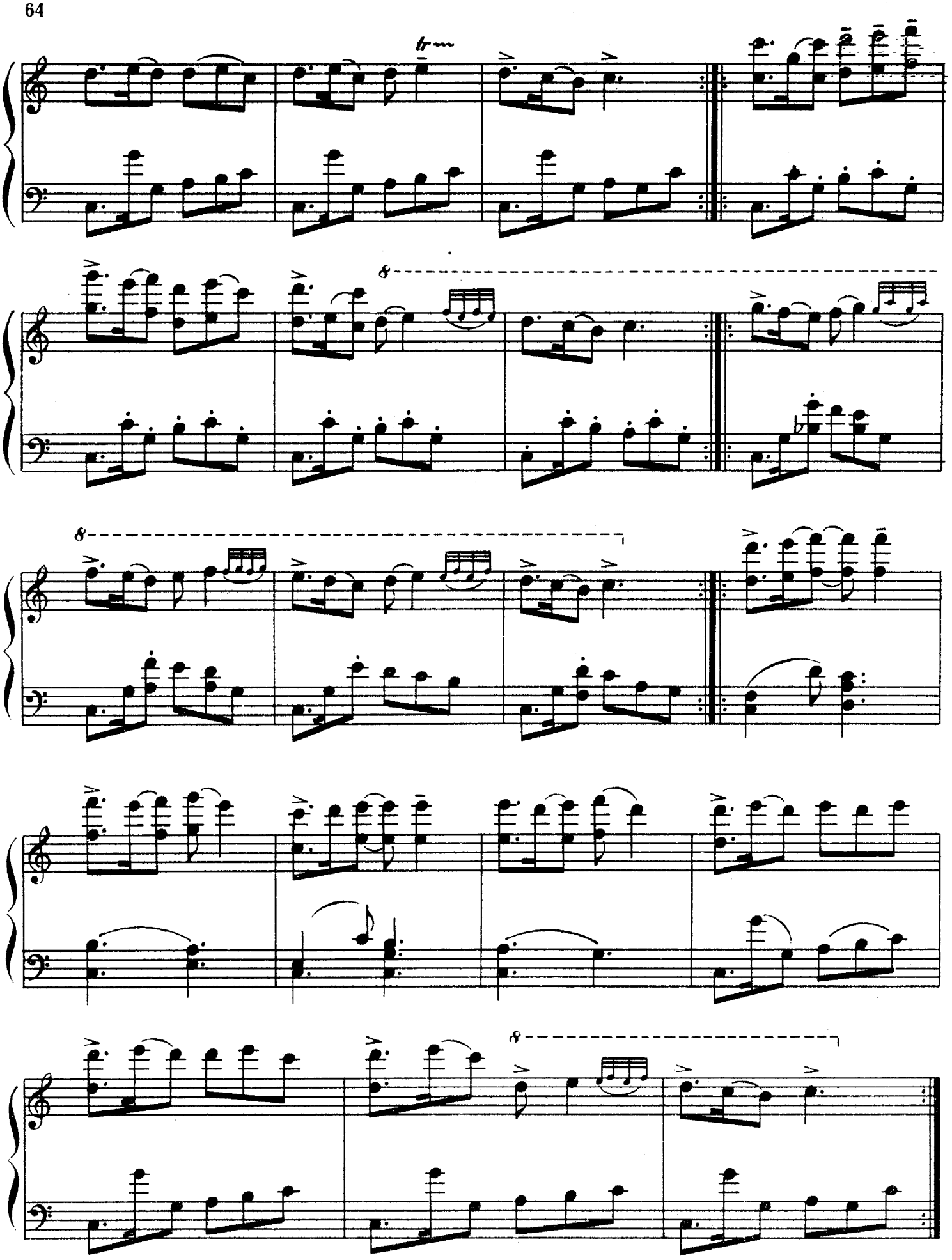
tr
8
8
8

ՍՏՐԿՈՒՀՈՒ ՊԱՐԸ
ТАНЕЦ НЕВОЛЬНИЦЫ

Երաժշտությունը՝ Ա. Տեր-Գևոնդյանի
Музыка А. Тер-Гевондяна

Andante — Դանդաղ

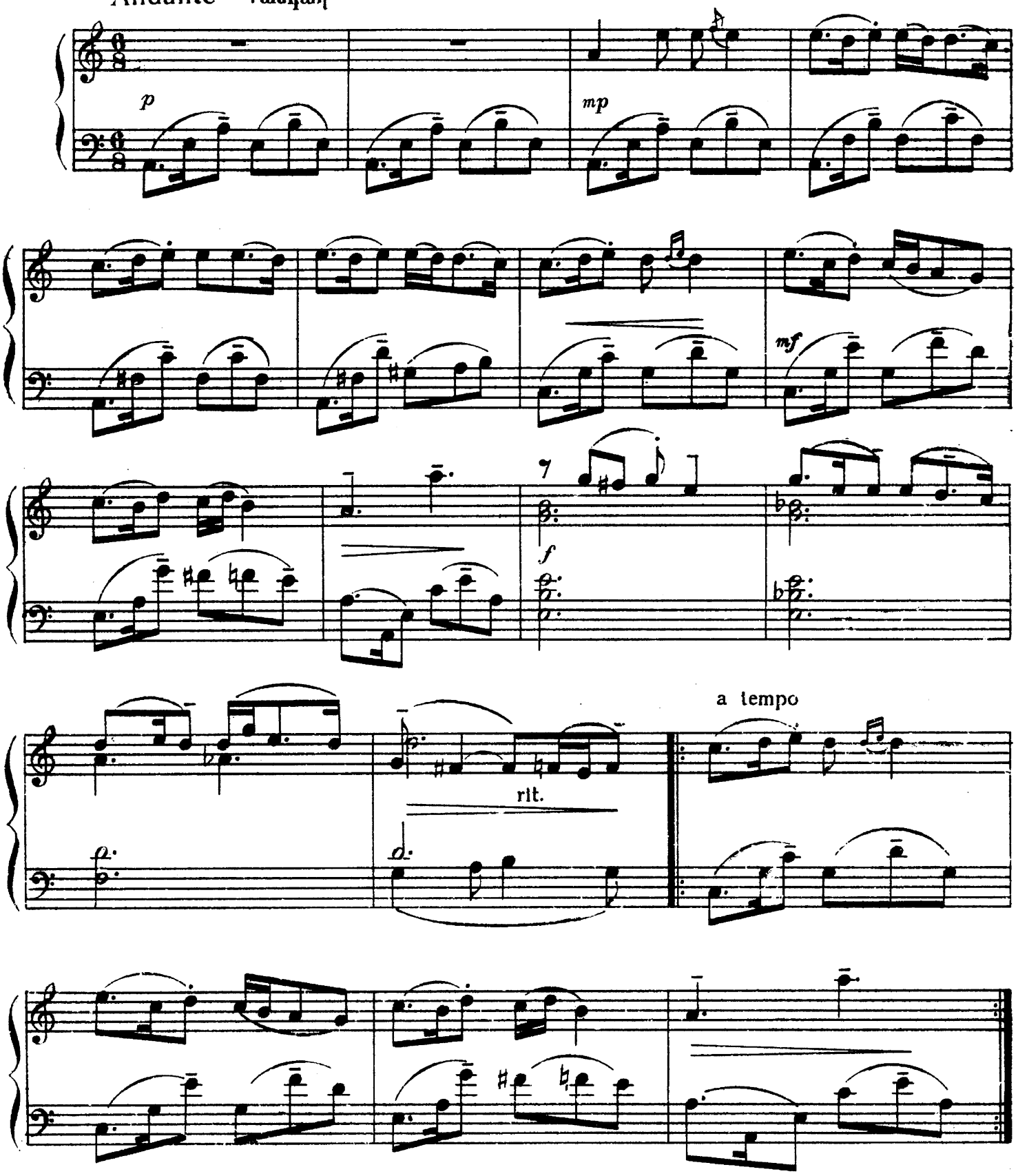

ՆԱԶ ՊԱՐ НАЗ ПАР

Երաժշտությունը Ս. Բարխուդարյանի
Музыка С. Бархударяна

Allegretto—Քիչ արագ

p leggiero

mf

sf

p

sf

cresc.

f

sf

sf

p

mf

p

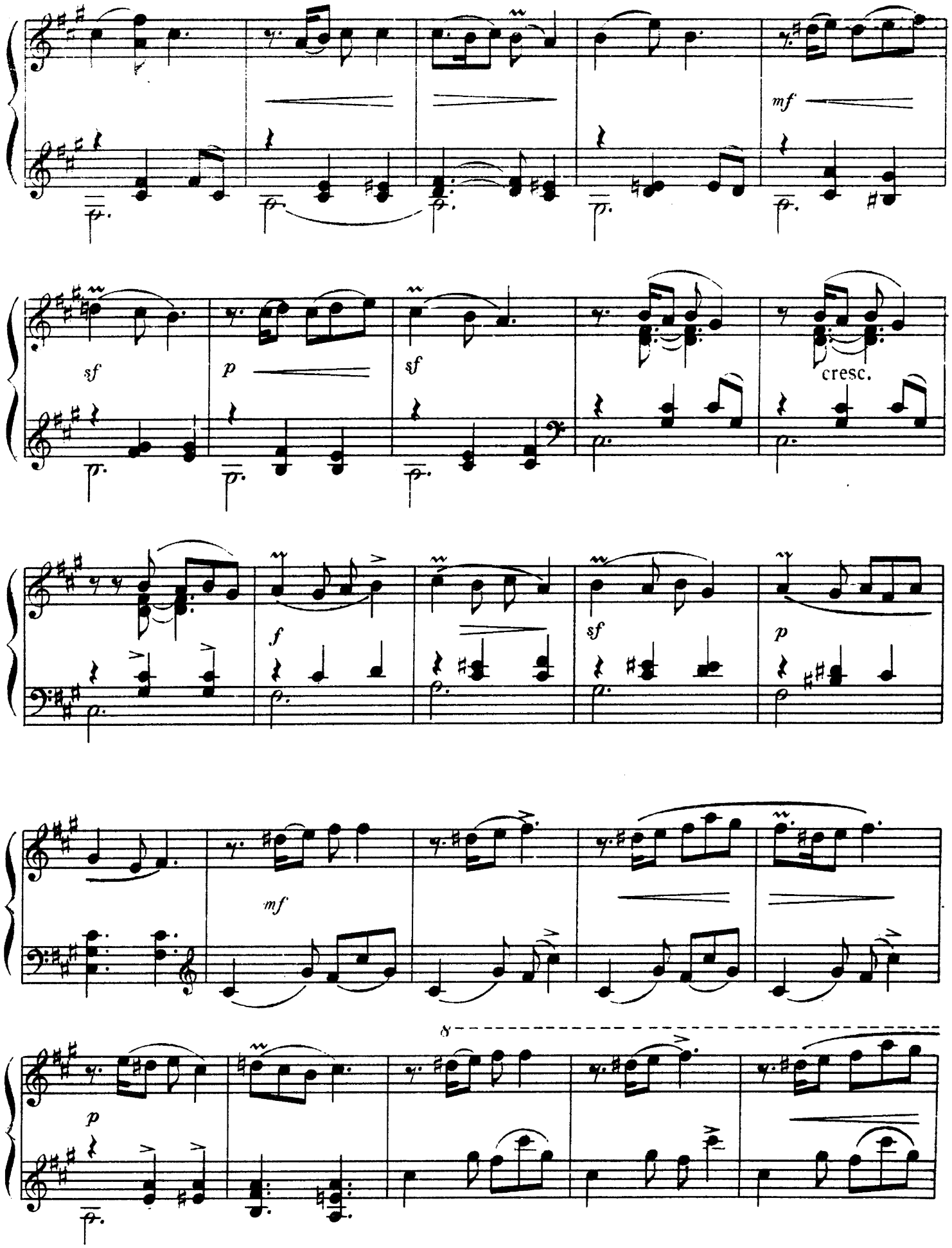
mf
sf
p
sf
cresc.
f
sf
p
mf
p
8

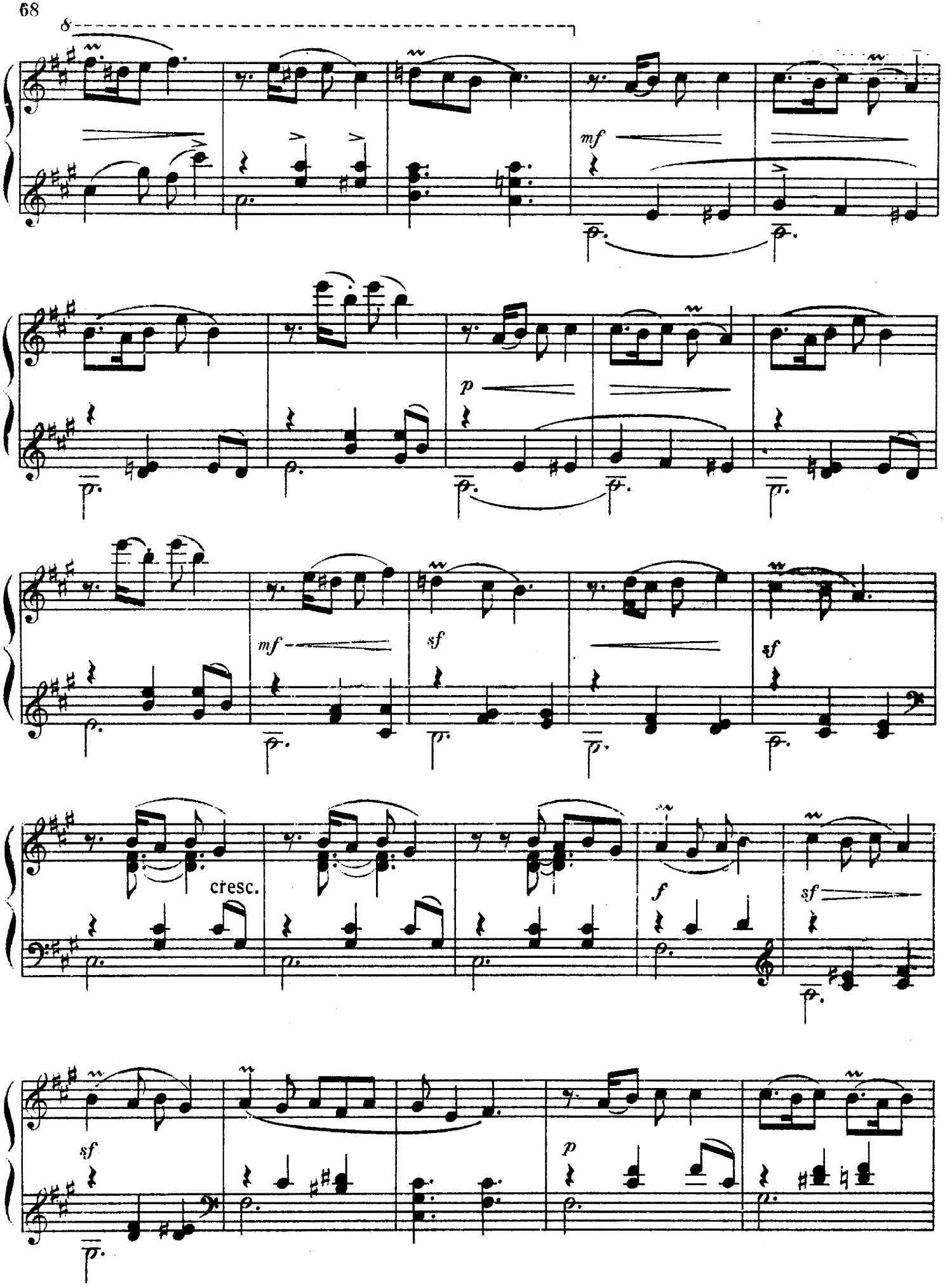
8
mf
p
mf
sf
sf
cresc.
f
sf
sf
p

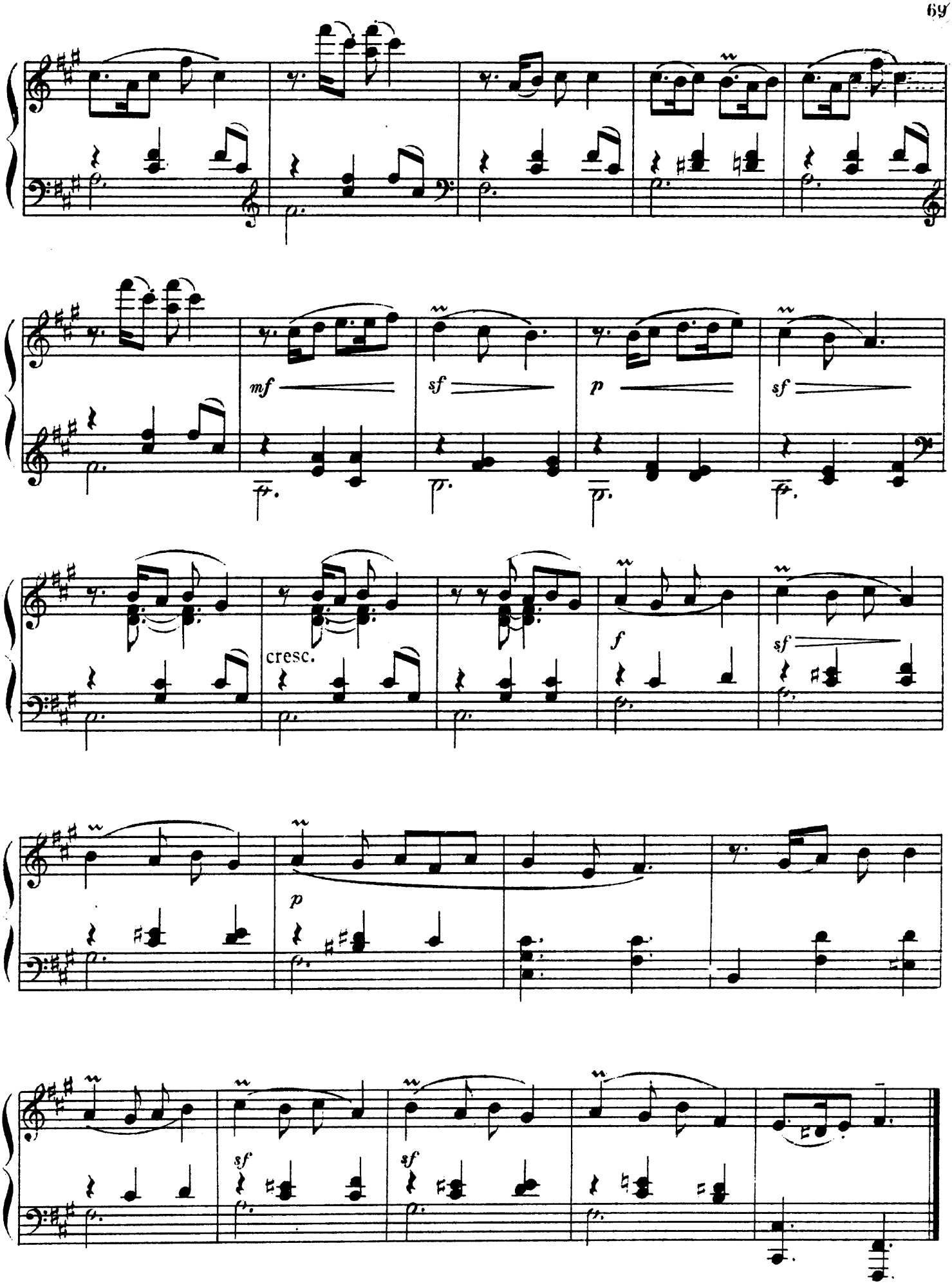
mf
sf
p
sf
cresc.
f
sf
p
sf
sf

ԲԱՄԲԱԿԱՔԱՂ
СБОР ХЛОПКА

(«Գայանե» բալետից. Из балета „Гаянэ“)

Երաժշտությունը՝ Արամ Խաչատուրյանի
Музыка Арама Хачатуряна

Moderato — Զափավոր

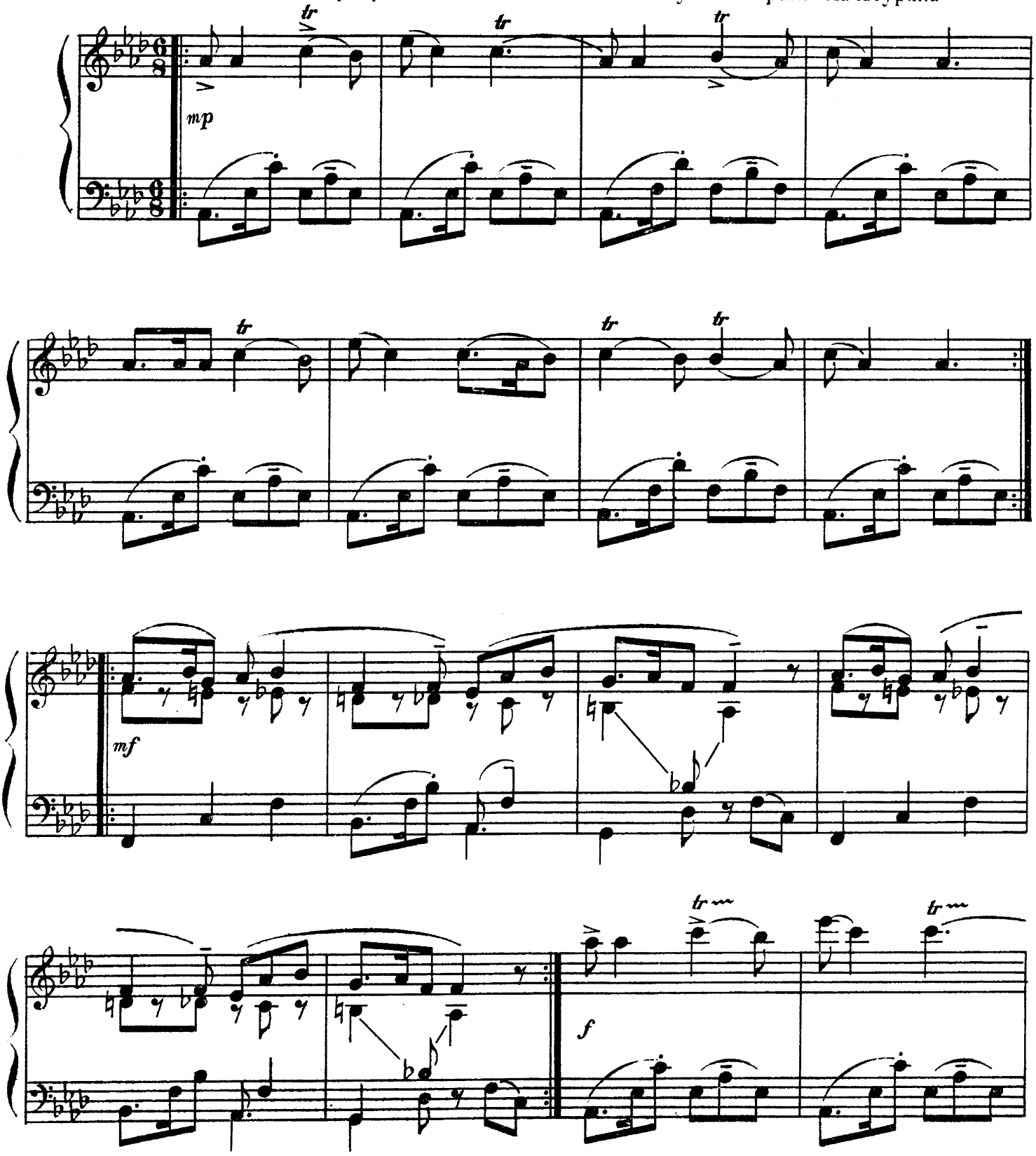

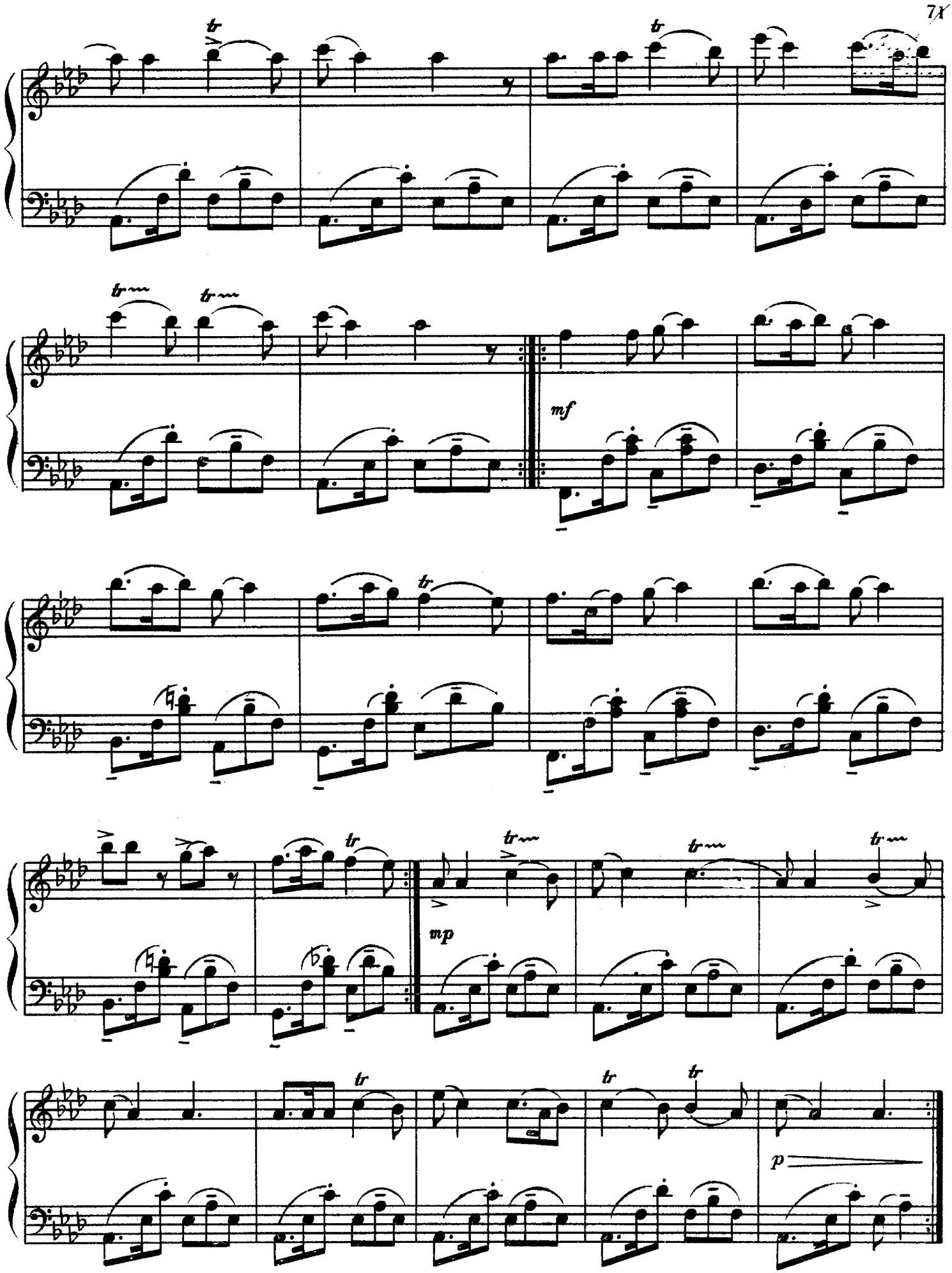
tr
tr
tr
tr
mf
tr
tr
mp
tr
tr
tr
tr
p

ԱՆԱՀԻՏ АНАИТ

Երաժշտությունը Ա. Մերանգուլյանի
Музыка А. Мерангуляна

Moderato—Չափավոր

f

1. 2.

rit.

a tempo

mf

1.

2.

p

sub. f

cantabile

f

1.

2.

sf

ՊԱՐ ТАНЕЦ

Երաժշտությունը Է. Բաղդասարյանի
Музыка Э. Багдасаряна

Andante—Դանդաղ

p

Allegretto—Քիչ արագ

mf

p

mp

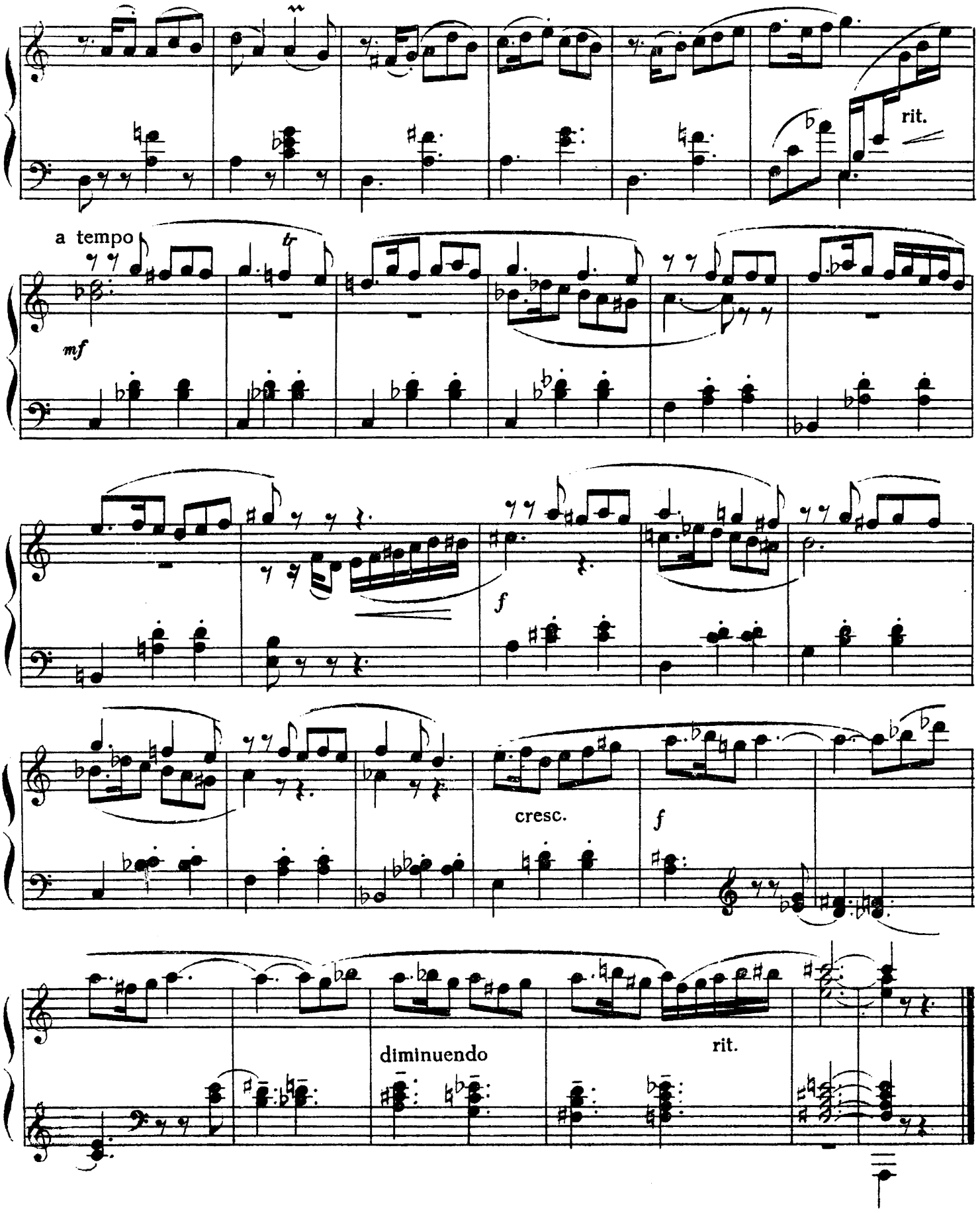
rit.
a tempo
mf
f
cresc.
f
diminuendo
rit.

ՉԿՆՈՐՍՆԵՐ РЫБАКИ

Vivo — Կենդան, արագ

Երաժշտությունը Վ. Խոտյանի
Музыка В. Котояна

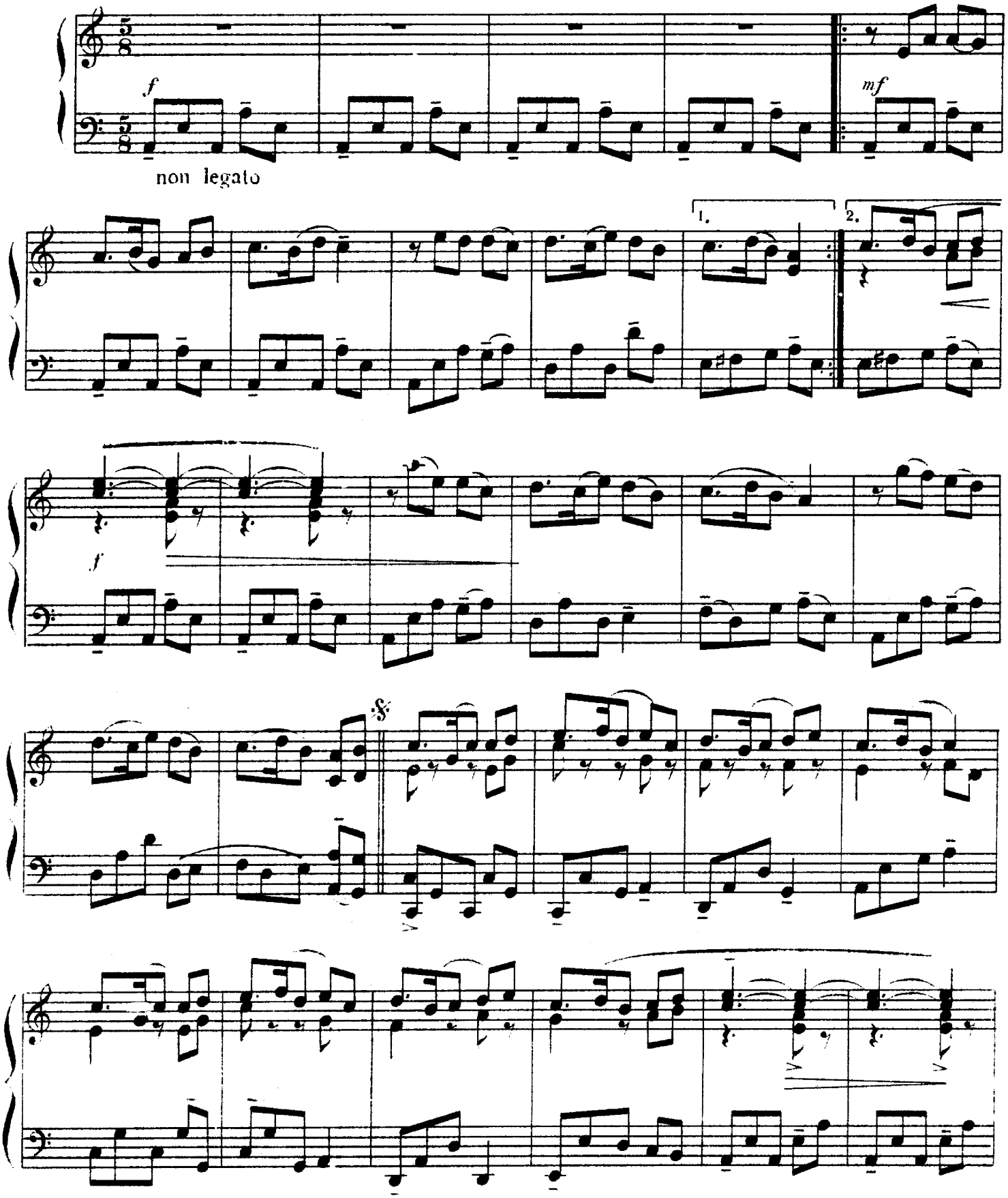

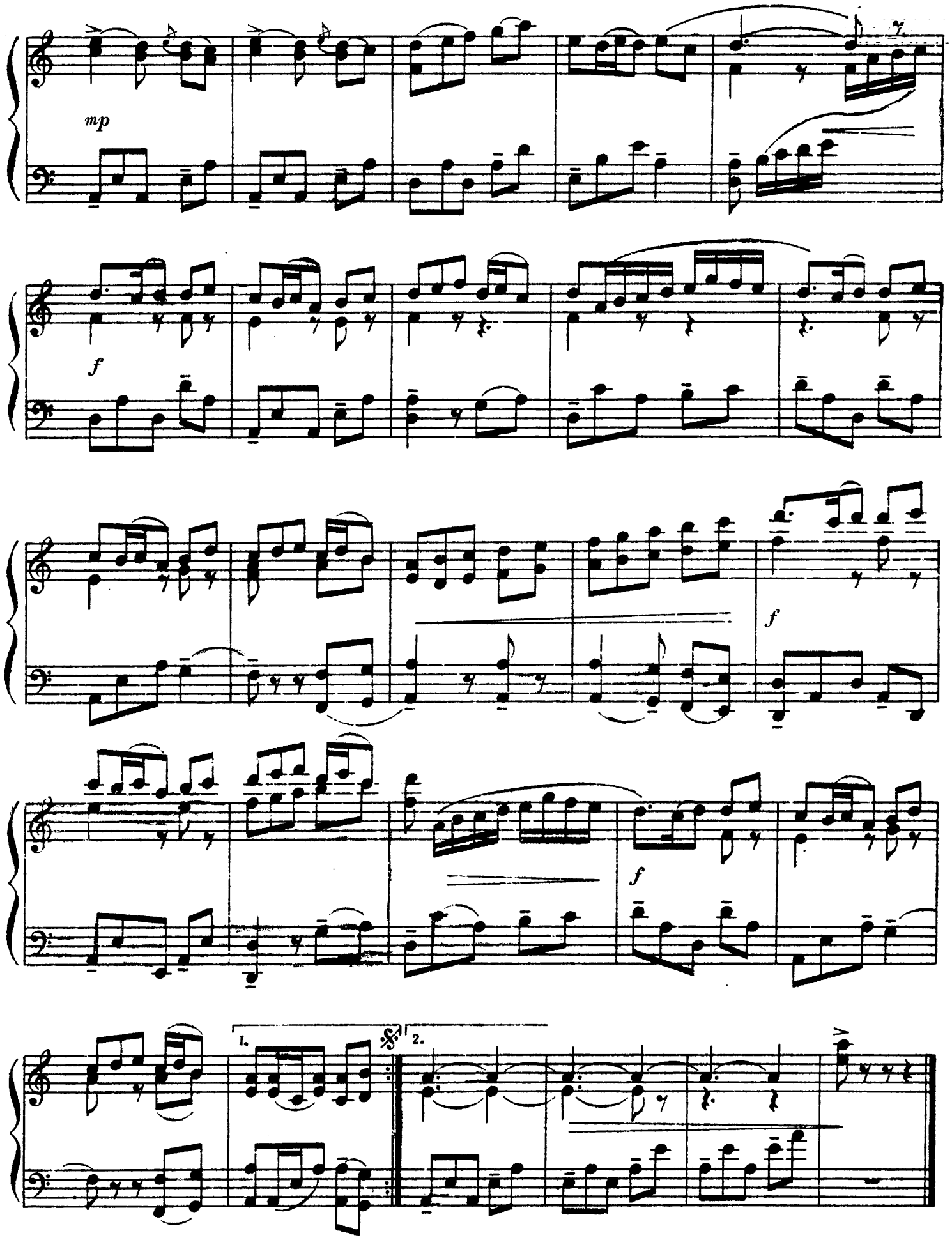
mp
f
f
f
1.
2.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Զանգեզուրի 5
2. Փերի 8
3. Ջեյրանի երաժշտ. Ալ. Ալեքսանդրյանի 9
4. Քոչարի (Մարտունու) 11
5. Նազ պար երաժշտ. Ալ. Ալեքսանդրյանի 12
6. Ֆորկա-ֆորկա 14
7. Նունուֆար 15
8. Դիլիջան 16
9. Թարաքյամա 18
10. Մարալիկ 20
11. Շալախո 22
12. Նազելի երաժշտ. Ալ. Ալեքսանդրյանի 24
13. Զուռնի տրնգի 26
14. Հետ ու առաջ 27
15. Դուզ պար 28
16. Կատակ պար երաժշտ. Ալ. Ալեքսանդրյանի 29
17. Գյումրվա պար (կալոսի) 31
18. Արտուտիկ 34
19. Ուզունդարա 36
20. Նուբար-Նուբար 38
21. Արտաշատի երաժշտ. Ալ. Ալեքսանդրյանի 39
22. Սեվանի » » 41
23. Քոչարի 43
24. Վերի-վերի 45
25. Հոտաղների պար երաժշտ. Ալ. Ալեքսանդրյանի 48
26. Մեկ, երկու, երեք, չորս 49
27. Պար «Կարինե» օպերետից
երաժշտ. Տ. Զուխաջյանի 50
28. Վարդ կոշիկս » Ն. Տիգրանյանի 52
29. Քյանդրբազ » » 54
30. Շավալի » » 55
31. Երևանյան տրնգի » » 56
32. Ֆինջան » » 57
33. Խմբական պար «Անուշ» օպերայից
երաժշտ. Ա. Տիգրանյանի 59
34. Էնզելի » Ալ. Սպենդիարյանի 61
35. Տղամարդկանց պար «Ալմաստ» օպերայից
» Ալ. Սպենդիարյանի 63
36. Սարկունու պարը » Ա. Տեր-Ղևոնդյանի 65
37. Նազ պար » Ս. Բարխուդարյանի 66
38. Բամբակաքաղ «Գայանե» բալետից
երաժշտ. Ա. Խաչատուրյանի 70
39. Անահիտ » Ա. Մերանգուլյանի 72
40. Պար » Է. Բաղդասարյանի 74
41. Ձկնորսներ » Վ. Կոտոյանի 76

СОДЕРЖАНИЕ

1. Зангезури 5
2. Фея 8
3. Джейрани музыка Ал. Александряна 9
4. Кочари (Мартунинский) 11
5. Наз пар муз. Ал. Александряна 12
6. Форка-форка 14
7. Нунуфар 15
8. Дилижан 16
9. Таракяма 18
10. Маралик 20
11. Шалахо 22
12. Назели муз. Ал. Александряна 24
13. Зурни трнги 26
14. Назад и вперед 27
15. Дуз пар 28
16. Шуточный танец муз. Ал. Александряна 29
17. Гюмрийский танец (Калоси) 31
18. Жаворонок 34
19. Узундара 36
20. Нубар-Нубар 38
21. Арташати муз. Ал. Александряна 39
22. Севани „ Ал. Александряна 41
23. Кочари 43
24. Вери-вери 45
25. Танец пастухов муз. Ал. Александряна 48
26. Раз, два, три, четыре 49
27. Танец из оперы „Каринэ“ муз. Т. Чухаджяна 50
28. Красный башмачок муз. Н. Тиграняна 52
29. Канатоходец „ „ 54
30. Шавали „ „ 55
31. Ереванский трнги „ „ 56
32. Финджан „ „ 57
33. Общий танец из оперы „Ануш“ „ А. Тиграняна 59
34. Энзели „ Ал. Спендиарова 61
35. Мужской танец из оперы „Алмаст“ „ „ 63
36. Танец невольницы „ А. Тер-Гевондяна 65
37. Наз пар „ С. Бархударяна 66
38. Сбор хлопка из балета „Гаянэ“ „ А. Хачатуряна 70
39. Анаит „ А. Мерангуляна 72
40. Танец „ Э. Багдасаряна 74
41. Рыбаки „ В. Котояна 76

Խմբագիր՝ Լ. ԱՍՏՎԱԾԱՏՐՅԱՆ Նկարիչ՝ Ա. ՄԱՄԱՋԱՆՅԱՆ Տեխ. խմբագիր՝ Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Պատվեր 1484 Տիրաժ 3000

Գինը
Цена 1 ռ. р. 24 կ. к.

Հանձնված է արտադրության 30/VIII—1960 թ.: Ստորագրված է տպագրության 27/I—1961 թ.:
Թղթի չափը 60×92¹/₈. տպագր. 10,0 մ. հրատ. մ. 9,4

Հայ. ՍՍՌ կուլտուրայի մինիստրության հրատարակչությունների և պոլիգրաֆիայի արդյունաբերության
Գլխավոր վարչության № 1 տպարան, Երևան, Ալավերդյան փ. № 65, 1961 թ.: